

TÝNECKÉ LISTY

Měsíčník obce Velký Týnec • XXXV. ročník • Číslo 8/2025 • Cena 10,- Kč

VELKÝ
TÝNEC

7 Co budujeme o prázdninách očima Miroslava Zdráhala
9 Pozvánka na Pohádkový les 2025
12-13 V naší obci proběhlo ostré cvičení Policie ČR
29 Soutěžte o volné vstupenky na MORAFEST 2025
PŘESAHY 55 minut s Vojtěchem Semerádem

EDITORIAL

Vážení a milí čtenáři Týneckých listů, srpen je měsícem, kdy léto vrcholí, a mnozí z nás si užívají zasloužené chvíle odpočinku. Je to čas, kdy si dopřejeme chvíle, na které jindy nemáme čas, ať už se jedná o výlety, kulturní akce pod širým nebem, rodinná setkání nebo jen prosté lenošení.

A právě v těchto letních dnech je krásné vidět, jak se projevuje skutečný duch naší obce. Nejenže se mnozí věnují svým koníčkům a rodině, ale někteří jdou ještě dál. Minulý měsíc nás potěšila zpráva o tom, jak se u nás najdou lidé, kteří nelení a sami posekají trávu kolem kříže a božích muk, zkrátka „z lásky k přírodě a obci“. Je to připomínka, že štěstí a spokojenost nezávisí jen na penězích, ale především na lidech okolo nás.

Minulý měsíc nám přinesl další důvody k radosti a hrdosti. Máme za sebou již sedmnácté Pivní a gulášové slavnosti, které se i letos na zámecké zahradě těšily velkému úspěchu a přilákaly více než tisíc návštěvníků. Velké poděkování patří Komisi pro kulturu a sport za skvělou organizaci a týneckým hasičům, kteří se až téměř do ranních hodin neúnavně starali o občerstvení. A ti samí hasiči týden před tím uspořádali již šestnáctý ročník hasičské soutěže O putovní pohár starosty obce Velký Týnec, ve které se s přehledem podařilo zvítězit domácímu ženskému družstvu. Gratulujeme!

Náš místostarosta pro stavební záležitosti, pan Mirek Zdráhal, vás v jednom ze článků v Obecním servisu informuje o tom, na čem všem se i v letním čase v naší obci pracuje, nebo co již bylo zdárně dokončeno. Je potěšující vidět, jak se naše obec neustále rozvíjí a zkrášluje, a to i v období dovolených. Na začátku července jsem měla tu čest zúčastnit se fascinujícího cvičení Policie ČR, které probíhalo přímo u nás v Týnci. Připravila jsem si pro vás podrobnou reportáž o průběhu cvičení, doplněnou o velký rozhovor s plk. Policie ČR Richardem Jílkem. Doufám, že vás informace o práci policie zaujmou a shledáte je zajímavými a podnětnými.

Je léto, doba výletování, proto si zkuste nalistovat stránku se zajímavým tipem na výlet z pera našeho grafika Pavla Peňásky, který nás zve do kopců za Mohelnicí, do pozoruhodné přírodní památky Kubíčkův lom. Ideální tip pro ty, kteří rádi objevují krásy nejen našeho kraje.

A ti, kteří potřebují pomoc, naleznou podporu u Pečovatelské služby Charity Olomouc, která nově nabízí i tíšňovou péči pro pocit bezpečí domova.

Nezapomeňte se také zapojit do fotografické soutěže „Království objektivem občanů Království“, kterou pořádá Sdružení obcí mikroregionu Království.

Přeji vám všem příjemnou druhou půlku prázdnin plnou radosti, ať už si ji užíváte jakkoli.

Vendula Vránová

GDPR - „Tímto upozorňujeme čtenáře, že na akcích pořádaných obcí mohou být pořizovány fotografie. Mělo by se tak dít vždy zřetelně označenou osobou. Fotografie slouží jedinému účelu - jako materiál ke zveřejnění, zda daná konkrétní fotografie bude či nebude použita k prezentaci v obecním periodiku, zejména s přihlédnutím k její vypovídací schopnosti ve vztahu k akci, jež byla obcí pořádána. Fotografie takto nepoužité jsou následně skartovány. Pakliže si jako účastník takto dokumentované akce kdokoli z vás nepřeje být objektem fotografování a následného zveřejnění v obecním periodiku, sdělte toto prosím nejlépe osobě fotografa nebo případně zavčas na podatelně obecního úřadu.“

SRPNOVÝ ÚVODNÍK

Čas letní toliko nejen k práci, ale i k odpočinku jest určen. Byť tomu tak druhdy nebývalo. Co v tento čas si člověk sobě k obživu zabezpečil, to pak po zbytek roku jidal. Bylo nutno se v práci otáčet a mnohdy i srpem políčko své skrovné obsíkat, by zrníčko na zmar nepřišlo.

Dnes tomu je však již trochu jinak. Čas letní si prostě užíváme každý tak trochu po svém. Prostě si něco dovolíme. Už to slovo je velmi zajímavé. Něco si zvolíme a potom si dáme ještě něco navíc, třešničku na dort. Prostě si to dovolíme.

Vážení čtenáři, chtěl jsem vás potěšit nějakým slovníkovým moudrem, a tak jsem popadl etymologický slovník jazyka českého. A ejhle, o dovolené tam není nic. Už vidím naši šéfredaktorku, jak varovně prst pozvedá. Že tys to zase popletl! Určitě jsi to hledal ve slovníku entomologickém. Odtamtud všechna slova vždycky uletí, protože je to o motýlech. Hledal, nehledal prostě nenašel. Abych šéfredaktorku trochu uklidnil, předhodím ji citát z jednoho klasika.

„Kdo hledá, často nenachází...“ (Vážení čtenáři, kdyby náhodou někdo věděl jméno toho klasika, pošlete ho naší šéfredaktorce třeba e-mailem a ona bude nadšena, že je tak velká vzdelanost mezi lidem. Bude šťastná, a to k dovolené také patří.) Jinak si můžete sami s tím slovíčkem dovolená zažonglovat a vytvořit řetěz vět, ve kterých se slovo dovolená - dovoleno objeví v celé spoustě neočekávaných významů. Nebo dejte tento úkol svým ratolestem, aby si o prázdninách moc nedovolovaly.

Ono je to s tou výchovou mládeže někdy problematické. Zvláště, když se na ni pokusíte aplikovat současná ekonomická kritéria. Při prázdninovém brouzdání jsem narazil na zajímavý článek paní Aleny Wágnerové. Ta upozornila na to, že dnes se prosperita státu měří podle hrubého domácího produktu, tedy tzv. HDP. To představuje objem vyrobených statků a poskytnutých služeb v ekonomice státu. Tudiž, když někteří rodiče vychovávají své potomky tak, že se nimi

musí zabývat policie, soudy a popřípadě vězeňství. Podporují vlastně růst HDP a s ním související národní důchod. Jak se to stane? Lidé, kteří se těmi nevyčválanými potomky musí zabývat, pobírají za svoji práci plat. Ten je ekonomickými ukazateli zachycen a vypadá to, že ekonomika roste. Společnost chradne, ale ekonomika se paradoxně uzdravuje. Takováto situace je pregnantně vyjádřena v jednom lidovém vtípku. „Operace se zdařila, ale pacient nám zemřel.“

Někdy to vypadá, že naše štěstí je závislé jen a jen na penězích. Ale není tomu tak a vy všichni to dobře víte. Štěstí je prostě dar. Buď ho přijmete anebo se za ním marně celý život honíte. Přijměte tropická vedra, příválové deště, světlo i tmu a radujte se z toho, jak je příroda rozmanitá. Vždyť ještě je krásné na zemi. Příjemnou druhou půlku prázdnin přeje

Stanislav Denk

Žijí u nás spoluobčané...

...kteří zatelefonojí a pouze oznámí, že nechtějí posekat trávu, ale že už to udělali z lásky k přírodě a obci sami. Takový je třeba Honza Grézl

Vendula Vránová,
šéfredaktorka

Petr Hanuška,
redaktor

Stanislav Denk,
redaktor

Vladimíra Hacsiková,
redaktorka

Pavel Peňáška,
grafik

TÝNECKÉ LISTY - Periodický tisk územního samosprávného celku - měsíčník Obce Velký Týnec.

Vydává Obec Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, IČO 00299669. Ev. číslo MK ČR: E 12522. Ročník XXXV, číslo 8. Vyšlo 5. srpna 2025. Cena výtisku 10,- Kč. Adresa redakce: Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, e-mail: velkytytnec@velkytytnec.cz. Šéfredaktorka Mgr. Vendula Vránová Ph.D.

Redakční rada: PhDr. Petr Hanuška Ph.D., e-mail: starosta@velkytytnec.cz, Mgr. Stanislav Denk, e-mail: mistostarosta@velkytytnec.cz.

Grafická úprava: Pavel Peňáška, e-mail: penaska.pavel@centrum.cz. Tisk: PROFITISK, Chválkovická 5, 779 00, Olomouc.

Poznámka redakce: Uveřejněné příspěvky nemusejí být totožné se stanoviskem redakce.

KRONIKA

Kalendárium

11. července

Týnecké letní kino 1

- Obec VT - zámecká zahrada - 21:00 hodin

12. července

O pohár starosty obce + Den otevřených dveří

- SDH VT - areál hasičské zbrojnice - od 10:00 hodin

19. července

XVII. Pivní a gulášové slavnosti

- Komise pro kulturu a sport ZO VT - od 10:30 hodin

25. července

Týnecké letní kino 2

- Obec VT - zámecká zahrada - 21:00 hodin

26. července

Seniorské taneční odpoledne

- Klub seniorů VT - od 14:00 hodin

Další události

V pátek 4. července proběhlo v zámecké budově cvičení Policie ČR zaměřené na paralyzování útočníka, který zde držel rukojmí. Podrobněji v reportáži na jiném místě TL.

Obec VT uzavřela smlouvu o mediální spolupráci s hokejovým oddílem HC Mora Olomouc. Jde o reciproční bezplatnou spolupráci, v jejímž rámci obec nabídne hokejistům prezentaci mj. na obecním webu či na stránkách TL, Mora naopak

nabídne týneckým fanouškům zvýhodněný přístup na své akce.

V pátek 18. července obec ukončila bezplatnou dopravu dětí do Mateřské školy v Suchonicích. Od školního roku 2025-2026 nabídne dostatečnou počet míst všem týneckým zájemcům o předškolní docházku v rámci svých kapacit. Nicméně spolupráce se Suchonicemi na dálku určitě nekončí...

Počasí

Prognóza zněla: upečeme se v červencové výhni!

První dekáda: Začátek měsíce tomu nasvědčoval. Prvních šest dnů se odpolední teploty pohybovaly od 26 do 34 stupňů, zbytek byl ve znamení teplotního pádu až na 17 stupňů. Během prvních deseti dnů napršelo zhruba 26 mm, což je necelá třetina celoměsíčního průměru. Noc: 11, 12, 15, 18, 10, 14, 17, 15, 12, 14. Den: 30, 32, 34, 26, 27, 31, 20, 17, 20, 23.

Druhá dekáda: Celkem proměnlivých deset dnů, během kterých solidně zapršelo - zhruba 40 mm - bylo chladno i vedro. Na červenec celkem dost proměnlivo. Noc: 11, 13, 15, 13, 19, 14, 14,

13, 13, 13. Den: 24, 21, 28, 28, 28, 24, 21, 24, 28, 31.

Posledních jedenáct červencových dnů milovníkům vyšších teplot radost nepřineslo. Kromě jedné dvaatřicítky se teploty pohybovaly mezi 26 až 19 stupni. O teplých nocích jsme si mohli nechat zdát. Dešťové srážky dosáhly hodnoty těsně nad 100 mm, čímž jsme se dostali zhruba na 103% obvyklého průměru. Nicméně červenec se ukázal ve své klasické středoevropské podobě. Noc: 16, 14, 13, 15, 16, 17, 16, 16, 13, 10, 12. Den: 32, 26, 26, 25, 26, 23, 19, 25, 22, 24, 23.

Připravil Petr Hanuška

Červencový soumrak

© Petr Hanuška

Ze Starostova deníku

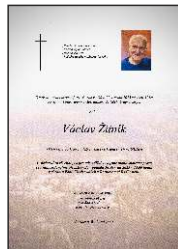
Rozlučková mše pátera Václava Haltmara

30/6 V neděli 29. června celebroidal svou poslední mši v kostele Nanebevzetí Panny Marie páter Václav Haltmar. Otec Václav a sestřička Norberta působili v Týnci od roku 1998. Za více jak čtvrtstoletí mají oba za sebou poctivě odvedenou pastorační a renovační službu. Náš kostel patří díky jejich neúnavné aktivitě k těm nejkrásnějším na střední Moravě. Poctivě se postarali také o úpravu v Božích přibytích ve Vsisku, Čecho-

vicích i Krčmani. Poděkovat jim přišli starostové obcí Petr Hanuška, Eva Sztwioroková a Tomáš Kubáček, za farníky Pavla Strejčkovy, Josefa Kopečkovy, Marie Lovčinská, Lucie Strejčkové a Pavel Krkoška. Václave, sestři, přeji vám na další cestě životem neochvějnou víru a pevné zdraví! V neděli 13. července bude celebroidat svou první mši nový duchovní správce.

Dvě smutné vzpomínky...

3/7 V prvním červencovém týdnu jsme se s kolegou panem místostarostou Stanislavem Denkem zúčastnili, resp. zúčastníme dvou smutečních aktů. V pondělí 30. června proběhla v kostele Všech svatých v Rožnově pod Radhoštěm zádušní mše za pana Václava Žitníka, manžela paní Marie Žitníkové, rozené Bečákové, pocházející z naší obce. Václav byl dlouholetým pracovníkem Va-

lašského muzea a vynikající znalec lidového umění. Poutalo nás mnohaleté přátelství. Pokoj jeho duši!

V sobotu 28. června zemřel v nedožitých 93 letech bývalý starosta, resp. místostarosta obce pan Vladimír Hobza. S Vládou jsem spolupracoval od roku 1998 coby zastupitel obce pro kulturu a sport. V letech 2004-2006 mi pomáhal coby místostarosta obce pro finanční záležitosti s řízením obce, které jsem přebíral po svém předchůdci. Do posledních chvil mě fascinoval svou vitálností, o to více mě zaskočil jeho skon. Patří mu poděkování za práci pro naši obec! Čest jeho památce!

Kdo to u hřiště pobíhal s mačetou?

5/7 V pátek 4. července proběhlo v objektu týneckého zámku „ostré“ cvičení zásahového oddílu Policie ČR. Příprava probíhala v utajení několik týdnů. Členové zásahové jednotky byli uvedeni do pohotovosti s konstatováním, že v objektu je zadržován rukojmí. I s pomocí policejního psa provedli postupné para-

lizování zločince, s kterým nejprve vyjednávali a poté ho odzbrojili. Přítomna byla díky televizním kamerám i šéfredaktorka Týneckých listů paní Vendula Vránová, která přinese čtenářům srpnového čísla Týneckých listů podrobnou textovou i obrazovou reportáž. Kéž by kluci nemuseli nikdy a nikde zasahovat!

Mediální spolupráce Obce Velký Týnec a HC Mora Olomouc

9/7 Ve středu 9. července byla podepsána smlouva o mediální spolupráci mezi naší obcí a hokejovým klubem Mora Olomouc. Každý měsíc tak budete na našich webových stránkách či v Týneckých listech informováni o horkých novinkách spojených nejen se zápasy, ale i s akcemi, které klub pro své příznivce pořádá mimo ledovou plochu. Naše logo se reciprocně objeví na stránkách našeho sportovního partnera. Spolupráce

přinese mnoho benefitů především pro vás fanoušky. Již ve dnech 15. a 16. srpna se uskuteční 3. ročník Mora Festu. V srpnových Týneckých listech proběhne soutěž o 2 volné vstupenky na tuto pozoruhodnou akci. A pokud v ní nevyhrajete, nesmutněte, protože na sobotní blok akcí můžete přímo na místě - po předložení občanského průkazu, že jste občany Velkého Týnce - získat slevu a koupit vstupenku jen za 290,- Kč!!!

Sedmnácté gulášové a pivní slavnosti jsou historií...

21/7 V sobotu 19. července proběhla na zámecké zahradě tradiční slavnost, v jejímž rámci se snoubí kultura s dobrým jídlem a pitím. I tentokrát nám přálo počasí. Celý den svítilo příjemné sluníčko, takže více jak tisíc návštěvníků mělo šanci zažít příjemné odpoledne i večer. Velká pochvala letí za Komisí pro kulturu a sport Zastupitelstva obce Velký Týnec, která celou akci naplánovala a zrealizovala od A do Zet! Dovolím si zdůraznit slovo „celou“, včetně obsazení jednotlivých stánků!!!

Poděkování patří všem, kteří v nich nabízel skvělé pochutiny i tekutiny. Dík patří všem zúčastněným družstvům, jež vařily guláše. Absolutorium si zaslouží i členové pracovní skupiny obce, kteří vše skvěle nachystali!!! Úroveň celé akce ocenil svou přítomností i pochvalným slovem hejtmán Olomouckého kraje pan Ladislav Okleštěk a primátor města Přerova pan Petr Vrána.

Jedno malé doplnění...

V minulém čísle TL jsem v rámci rubriky Ze Starostova slova zavzpomínal na svá aktivní fotbalová léta a na kamarády, s kterými jsme na zeleném pažitě vybojovali desítky bitev. A já při výčtu jmen na jedno z nejdůležitějších zapomněl! A teď to musím napravit, protože mi mnohokrát zachránil doslova život. Mí spoluhráči i bývalí žáci ze základní školy totiž vědí, že jsem býval poněkud impulsivní fotbalista a často se na hřišti „zapomínal“. Slovy i činy. I nastávaly situace, kdy jsme se s protihráči poštuchovali a mnoho nescházelo, abychom se do sebe chlapsky pustili „nožem i sekerou“. A protože se neumím moc přát,

museli mě kluci zachraňovat. A ten nejbližší bodyguard byl Zdeněk, kterému nikdo nikdy neřekne jinak než Koča. „Ty, Peťo,“ říkával, „neblbni, já tě pořád nebudu vytahovat z brandy!“ Nutno podotknout, že mě v tom nikdy ani on, ani ostatní nenechali...

Když si vzpomenu, co jsme společně s Kočou a dalšími kluky před lety prožili, musím se smát i plakat zároveň. Byl to nádherný čas plný dospěláckých skopičin, který zůstává realitou jen v naší společné paměti. Někteří už nejsou mezi námi, ale já na ně, ani na ty, s kterými se potkávám na dědině, nikdy nezapomenu! Kočo, kluci, moc díky za vše!

VŠECHNO NEJLEPŠÍ

V měsíci srpnu blahopřejeme
k významným životním milníkům
těmto našim spoluobčanům

85 let
Marie Michlová z Velkého Týnce

75 let
Josef Pastrnek z Velkého Týnce

80 let
Věra Fišerová z Velkého Týnce

65 let
Vladimír Grygar z Velkého Týnce

82 let
Jaroslav Rod ze Vsiska
Petr Navrátil ze Vsiska

60 let
Jitka Verešová z Velkého Týnce

*Připravila Radka Tomečková
Autorka je matrikářkou obce*

80 let
František Dočkal z Čechovic

IVET
MASÁŽE A DOTEK KLIDU

Masáže v pohodlí domova

- hloubková masáž
- indická masáž hlavy
- akupresurní tejpování
- baňkování
- SM systém

☎ +420 777 116 185 ✉ Ivet116185@gmail.com
www.masazeodivet.cz

NAPSALI NÁM Jsme tu pro chvíle, kdy je fajn mít někoho po boku

Žít doma, i když už člověk nezvládne všechno sám. Udržet si vlastní rytmus, zvyky, prostředí. Právě s tím pomáhá pečovatelská služba Charity Olomouc lidem ve Velkém Týnci a okolních částech. Nabízí podporu těm, kteří ji potřebují — kvůli věku, zdravotnímu stavu nebo jiné náročné životní situaci.

Naše pečovatelky a pečovatelé docházejí za klienty přímo domů, každý den, a to včetně víkendů a svátků. Pomůžou s hygienou, jídlem, malým nákupem nebo třeba doprovodem k lékaři. Ale stejně důležité je i to druhé, že se někdo zastaví, usměje nebo se zeptá, jak se daří. Protože i obyčejný rozhovor má velkou sílu.

„Snažíme se o co největší respekt k tomu, jak kdo chce žít. Někdo potřebuje pomoc ráno, jiný spíší večer. Každý to má jinak. Nejdůležitější je naslouchat,“ říká Denisa Hénarová, koordinátorka pečovatelské služby pro venkov.

Každý člověk má jiný příběh a jiné potřeby. Pěčí proto nastavujeme vždy individuálně, společně s klientem a jeho blízkými. Dáváme si záležet na tom, aby byla služba opravdu na míru – a hlavně s lidským přístupem. Cílem je, aby podpora odpovídala reálným potřebám, ale zároveň nechávala prostor pro samostatnost.

Během roku se setkáváme i při různých akcích – výletech, společných návštěvách nebo mších. Účast je vždy dobrovolná, záleží jen na chuti a náladě každého.

Na Středisku pečovatelské služby nemáme ale pouze pečovatelskou službu. Jsme tu i pro ty, kdo pečují, rozhodli se zůstat blízkou a dělat, co je v jejich silách. Víme, že tahle role není lehká. Vážíme si každého, kdo ji přijme, a nabí-

zíme pomoc i jim: poradenství, edukaci i podporu. V naší speciálně upravené místnosti vám můžeme ukázat, jak pečovat třeba o úplně imobilního člověka, probereme, co právě řešíte nebo vám poradíme s výběrem vhodných pomůcek. Zapůjčení pomůcek vám rádi i zprostředkujeme.

Víme také to, že když chce člověk zůstat doma, základem je pocit bezpečí. Proto nově nabízíme službu tíšňové péče. Ta funguje nonstop – 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. Klient u sebe nosí malý přívěsek s tlačítkem, kterým si v případě nouze může okamžitě přivolat pomoc. Zařízení je napojené na dispečink, kde vyškolení pracovníci reagují na každé zavolání – a podle situace kontaktují rodinu, sousedy nebo záchranku. Tato forma podpory přináší větší pocit jistoty nejen samotným klientům, ale i jejich blízkým. A stejně jako u pečovatelské služby, i tíšňová péče se nastavuje individuálně – podle přání a možností klienta i jeho rodiny.

Součástí naší práce jsou také besedy pro veřejnost. Mluvíme na nich o tom, jaké možnosti pomoci existují, kam se obrátit, když člověk začne pociťovat potřebu, a co všechno je dostupné v regionu. Jednu z těchto besed plánujeme uspořádat už brzy i ve vaší obci – jste srdečně zváni.

Pokud vás zajímá, jak to celé funguje, nebo uvažujete o podpoře pro sebe či své blízké, ozvěte se. Rádi si s vámi v klidu sedneme, vysvětlíme, poradíme. Kontaktovat můžete koordinátorku služby pro venkov, Bc. Denisu Hénarovou, na telefonním čísle 734 435 073.

Za tým střediska Kateřina Čejková

Olomoucký kraj **MIKROREGION KRÁLOVSTVÍ**

Sdružení obcí mikroregionu Království pořádá
fotografickou soutěž pro všechny své občany

KRÁLOVSTVÍ OBJEKTIVEM OBČANŮ KRÁLOVSTVÍ

Vyhlašeny jsou dvě kategorie:
1. PESTRÉ BARVY PŘÍRODY
2. KŘÍŽEM KŘÍŽEM KRÁLOVSTVÍM
- 18. ročník -

- autorem je občan mikroregionu Království
- fotografie velikosti A4 musí být vytisknuty na fotografickém papíru
- fotografie musí být pořízeny na území mikroregionu Království
- jeden občan může do soutěže přihlásit až 4 snímky v každé kategorii
- na zadní straně musí být každá fotka označena jménem autora, adresou, mailovou adresou a místem pořízení snímku

Fotografie můžete odevzdat na kterémkoli OÚ mikroregionu Království do 31. října 2025

**Vernisáž a vyhlášení výsledků se uskuteční
v neděli 16. listopadu 2025 ve 14:00
v Kulturním domě v Císařově**

Vítěze vybere komise Sdružení obcí mikroregionu Království. Vítězové přezvou na vernisáži hodnotné ceny! Akce se koná za finanční spoluúčasti Olomouckého kraje.

Zápotočím bezpečněji...

© 2x Veronika Batová

Instalace silničních svodidel v ulici Zápotočí...

...zabrání mj. nedobrovolnému koupání procházejících či projíždějících spoluobčanů

348 Olomouc - Grygov - Velký Týnec - Hlubočky

Platí od 31.7.2025 do 31.8.2025

VÝLUKOVÝ

Převahu zajišťuje : ARRIVA autobusy a.s., prov. Olomouc, Sladkovského 142/37, tel.725 100 725, info.autobusy@arriva.cz

1	3	7	13	9	5	TPZ	TČ	2	8	18	12	6	16
5 03	...	13 18	13 30	14 40	...	1710,171	1 od Olomouc, aut.nádr. ... MHD př	7 05	7 55	14 26	...	...	15 54
5 07	...	13 22	13 33	14 43	...	1710,171	2 Olomouc, Pekárny ... MHD př	7 01	7 53	14 23	...	...	15 50
5 09	...	13 24	13 35	14 43	...	1710,171,176	3 Olomouc, Tynecká ... MHD př	6 59	7 51	14 21	...	...	15 48
5 13	7 13	13 28	13 39	14 43	...	176	4 Velký Týnec, Vsisko, Olympia ... MHD př	...	...	...	...	...	...
...	...	...	13 42	15 15	...	176	5 Velký Týnec, Vsisko, rozč. ... MHD př	6 53	...	14 17	...	...	15 43
...	...	...	13 44	15 15	...	176	6 Velký Týnec, sokolovna ... MHD př	6 50	...	14 14	...	...	15 39
...	...	...	13 56	15 22	...	176	7 Velký Týnec, Orlovna ... MHD př	...	...	14 12	...	...	15 37
...	7 19	...	...	15 22	...	176	8 Grygov, u parku ... MHD př	...	...	14 00	...	...	15 23
...	7 31	...	...	14 48	...	176	9 Velký Týnec, Orlovna ... MHD př	...	7 45	...	...	...	...
5 16	7 33	13 31	...	14 50	...	176	10 Velký Týnec, sokolovna ... MHD př	...	...	...	...	...	...
5 18	7 35	13 33	...	14 52	...	176	11 Velký Týnec, Na Návsi ... MHD př	6 47	7 44	...	15 15	...	...
5 21	7 38	13 36	...	14 55	...	176	12 Velký Týnec, Komárov ... MHD př	6 43	7 43	...	15 13	...	...
5 26	...	13 41	...	...	...	176,175	13 Velký Týnec, Čechovice, náves ... MHD př	6 38	7 40	...	15 12	...	...
5 30	...	13 45	...	...	...	175	14 Svědlice, ObU ... MHD př	6 34	...	...	15 09	...	...
5 32	...	13 47	...	...	...	175	15 Práslavice, škola ... MHD př	6 32	...	...	15 03	...	...
...	...	13 51	...	...	...	175	16 Práslavice, rozč. Mariánské Udolí ... MHD př	6 28	...	...	14 59	...	...
...	...	13 52	...	...	...	175	17 xMrsklesy, křiž. ... MHD př	6 27	...	...	14 57	...	...
5 40	...	13 55	...	...	...	1105,175	18 xMrsklesy, Kovákov ... MHD př	6 25	...	...	14 50	...	...
							19 Hlubočky, Mariánské Udolí, MORA ... MHD př						

* jede v pracovních dnech

② jede v úterý

④ jede ve čtvrtek

76 nejede od 31.7.2025 do 31.8.2025
& spoj s bezbariérově přístupným vozidlem

Na lince platí tarif IDSOK - Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje, vyhlášený dopravcem. Informace o tarifu a smluvních přepravních podmínkách jsou zveřejněny ve vozidlech na lince.

Informace o aktuálním provozu linek, tarifu a jízdenkách IDSOK Vám poskytne Informační linka, tel. 588 88 77 88

{ spoj jede po jiné trase
x zastávka je jen na znamení nebo požádání MHD zastávka s možností přestupu na městskou hromadnou dopravu

512 Přerov - Olomouc

Platí od 31.7.2025 do 31.8.2025

VÝLUKOVÝ

Převahu zajišťuje : ARRIVA autobusy a.s., Na Ostrově 177, 537 01 Chrudim, prov. Přerov, tel.+420725100725, www.arriva.cz, info.autobusy@arriva.cz

1	3	5	7	9	11	TPZ	TČ	2	4	6	8	10	12
6 30	8 55	10 10	11 50	13 58	16 55	151	1 od Přerov, aut.nádr. ... MHD př	8 50	11 00	12 06	13 53	16 45	18 50
6 35	8 59	10 15	11 56	14 04	17 00	151	2 Přerov, nábr. PFB ... MHD př	...	...	...	...	...	...
6 38	9 02	10 17	11 59	14 06	17 03	151	3 Přerov, most Miru ... MHD př	8 43	10 53	12 01	13 46	16 38	18 45
6 42	9 08	10 21	12 02	14 11	17 07	151	4 Přerov, Velká Dlážka ... MHD př	8 41	10 51	11 59	13 44	16 36	18 43
6 52	9 16	...	12 10	14 19	17 16	153,170	5 Přerov, Předmostí, hřbitov ... MHD př	8 36	10 47	11 55	13 38	16 30	18 39
...	...	10 26	...	...	...	153	6 Kokory, točna ... MHD př	8 28	10 38	...	13 30	16 22	18 31
...	...	10 29	...	...	...	153	7 Rokytice, náves ... MHD př	...	...	11 49	...	...	...
6 59	9 21	10 32	12 16	14 25	17 22	153,170	8 Brodek u Přerova, Luková, náves ... MHD př	...	...	11 46	...	...	...
7 03	9 24	10 35	12 19	14 28	17 26	170	9 Brodek u Přerova, Masarykovo nám. ... MHD př	8 21	10 31	11 43	13 23	16 16	18 25
7 05	9 25	10 37	12 21	14 30	17 27	170	10 Majetín, rest. ... MHD př	8 18	10 28	11 40	13 22	16 13	18 21
7 09	9 31	10 41	12 24	14 35	17 32	170,176	11 Majetín, škola ... MHD př	8 16	10 26	11 38	13 19	16 11	18 20
7 15	...	10 48	12 29	...	...	176	12 Krčmaň, Olomoucká ... MHD př	8 12	10 22	11 35	13 14	16 08	18 16
7 17	...	10 49	12 32	...	...	176	13 Velký Týnec, Orlovna ... MHD př	8 08	...	11 29	13 10	16 02	...
7 19	9 40	10 50	12 34	14 42	17 38	176	14 Velký Týnec, sokolovna ... MHD př	8 06	...	11 27	13 08	16 00	...
...	9 43	10 53	12 37	14 45	17 41	176	15 Velký Týnec, Vsisko, rozč. ... MHD př	8 03	10 15	11 25	13 05	15 57	18 09
7 27	9 50	11 00	12 44	14 54	17 48	176	16 Velký Týnec, Vsisko, Olympia ... MHD př	...	10 08	11 15	13 02	15 54	18 07
7 30	9 53	11 03	12 47	14 57	17 51	1710,171	17 Olomouc, aut.nádr. podchod ... MHD př	7 55	10 05	11 10	12 55	15 46	17 58
7 35	...	...	15 00	...	...	1710,171	18 Olomouc, hl.nádr. ... MHD př	7 50	...	...	12 50	15 41	17 55
							19 Olomouc, aut.nádr. ... MHD př	7 45	...	...	...	15 35	...

* jede v pracovních dnech

& spoj s bezbariérově přístupným vozidlem

Na lince platí tarif IDSOK - Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje vyhlášený dopravcem. Informace o tarifu a smluvních přepravních podmínkách jsou zveřejněny ve vozidlech na lince.

Informace o aktuálním provozu linek, tarifu a jízdenkách IDSOK Vám poskytne Informační linka, tel. 588 88 77 88

| MHD spoj příslušnou zastávkou projíždí
MHD zastávka s možností přestupu na městskou hromadnou dopravu

{ spoj jede po jiné trase

Točená zmrzlina jako odměna dětem za jejich celoroční snahu

I letos jsme se – stejně jako vloni – rozhodli zpříjemnit dětem z Velkého Týnce začátek prázdnin malou, leč radostnou odměnou. Komise pro volnočasové aktivity Zastupitelstva obce Velký Týnec připravila akci, při které si děti mohly za své úsilí během školního roku vyzvednout v prodejně Na Návsi točenou zmrzlinu zdarma. Děti z mateřské školy získaly zmrzlinu za vlastnoručně namalovaný obrázek, školáci pak za předložení vysvědčení. Celkem si pro sladkou odměnu přišlo 420 dětí.

Těší nás, že jsme mohli dětem udělat radost a symbolicky ocenit jejich celoroční snahu. Přejme dětem pohodové prázdniny a těšíme se na dalších akcích.

*Za Komisi pro volnočasové aktivity
ZO Velký Týnec Veronika Batová
Autorka je zastupitelkou obce
a zástupkyní ředitele MŠ VT*

© 8x archiv Komise pro volnočasové aktivity ZO VT

CENÍK připojení k internetu v obci Velký Týnec

SLUŽBA	Wifi 5G	Wifi 60G		OPTIKA		
PŘI ROČNÍM PŘEDPLATNÉM	200 Kč	300 Kč	400 Kč	300 Kč	500 Kč	700 Kč
MĚSÍČNÍ PLATBA	240 Kč	360 Kč	480 Kč	360 Kč	600 Kč	840 Kč
RYCHLOST STAHOVÁNÍ	7 Mbps	50 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	500 Mbps	1000 Mbps
RYCHLOST ODESÍLÁNÍ	3,5 Mbps	50 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	100 Mbps
LIMIT STAHOVÁNÍ	neomezený	neomezený		neomezený		
instalace zdarma se závazkem na 2 roky						

POZNÁMKA: Připojte se k nejrychlejšímu internetu v okolí. Pro dotaz na nejvyšší možnou rychlost využijte naše kontakty, rádi Vám obratem odpovíme. Instalace antény nebo optického modemu zdarma při úvazku na dva roky. Uvedené ceny jsou včetně DPH. Více informací a seznam čísel popisných obce, kde se dá připojit k optické síti najdete na <http://intranet.velkytynec.cz>. Jsme tu s vámi již více jak 20 let.

Objednávky a servis
608 292 789

Poruchová linka a nonstop záznamník
587 571 432

e-mail:
internet@velkytynec.cz

Co se děje o prázdninách?

Děti a kantoři se konečně dočkali prázdnin a mohou se radovat z letních dnů bez školních povinností. Ne tak velkou radost mají rodičové, kteří se nyní musí starat o program svých ratolet. Pro mnohé jsou to dlouhé dva měsíce, a už dávno neplatí, že školní mládež odcházela ze školních lavic pomáhat se sklízit. Pár energií nabytých studentů se však rozhodlo přispět svým úsilím na zvelebování naší obce a vylepšit si tím i svůj příjem. Mnozí jste je mohli spatřit při různých zahradnických pracích, sečení a hrabání trávy, nebo jak osvěžují novým nátěrem různá zábradlí a konstrukce autobusových zastávek.

Příchodem prázdnin se však pro mnohé nic nezměnilo. Například stavební dělníci pokračují na dokončení stavby komunitního centra. Zvenčí je natažená omítka a vznikají první metry venkovního dláždění. Rýsují se první metry gabionového oplocení ve dvorním traktu, a pak by měly přijít na řadu terénní úpravy a zahradnické práce. Uvnitř samotné stavby se střídají elektrikáři s montéry vzduchotechniky, slaboproudu nebo sádkokartonu. Litá podla s broušeného terasu je chráněná ochrannou textilií a objeví se až v době, kdy jí nebude hrozit nebezpečí poškození od některých řemesel. Dílo má být dle schváleného harmonogramu předáno na konci srpna, kdy přijde na řadu nábytek

práce místních řemesníků mohli prohlédnout při příležitosti pořádání soutěže v požárnímu sportu. Naši dobrovolní hasiči nám mnohokrát dokázali, že si renovaci vnitřních prostor zasloužili. V této chvíli zbývá dobudovat požární hydrant. Velkým dluhem zůstává realizace chodníku na konci Bystřické ulice. V polovině června bylo dokončeno oplocení pozemku vedle sběrného dvora. Na vzniklé ploše plánujeme umístit jeden

doposud extrémě plný kontejner na bioodpad.

Bylo protažené zábradlí kolem pumptrackového hřiště ve Vsisku. Toto zábradlí slouží jako bezpečnostní prvek proti nepředvídanému vniknutí bikerů na frekventovanou silnici. Nepodařilo se vyřešit zábranu proti neukázněným návštěvníkům, kteří poškozují kmeny stromů a zeleň přilehlého parčíku. Přitom by stačil respekt k cizímu majetku a radost z nového sportoviště by byla i radostí ostatních obyvatel.

Dále se ve Vsisku podařilo na místním hřišti zrekonstruovat zeď, která přímo sousedí s plochou, kde je v tuto chvíli dosluhující hřiště s herními prvky pro nejmenší. Připravuje se projektová dokumentace na nové multifunkční hřiště. Projektční firma připravila návrh, který by se mohl v podzimních měsících začít realizovat. Záměrem obce je vybudovat hrací plochu se škálou sportů, jako je kopaná, nohejbal, soft tenis a volejbal. Zvažuje se i možnost osadit hrací plochu dvěma koši na basketbal. Osvětlení a síť kolem jsou samozřejmostí. Ve druhé etapě by

ce i vodovodního řadu probíhá průběžně s tím, jak se jednotlivé závady objevují. Připravuje se seznam míst, které bychom rádi ještě před zimou zaasfaltovali a předláždili.

Prázdná školská zařízení neosiřela. Od začátku prázdnin se realizuje rozšíření přístřešku před hlavním vchodem do budovy mateřské školy. Starou dlažbu nahradila nová a tesaři s pokrývači protáhli zastřešení více nad schodiště. Chodník před vstupem se předláždí a nový vchod bude moci přivítat malé žáčky.

Budova prvního stupně zůstává v letošním roce trochu stranou, ale i tak našim svěřencům přibudou další dvě bílé tabule na fixy s interaktivním panelem. Veškerá energie se letos vynakládá na hlavní budově druhého stupně. Mnozí si už všimli první části zrekonstruované fasády, která je pokračováním z loňské rekonstrukce hlavního vstupu do školy. Současně se vyměňují svody a žlaby v celém renovovaném úseku. Hotovo by mělo být na začátku září s příchodem odpočatých kantorů i žáků. Uvnitř budovy se kompletně rekonstruují dvě učebny, kde nezmizel kámen na kameni. Elektroinstalace, omítka, obložení, nábytek, tabule, podlahy a spousta nových moderních učebních pomůcek. Nové učebny se žákům otevrou s příchodem školního roku.

*Miroslav Zdráhal
Autor je místostarostou obce
pro stavební záležitosti*

a potřebné vybavení pro budoucí provoz.

Stavební ruch skončil v budově místní hasičské zbrojnice a zájemci si výsledky

až dva kontejnery, které nám v tuto chvíli zabírají místo na dvoře samotném. Zbytek plochy by mohl do budoucna sloužit k ukládání větví, které nám

mohlo dojít i na herní prvky pro menší děti. Vesnice se rozrůstá a poptávka po těchto zařízeních je proto logická.

Oprava propadlých chodníků, kanaliza-

Týnecké listy vyhlašují soutěž O FOTKU MĚSÍCE

**Nejoriginálnější fotka
bude oceněna každý měsíc
poukázkou na nákup
v Olympii Olomouc
v hodnotě 300,- Kč**

** po uveřejnění k vyzvednutí na sekretariátu OÚ ve Velkém Týnci*

Soutěží se ve dvou kategoriích

Život v naší obci

Do kategorie patří snímky zachycující člověka
při práci, odpočinku, zábavě, ale i portréty či akty.

Svět kolem nás

Do kategorie zařazujeme snímky zvířat, rostlin,
krajiny, ale i architektury a uměleckých děl.

**Do jaké kategorie má být fotka zařazena,
rozhoduje autor.**

**Fotku je třeba zaslat na email:
mistostarosta@velketynec.cz**

Nezapomeňte uvést jméno a příjmení autora,
adresu, věk a kategorii, ve které chcete soutěžit.

Svět kolem nás - Vesnička středisková - Filip Zlámal - Velký Týnec

Svět kolem nás - Šumavská krása - Jan Zatloukal - Velký Týnec

Konání akce umožnila Metropolitní kapitula u Sv. Václava v Olomouci.
Komise pro volnočasové aktivity ZO Velký Týnec pořádá,
ve spolupráci SDH Velký Týnec, MŠ Velký Týnec, SRPŠ Velký Týnec a RC Čmelda:

POHÁDKOVÝ LES

6. září 2025

start od: 12:00 – 17:00

Vstupné: 100,-Kč/dítě

Kde: Velký Týnec

Komárov

Můžete se těšit na 10 pohádkových stanovišť
s úkoly, pohádkové odměny, malování na obličej,
dílňičky, animační program od Bukohrátek,
balónkovou show, klauna a gastro speciality.

Výtěžek poputuje
dětskému domovu Šance
v Olomouci

17. PIVNÍ A GULÁŠOVÉ SLAVNOSTI

Velký Týnec 19. července 2025

Cvičení Policie ČR ve Velkém Týnci: Exkluzivní pohled z první linie

V pátek 4. července 2025 se pro naši obec stal dnem, kdy jsme se, byť „jen“ při cvičení, mohli přesvědčit o připravenosti našich bezpečnostních složek. A já jsem měla tu jedinečnou a mimořádnou příležitost být u toho jako jediný civilista. Celé cvičení policejního zásahu ve Velkém Týnci jsem mohla sledovat v přímém přenosu, přímo z velitelského kontrolního stanoviště v zasedací místnosti na obecním úřadě, po boku policejního velení.

Za tuto neopakovatelnou zkušenost jsem nesmírně vděčná panu plukovníku Richardu Jílkovi, řediteli územního odboru Olomouc Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, který mi tuto možnost laskavě umožnil. Pan plukovník byl naprosto úžasný – trpělivě mi během celého cvičení vysvětloval každý detail, každý krok, a odhalil mi tak zákulisí práce, kterou běžně nemáme šanci vidět. Na základě tohoto jedinečného zážitku jsem pro vás, naše čtenáře, připravila nejen krátkou reportáž z průběhu celé akce, ale hlavně jsem pana plukovníka vyzpovídala ohledně všech podrobností, které by vás, obyvatele Velkého Týnce a okolí, mohly zajímat. Přečtěte si, jak se Policie ČR připravuje na krizové situace a co to znamená pro naše bezpečí. Pojďme sledovat nejprve samotnou akci...

Reportáž

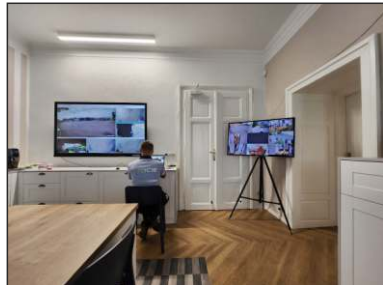
7:30 sraz účastníků na parkovišti před hospodou Vesnice na hřišti: dopravní policisté, Velitel akce, velení policie, figuranti, instruktoři.
7:45 maskování figurantů, detailní práce, která měla zajistit co největší realističnost „zranění“.
Úloha figurantů připadla studentům Základní odborné přípravy Útvaru policejního vzdělávání a služební přípravy Policie ČR v Holešově.

8:00 instruktáž figurantů.

8:10 přesouváme se na obecní úřad na velitelské kontrolní stanoviště.

V místnosti jsou dvě velké obrazovky. Na jedné se promítají záběry z kamer strategicky umístěných „na místech činu“ – na obecním úřadě a v hospodě Vesnice. Na druhé budeme moci sledovat záběry ze streamovacích kamer, které budou mít zasahující policisté připevněny na uniformách.

Policista, který má kamery na starosti mi vysvětluje, že signál ze streamovacích kamer jde přes mobilního operátora, a proto se někdy může stát, že signál není kvalitní. Záležití především na typu budovy.

8:55 plukovník Jílek dává pokyn ke spuštění akce.

Figuranti zaujmají svá místa na „místech činu“.

Uprostřed stolu na velitelském stanovišti je postavena vysílačka.

V místnosti zavládlo ticho, přerušované jen krátkými tlumenými hovoři.

8:59 vysílačka ožila: „Oznámena událost, ulice Příčná, oznámen pohyb muže s mačetou ohrožující okolí“.

9:00 první hlídka hlásí, že vyráží na místo oznámení.

Na místo vyráží i Velitel akce.

9:02 postupně se hlásí další hlídky (dalších 6 hlídek, celkem 12 policistů).

Ve vysílačce zaznívají instrukce hlídkám o výbavě a postupu po příjezdu na místo.

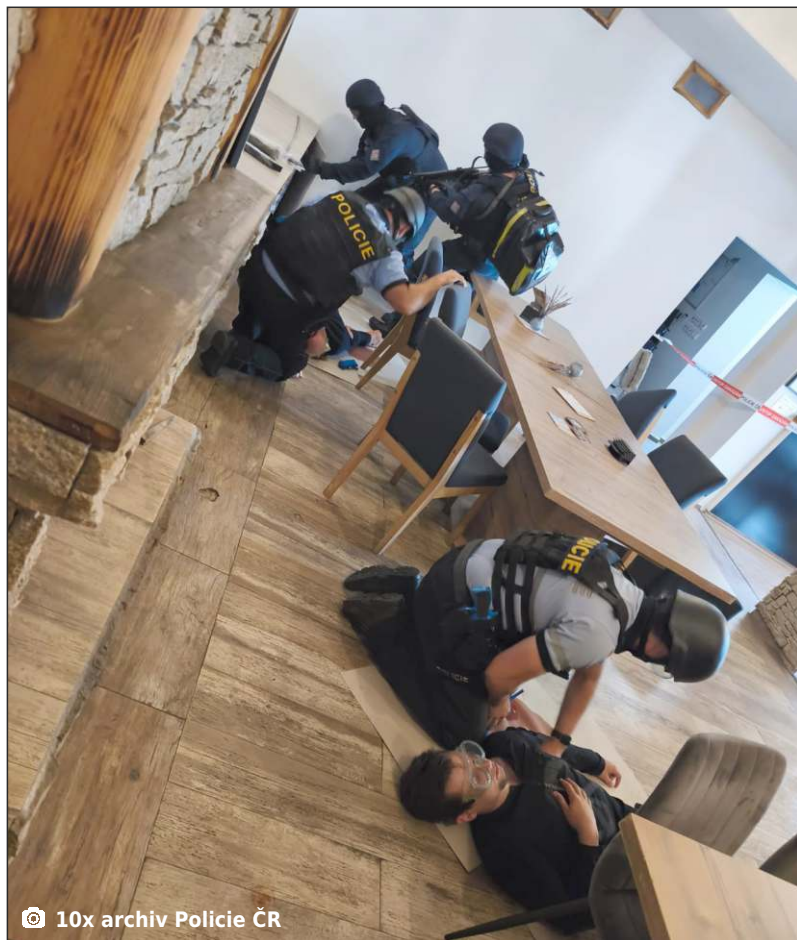
9:05 příjezd první hlídky na místo akce. Policisté dostávají kamery a prezbrojují se. Policisté na uzávěrách obdrží speciální zbraň k zákroku. Jedná se o pistolku CZ 75D Compact a samopaly Heckler & Koch MP 5 v úpravě systému FX, což znamená cvičná, značkovácí munice.

9:11 Policisté vstupují do budovy hospody.

Sledujeme kamery. Ozývá se křik, na zemi leží „v krvi hosté“ – figuranti, které útočník zranil (sečná a bodná zranění) mačetou.

Plně ozbrojení policisté systematicky prohledávají budovu, postupně posílají řízeně a pod kontrolouven ty „hosty“, kteří mohou chodit.

© 10x archiv Policie ČR

I když vím, že je to jen cvičení, atmosféra je velmi intenzivní a mrazivá.

9:20 klíčové hlášení „Objekt momentálně čistý“.

Policisté ošetřují „zraněné“ a komunikují s rukojmími, zjišťují situaci.

9:21 situace se zkomplikovala. Policisté od „rukojmích“ z hospody zjišťují, že se pachatel pravděpodobně přesunul na obecní úřad.

9:22 Zasahující policisté běží na úřad. Vše opět napjatě sledujeme na záběrech z kamer.

9:23 ve vysílačce se ozývá druhé oznámení o zraněných lidech před obecním úřadem a útočníkovi s mačetou, který vykřikuje, že si to jde vyřídit se starostou.

9:26 zapojuje se psovod s policejním psem.

V hospodě se policisté starají o zraněné.

9:28 z chodby slyšíme volání o pomoc. Policisté se přibližují z několika směrů k budově zámku.

9:29 Policisté vstupují do budovy. Na schodech leží zraněný.

9:30 Zasahující policisté hlásí, že pachatel drží jedno rukojmí.

Na kameře vidíme chodbu obecního úřadu a klečící rukojmí, kterému útočník drží mačetu u krku.

9:31 Jeden z policistů je vyjednávač. Klidným, ale rozhodným hlasem mluví s útočníkem a zjišťuje jeho požadavky a motiv jeho útoku.

Mezi tím další policisté diskretně odvádí ostatní lidi z úřadu pryč do bezpečí.

9:34 útočník požaduje, aby v chodbě zůstal jen vyjednávač a odložil zbraň a on na oplátku odloží mačetu.

9:40 probíhá vyjednávání.

Mezi tím na seřadišti probíhá ošetření rukojmích, zjišťování jejich psychického stavu a dalších informací.

9:47 pachatel se vzdává.

10:00 všichni účastníci cvičení se shromažďují na zámecké zahradě, kde probíhá prvotní vyhodnocení cvičení, zasahující policisté dostávají zpětnou vazbu od velitelů a instruktorů.
10:30 cvičení skončilo.

Rozhovor

Pane plukovníku, jaký byl hlavní účel a cíl tohoto cvičení?

Cvičení AMOK (aktivní útočník – dříve se užíval pojem aktivní střelec) je simulace útoku ozbrojeného pachatele, přičemž primárním cílem je prověřit připravenost a rovněž zlepšit reakci a koordinaci složek integrovaného záchranného systému (v našem případě Policie České republiky). Cílem obdobných cvičení je tedy nacvičit efektivní zásah v různých (předem připravených) podmínkách).

Proč jste si pro cvičení vybrali právě Velký Týnec, respektive hospodu Vesnice a obecní úřad?

Zejména s ohledem na námět cvičení AMOK, ochotu pana Vojtěcha Hacsika z hospody Vesnice a v neposlední řadě díky dlouholeté a vysoce nadstandardní spolupráci se starostou obce Petrem Hanuškou.

Jaký scénář jste procvičovali? Mohl byste nám ho stručně popsat?

V minulosti jsme nacvičovali útok ozbrojeného útočníka, který byl ve většině případech obdobný, lze říci i stereotypní. S ohledem na plánovanou změnu a ověření naší připravenosti tentokrát frustrovaný a rozrušený útočník vchází ozbrojen mačetou do hospody Vesnice (neúspěšný žadatel o pronájem), kde zaútočí na přítomné hosty. Dochází k mnohočetným bodným a sečným zraněním návštěvníků zařízení. Poté útočník odchází (stále vyzbrojen mačetou) na Obecní úřad Velký Týnec, kde si hodlá vyřídit účty se starostou obce, kterého si vezme jako rukojmí. Dochází k vyjednávání a zadržení pachatele.

Nový prvek tedy spočíval v přesunu útočníka na jiné místo a zejména reakci příslušníků, kteří museli tuto informaci promptně zjistit a eliminovat útočníka (podotýkám bez přímé pomoci a znalosti místa).

Jak dlouho probíhá příprava takového cvičení?

Příprava trvala cca 2 měsíce. Naše činnost se v daných případech řídí přísnými pravidly, při kterých nesmí být ohrožena bezpečnost obyvatel, figurantů, ani zakrojujících policistů. Důležitá je komunikace se všemi zúčastněnými subjekty a nalezení vhodných prostor a ideálního termínu pro cvičení (např. uzavření ZŠ, MŠ, výdej obědů apod.)

Jak často podobná cvičení policie provádí?

Územní odbor Olomouc provádí cvičení dle typového plánu činností nejméně 2x ročně.

Kdo všechno se cvičení účastní?

Cvičení se zúčastnili policisté oddělení hlídkové služby, pohotovostního a eskortního oddělení, obvodních oddělení, dopravního inspektorátu, oddělení služební kynologie a rovněž služby kriminální policie a vyšetřování. Jako figuranti potom frekventanti Vzdělávacího zařízení Holešov. Nelze opomenout příslušníky oddělení služební přípravy, kteří nás cvičí k zákrokům a v daných případech působí jako posuzovatelé tzv. „rozhodčí“. Je pro ně důležité posouzení taktiky, chování a bezpečnosti policistů.

Kolik bylo nakonec zasahujících policistů?

Přímého zásahu se zúčastnilo zmiňovaných 12 policistů, na samotném cvičení se pak podílelo 38 příslušníků Policie České republiky.

Během cvičení jste mi vysvětloval úlohu Velitele akce. Mohl byste tuto funkci

a její důležitost přiblížit i našim čtenářům?

Velitel akce řídí a organizuje místo zásahu. Je vždy označen vestou s nápisem „VELITEL“ (nutné označení pro komunikaci se složkami IZS). Jeho primárním úkolem je učinit veškeré kroky k eliminaci aktivního útočníka. Konkrétně vymezuje nebezpečnou zónu (prostor bezprostředního ohrožení života útokem aktivního útočníka). V tomto prostoru se soustřeďují výhradně síly a prostředky Policie České republiky. Na tuto zónu průběžně dohlíží a informuje ostatní složky a subjekty o jejím vytvoření. Dále určuje vhodný nástupní prostor složek a rozhoduje o ustavení techniky. Rovněž vymezuje vnější zónu (prostor vymezený pro vedení zásahu). Dále dohlíží nad dopravním opatřením. Jen pro vysvětlení – pokud velitel prohlásí část určitého prostoru za bezpečný, nehrozí zde ze strany aktivního útočníka žádné nebezpečí. Velmi důležitým úkolem je koordinaci činností jednotlivých hlídek, které na sebe musí plynule navazovat a udržování spojení s integrovaným operačním střediskem (linkou 158). Dovolím si zmínit další podstatou činnost velitele, který musí zajistit kontaktování a ztotožnění prchajících osob z místa události. Je možné, že mezi těmito se může nacházet útočník či jeho spolupachatelé.

Taktéž dohlíží na použití balistické ochrany u zasahujících příslušníků a udržuje permanentní spojení se všemi hlídkami. Velitel akce je páteří veškeré činnosti, bez jeho přímého zapojení by nebylo možné dodržet stanovené kroky dle typového plánu činnosti. Zdůrazním potom, že jeho činnost je psychická náročná, neboť každé chybné rozhodnutí může vést k prodlení či ohrožení života nebo zdraví osob.

Během cvičení jsem si všimla role vyjednavatele, který komunikoval s „útočníkem“. Je vždy součástí zásahového týmu i vyjednavč, popřípadě mají i další policisté své role nebo specializace?

Policie České republiky má pro případy, které je nutné řešit krizovým vyjednáváním, vyškolené policejní vyjednavatele, ale do doby, než jsou přivoláni, je řešení situace na policistech, kteří na místo přijedou jako první. Policejním vyjednavatelem je policista, který absoluuje specializační kurz krizového vyjednávání a poté se pravidelně účastní inovačních kurzů.

Každý příslušník musí ovládat základy krizové komunikace a v těchto se zdokonalovat. Krizová komunikace se užívá při standardních činnostech policistů (např. pohřešované osoby, suicidální myšlenky apod.).

Nezřídka se poté stává, že i součástí zásahového týmu může být policista vyjednavč. Svou roli hraje každý policista, který zakrojuje.

Je potřeba si uvědomit, že v případě zásahu není čas ani prostor na nepřiměřeně dlouhé rozhodování. Policista může při zásahu narazit na překážky (např. uzamčené dveře, požáry, nástražný výbušný systém apod.). Proto je důležité disponovat veškerým vybavením a zejména balistickou ochranou (balistické přilby, vesty, štíty). Při zásahu je životně důležité mít při sobě záchranný batoh. Byť to může znít neeticky, naším primárním úkolem je eliminace aktivního útočníka a teprve poté záchrana zraněných.

Co tvoří základní výstroj a výzbroj policistů během takovýchto cvičení? A odlišuje se nějak od opravdového zásahu?

Činnost ani použitá výstroj či výzbroj se nikterak při cvičení (vyjma FX munice a zbraní) neliší od skutečného zásahu. Policisté určení pro přímý zásah disponují právě balistickou ochrannou, dlou-

hými zbraněmi (útočné pušky), taserem a další výbavou, kterou mají vždy k dispozici.

Jak probíhá vyhodnocení cvičení?

Prvotní vyhodnocení cvičení proběhne bezprostředně po jeho ukončení, kde jsou identifikovány chybné či správné postupy, příslušníci jsou upozorněni na zásadní nedostatky, které si musí uvědomit. Následně se každý ze zasahujících policistů písemně vyjádří k průběhu cvičení a popíše jeho klady a zápory. Na veškeré chyby jsou potom upozorněni i ostatní příslušníci policie.

Byly cíle cvičení splněny? Jste spokojeni s jeho průběhem?

Cíl cvičení byl bezesporu naplněn. Sám za sebe hodnotím činnost policistů jako vysoce profesionální, adekvátní podmínkám. Aktivní útočník byl dohledán na jiném místě a po krizové komunikaci došlo k jeho eliminaci. Důležité je, že nedošlo k žádnému zranění či škodám na majetku. Cvičení AMOK pomáhají policistům připravit se na extrémní stresové situace, které nelze předvídat ani plně simulovat v běžném procesu. Amokové situace jsou charakteristické chaosem, rychlými změnami a vysokou mírou nebezpečí, což vyžaduje rychlé rozhodování. Pravidelná cvičení umožní policistům osvojit si taktiky a postupy, které jsou v takových momentech neúčinnější. Díky nim jsou schopni lépe zvládat tlak, udržet si chladnou hlavu a minimalizovat riziko pro sebe i pro civilisty.

Co vás konkrétně během cvičení nejvíce překvapilo nebo zaujalo?

Na úvod bych si dovolil jednu poznámku. O plánovaném cvičení nebyl žádný z policistů předem informován. Jednalo se o utajenou informaci výhradně pro nejužší vedení územního odboru Olomouc. Je pro nás opravdu důležité nastolit podmínky reálné situace a ověřit si reakci policistů. Tito musí být připraveni k zásahu každý den, každou minutu. Podotýkám nejen ve službě, ale v jistých případech i v době osobního volna.

Cím častěji budeme policisty školit a cvičit k zákrokům, tím více budou připraveni pro ostrý zásah a nepřekvapí je nestandardní situace. V dnešní době, kdy se svět potýká s různými formami násilí a nebezpečných situací, je role policie klíčová pro ochranu obyvatelstva a udržení veřejného pořádku. Jedním z nejdůležitějších a nejnebezpečnějších scénářů, kterým může policie čelit, je právě situace AMOK, kdy aktivní útočník ohrožuje životy mnoha lidí najednou.

Pevně jsem doufal v co nejrychlejší příjezd hlídek a pohotový zásah. Rychlost příjezdu první hlídky mě potěšila, neboť schopnost reagovat do 5 minut od přijetí oznámení (mimo krajské město) je zásadní.

Co byste doporučil občanům v případě, že se někde na veřejnosti ocitnou v podobné krizové situaci?

Zde platí základní pravidlo. UTEČ, SCHOVEJ SE, BOJUJ! Pokud to lze, je nejlepší utéct, když to situace nedovoluje, je potřeba se dobře schovat. Ta poslední varianta je, že zkusíme za použití všech dostupných prostředků (a nejlépe vzájemné spolupráce s ostatními) pachatele zneškodnit. Samozřejmě je to jen teorie a těžko predikovat, jak bude každý z nás v takové situaci reagovat. Je určité důležité zachovat klid a neprovokovat agresora, pokud to lze, vyhledat pomoc. Zcela zásadní je potom podat urychleně zprávu na linku 158. Policie České republiky je zcela připravena neprodleně reagovat a takové případy jsou pro nás stěžejní prioritou.

Ideální pro všechny je, se do obdobné situace nikdy nedostát, ale pro všechny případy je určité dobré mít základní povědomí.

Na závěr bych ještě jednou chtěla poděkovat panu plukovníku Jílkovi za to, že našim čtenářům umožnil nahlédnout do zákulisí policejní práce. Je zřejmé, že pro Policii ČR nejsou podobná cvičení jen formalitou, ale nepostradatelným nástrojem, jak se připravit na nepředvídatelné hrozby. S vědomím, že existuje takovýto trénink a připravenost, můžeme mít větší důvěru v to, že naše bezpečnost je v dobrých rukou.

Vidět práci Policie ČR takto zblízka byl zážitek, který mě naplnil velkým respektem k jejich práci. Už od prvních minut bylo zřejmé, že reakce policistů byla rychlá a naprosto profesionální. I když šlo o cvičení, bylo zřejmé, že zasahující policisté, byť „jen“ z běžných hlídek, přesně vědí, co dělají a jsou velmi odhodlaní a svou práci provádějí bez zaváhání.

Tato zkušenost mi umožnila si uvědomit, že i přes určitou nedůvěru, kterou k nim veřejnost občas pociťuje, policisté se tvrdě a pravidelně připravují i na ty nejhorší scénáře, aby jejich reakce v těchto případech byla co nejefektivnější. Je to práce, která vedle mnoha jiných schopností, vyžaduje taktické znalosti i velkou psychickou odolnost.

Myslím, že mohu konstatovat, že nejen já doufám, že tato náročná příprava a profesionalita zůstane využita jen pro účely cvičení a že nikdy nebudou muset být v plné míře nasazeny v reálné krizové situaci.

Reportáž napsala a rozhovor vedla
Vendula Vránová
Autorka je šéfredaktorkou TL a archeoložkou

Rekonstrukce v obecní restauraci „Důlní“

V restauraci v týneckém společenském domě proběhla ve dnech 23. a 24. června rekonstrukce výčepního zařízení. V ranních hodinách byla provedena demontáž baru a usazení nového nerezového pultu. Poté byl dřevěný bar uveden za pomoci stolařů do původního stavu. Následně naběhli vodaři, kteří připravili od sklepa až po dřež nové vodovodní trubky a nové odpady. Elektrikář natáhl novou kabeláž, a to jak pod výčepní pult, tak do sklepa. Vše probíhalo až do večerních hodin. Následující den ráno přijeli borci z pivovaru Zubr a pustili se do rekonstrukce nového výčepního zařízení. Nainstalovali nové hadice do sklepa, nový python (hadice v černé pásce na pivo + dochlazovací hadice), nové chladicí zařízení pod výčepní pult i do sklepa, nové narážení hlavy, moderní čistící desku a ostřík pivních sklenic studenou vodou.

Vše nyní čepujeme nejmodernějším způsobem drink gas (biogon), které:

- zabraňuje přesycení piva oxidem uhličitým,
- zajišťuje dokonalou ochranu piva před zvětráváním v sudu i v potrubí a podporuje tak jeho trvanlivost,
- po celou dobu čepování piva zajišťuje mikrobiologickou čistotu nad hladinou piva v sudu,

- neobsahuje žádný vzdušný kyslík,
- zachovává správný říz piva,
- snáze vytváří kvalitní krémovou pěnu.

Tímto bych chtěl poděkovat všem, kdo se podíleli na rekonstrukci restaurace a za obrovskou podporu obce Velký Týnec.

Pan starosta si byl nově zrekonstruovaný výčepní pult prohlédnout, vše nafotil a byl nadšený. Domluvili jsme se na dalších projektech, jako je výměna dveří na WC, pokládka nového PVC na podlahu a výměna dveří na chodbu a do salonku.

Přejeme vám příjemné posezení v „Důlní“ u kvalitního piva.

Vlastislav Ján

Autor je provozovatelem
Restaurace společenský dům čili Důlní

© 9x archiv Vlastislava Jána

Senioři opět tančili na zámecké zahradě

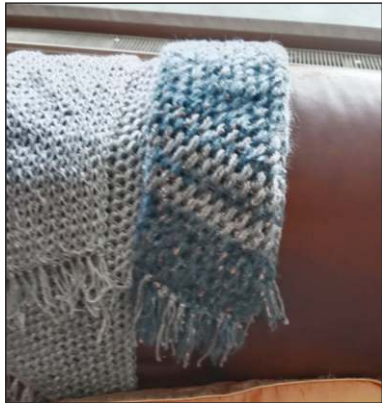
V sobotu 26. července proběhlo na týnecké zámecké zahradě tradiční setkání seniorských tanečních skupin, které pořádá Klub seniorů Velký Týnec. Do naší obce opět dorazili zástupci z okolních obcí, např. z Majetína, Hněvotína, Slatinic ad. Ačkoli na nebi se honila zdivočelá temná mračna, pod velkým stanem i na tanečním parketu bylo příjemně veselo. Účastníci se totiž nenechali proměnlivým počasím znervóznit a každým vystoupením i tanečky mnohých přítomných dali na vědomí, že pár kapek je nemůže rozhodit. Když jsem přenášel za vedení obce drobnou zdravici, zdůraznil jsem entusiasmus, který ze všech příchozích návštěvníků prýští bez ohledu na klimatické podmínky. A s nadsázkou jsem navrhnul, aby se náš týnecký klub přejmenoval na Klub přátel letních dešťů a bouřek, protože právě dešťové kapky týneckým seniorům i v minulých ročních dělaly často nepříliš vítanou společnost. O občerstvení se postarala Hanka Lexová se svými děvčaty Monikou, Petrou a Hankou, resp. i s dalšími dámami, které nabízely v zámecké stodole teplé i studené pochutiny, co hrdlo ráčilo. Přátelskou atmosféru podtrhnul hudební doprovod skupiny Alegro a zpěv Mileny Hesové. Velmi mě potěšila její slova, která mi špitla do ouška: „Pane starosto, vy to tady máte vždycky tak bezvadně připravené a tu dědinu tak hezky uklizenou!“ Takže, milí senioři, tlumočím pochvalu, která za organizaci setkání patří vám, resp. poděkování letí za členy pracovní skupiny naší obce, kteří vždy připravují celé zázemí!!!
Za rok zase na shledanou!

Petr Hanuška

PODĚKOVÁNÍ

S dětskou hematologicko-onkologickou klinikou, konkrétně se sestřičkou Pavlínkou Medkovou, spolupracuji již několik roků. O vánočních darech všichni víte, ale od února letošního roku jsem si řekla: „Holka, seš v důchodě, co takhle něco vymyslet?“ A ejhle, osvítil mě Duch svatý a já jsem si vzpomněla na moji tetu Marii Prečanovu, jak mě trpělivě učila háčkovat. A člověk by nevěřil, že mozek má všechno uložené. A tak jsem začala. Zpočátku to byly šály, rukavičky, kabelky, ale později už nákrčníky a ponča. Všechno budete mít možnost vidět nebo v lepším případě koupit na Týneckém vánočním jarmarku, protože veškerý výnos půjde opět na moji srdeční záležitost, na onkologii nebo dětský hospic.

Ale proč to píši? Na benefičním koncertě, který se konal v květnu, vystupovala zpěvačka paní Dáša Zázvůrková. Vládla opět skvělá atmosféra, protože nezapomenutelná Dáša má prostě otevřené srdce. Byla jsem ráda, že pozvání na tento koncert přijala moje spolužačka se svou dcerou. Vůbec jsem netušila a ani ve snu by mě nenapadlo, že to Alču tak nadchne, že jako správná důchod-

kyňe začne pomáhat potřebným dětem. Ani nevíte, jak mě překvapila, když dovezla pytle krásně našitých polštářů, kloboučků, kabelek atd. Opravdu pytle!!! Protože je velice šikovná na ruční práce, na šití, což mně mimochodem chybí, a její maminka, já jí říkám tetinka Anička, zase šikovná na pletení a háčkování, mám i od ní spoustu pouzder na

brýle, pantoflíčky, kabelky, chobotničky či polštáře. V sobotu jsme všechno s manželem odvezli do nemocnice a Pavlínka byla nadšená. Řádně jsme rukodělné výrobky předali, přičemž jsem zároveň přislíbila, že zajistíme další „úkoly“, o které nás požádala.

Jak Alenka Špundová, tak i paní Anička Smékalová za svou práci nic nechtějí, i když dnes ruční práce je velice módní a dobře finančně hodnocená. Proto jim alespoň touto cestou tisíckrát děkuji! Zároveň děkuji všem, kteří nás podpo-

rují do naší lucerničky v prodejně u syna. Je vás hodně a například paní Šmídáková, Řepová, Rozsypalová, Škrabalová, ale i spousta našich dalších zákazníků přispívá pravidelně. Jsem šťastná za důvěru, kterou mi dáváte, a já vám mohu slíbit, že do koruny vše dáme tam, kde to potřebují. Tisíckrát děkuji!

*Vlastimila Coufalová
Autorka je zastupitelkou obce a předsedkyní
Komise pro sociální záležitosti ZO VT*

© 5x Vlastimila Coufalová

TIP NA VÝLET

Zábřežská vrchovina svým názvem není v širší veřejnosti zvláště známým pojmem, ačkoliv na jejím území je mnoho míst, které dosáhly nejen celostátního věhlasu, ale dosáhly i přesahu mezinárodního... Asi nejznámějším pojmem zakořeněným v široké veřejnosti je „Mohelníčák“. Sám o sobě to není opravdový kopec, ale jen lidový název silnice spojující Olomoucký kraj s krajem Pardubickým... A právě kousek za Mohelníčákem se nachází místo, které zažívá v posledních měsících veliký boom a je hitem fotografií na sociálních sítích. Kdo navštívil někdy Olomouc, nemohl přehlédnout sloup Nejsvětější Trojice. Právě z této oblasti pochází maletínský pískovec, ze kterého je podstatná část sloupu vystavěna. Kubíčkův lom býval aktivním lomem v 17. - 20. století, kdy se v něm těžil kámen pro stavitele a sochaře z širokého okolí. Tamní pískovec je známý svými barevnými kombinacemi s červenými odstíny, které způsobuje příměs železitých rud.

V Kubíčkově lomu se během těžby kamene našly i zkameněliny pravěkých živočichů. Před 100 miliony let se na Mohelnicku totiž rozkládalo sladkovodní jezero na jehož dně se ukládaly erozní horniny z tehdejších okolních hor i odumřelí živočichové a rostliny zde žijící. Postupem času tu tak vznikly mocné vrstvy kvalitního pískovce tu a tam obsahující i fosilní zbytky dokládající tehdejší život. V lomu byly nalezeny schránky amonitů, pravěkých rostlin, ale i otisk pravěkého žraloka. O tom vše se můžete dočíst na infotabulích na přístupové cestě k lomu. A navíc si je i prohlédnout v sochařské výzdobě, která stěny lomu zdobí.

Ke Kubíčkovu lomu se nejlépe dostanete po zelené turistické značce odbočující

ze silnice mezi Svojanovem a Starým Maletínem. U rybníka Martiňák se dá najít pár parkovacích míst. Rozhodnete-li se vzít s sebou i své ratolesti v kočárku nebo hůře pohyblivé osoby, měli byste vědět, že na zelené TZ

© 5x Pavel Peňaška

se musí překonat poměrně strmým svahem koryto potoka, což vám může znemožnit pokračování k lomu. Nezoufejte však, k lomu se dostanete i po cestě vedoucí od rybníku... Přijdete sice o návštěvu pramene U Dvou Janů, který se nachází v zaniklém menším pískovcovém lomu anebo se po zelené můžete vrátit zpět a navštívit obě místa. Procházku si tím sice prodloužíte, ale co je víc, než pobyt na čerstvém vzduchu v přírodě... Ke Kubíčkovu lomu se dostanete pohodlně po dřevěné lávce. A když se budete chovat klidně, možná uvidíte i vodní obyvatele... Nám se poštěstilo setkání s vydrou obývající protější břeh. Tak vám přeji pohodový výlet a pokud budete chtít, podělte se s námi na stránkách Týneckých listů o vaše obrázky z výletů.

Pavel Peňaška

ZE ŽIVOTA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Včelky a letní poklad!

Na závěr školního roku si paní učitelky ze třídy Včelíček připravily pro děti překvapení – Velkou letní hru plnou úkolů, hádanek a radosti z objevení pokladu. Letní hra byla součástí prázdninového deníku, který si děti odnesly na začátku prázdnin domů. Díky němu na ně čekala spousta zábavných úkolů, tipů na aktivity a také prostor pro kresby, poznámky a vzpomínky.

Od 4. července se malí „hledači pokladu“ mohli vydat na cestu po známých místech v okolí Velkého Týnce. Úkoly na ně čekaly na hřišti za kinem, na Mohyle, u Junácké stezky nebo na rozkvetlé louce. V každém místě děti plnily úkol, který prověřil jejich zručnost, pozornost nebo vytrvalost. Hledaly schované ka-

mínky, plnily tematické výzvy, kreslily obrázky a zapojily se i do pohybových aktivit, které je provázely na každém kroku. Kdo se nenechal odradit horkem ani komáry a splnil všechny úkoly, dozvěděl se, kde najít ten závěrečný. Ten byl ukryt u budovy Včelky, kde na všechny úspěšné dobrodruhy čekala zasloužená odměna.

Paní učitelky ze třídy Včelíček touto cestou děkují všem dětem i rodičům za krásný školní rok. Všem budoucím školákům přejí, ať se jim ve škole líbí, a na ostatní se těší opět po prázdninách ve třídě Včelíček.

Za třídu Včelíček Veronika Batová

© 2x Veronika Batová

Rozloučení s předškoláky v Mateřské škole Suchonice

V pátek 20. června 2025 se na fotbalovém hřišti u suchonické sokolovny konalo tradiční pasování předškoláků z Mateřské školy Suchonice. Letos se se školkou loučí celkem 17 dětí, které po prázdninách nastoupí do první třídy – někteří do Základní školy v Tršicích, jiní do Základní školy Milady Petřkové ve Velkém Týnci.

Slavnost odstartoval veselý program, který si děti s paní učitelkami připravily. Na hřiště nastoupili „frajeři“ v černých slunečních brýlích a krásná děvčata v barevných sukýnkách s pásmem písniček a básniček. Vrcholem programu

bylo překvapení – jeden z „frajerů“ přijel na hřiště v černém terénním mercedesu a děti předvedly píseň *Můj auták* z muzikálu Pomáda. Vystoupení sklidilo bouřlivý potlesk.

Poté dorazila známá postava – klaunka Žofie, která se i tentokrát představila jako „zástupkyně školní inspekce“. Právě ona každé dítě slavnostně pasovala na školáka. Děti si odnesly z mateřské školy krásné dárky: pamětní tričko, knihu příběhů a fotoknihu zachycující celé jejich působení ve školce. Od obce navíc obdržely z rukou paní starostky sadu školních pomůcek.

Paní starostka při této příležitosti poděkovala všem zaměstnankyním školky a předala jim nádhernou kytici – milé a dojemné gesto, kterého si velmi vážíme. Následovalo další srdečné poděkování z rukou ředitelky školky paní Ireně Rácové čili tetě lře, která po celých osm let s láskou a trpělivostí doprovázela děti školním autobusem z Velkého Týnce do školky.

Po programu následovalo občerstvení pro děti s ovocným dortem a šampaňským. Děvčata se mohla zkrášlit malováním na obličej nebo si nechat uplést barevné copánky. Počasí nám přálo, tak-

že jsme si společně užili krásné, dojemné i veselé odpoledne.

Děkují všem za celý školní rok – paní učitelkám za jejich obětavou a láskyplnou péči, rodičům za spolupráci a dětem přejí, ať se jim v nové škole daří. Všem přejeme krásné letní prázdniny a těšíme se v září na shledání – i s novými dětmi, které u nás ve školce s radostí přivítáme.

Lucie Smékalová
Autorka ředitelkou MŠ Suchonice
a týnecká rodačka

© 8x archiv MŠ Suchonice

ROZLOUČENÍ SE ŠKOLNÍM ROKEM

8x Petr Hanuška

Rozloučení se školním rokem 2024-25 proběhlo v příjemném prostředí pod stromy 2. stupně ZŠ Milady Petřkové

Rozloučili se s třídními učitelkami Petrou Kavanovou...

Naposledy se zde sešli končící devátáci

Nejlepší sportovec byl jednoznačně Roman Kadlec

Nejlepší sportovkyně školy byla vyhlášena Anna Novosádová

...a Martinou Šilberskou

Mikrofonu se ujali a děkovali i sami absolventi

Svou profesní dráhu ukončila paní učitelka Sárka Doleželová

SKAUTSKÉ OKÉNKO

Letní tábor Poutníků

Skauti z Čechovic letos opět vyrazili na svůj letní tábor, který se tradičně konal na louce u Vápenné pece nedaleko přehrady Slezská Harta. Tentokrát se k nám přidal i oddíl Ostržů z Velkého Újezdu, takže se nás na táboře sešlo téměř padesát.

Na tábořiště jsme vyrazili už jako první turnus hned 1. července, a proto jsme se zapojili i do víkendové stavby tábora na konci června. Pro některé děti bylo až neuvěřitelné, jak lze během jediného dne na prázdné louce díky společné práci skautů a rodičů postavit celý tábor. Tématem letošní celotáborové hry bylo „Z pohádky do pohádky“. Každý den nás mocný čaroděj Merlin přenesl svým magickým portálem do jiného pohádkového světa. Naším úkolem bylo pomoci Shrekovi a Fioně najít ztracené korunačnické klenoty.

Vedle etapové hry jsme naplno využívali i blízkou vodní plochu. Sloužila nám nejen k osvěžení během horkých dnů, ale i k tréninku vodáckých dovedností na kánoích a kajacích. Ti nejotůžilejší se chodili koupat každé ráno. Rozvíjeli jsme

také naše tábornické dovednosti. Děti se podílely na přípravě slavnostních večerních táboráků, vařily si vlastní oběd na ohni a z bylinek nasbíraných v okolí si vyzkoušely výrobu hojivé masti. Velkým zpestřením byl projektový den POKOS, který připravilo Krajské vojenské veli-

telství Olomouc. Skupina milých vojáků dětem ukázala základy přežití v přírodě, naučili je stavět nouzový přístřešek, vyrábět vlastní placky a vyzkoušet si střelbu v laserové střelnici. Během tábora jsme také lovili bobříky, hráli spoustu her, sportovali. A ani deštivé dny nás nezastavily, protože jsme je trávili tvořením a hraním deskových her. Závěr tábora patřil slavnostnímu ohni v teepee a tradičnímu vyseknutí sekery. Všichni si odvezli domů spoustu zážitků, nových dovedností a kamarádství. Už teď se těšíme na září, kdy společně zahájíme nový skautský rok!

Alena Šubová

Autorka je zástupkyní vedoucího skautského oddílu Poutníci Čechovice

DUCHOVNÍ SLOVO

Poslední mše Otce Václava Haltmara

Slavnostní mše začíná...

Hlavní celebrant byl P. Vojtěch Radoch

Čechovické věřící zastupovala paní Marie Lovčinská

© 12x Petr Hanuška

S poděkováním za obec, věřící i sebe přispěchal starosta obce Petr Hanuška

Za obec Krčmaň děkovala paní starostka Eva Sztwioroková

Jménem vsiských věřících děkovala paní Josefa Kopečková

Skupinové foto s ministranty

Na otce nezapomněla ani obec Grygov - gratuluje pan starosta Tomáš Kubáček

Závěrečný vinš otci Václavovi i sestře Norbertě přednesla paní varhanice Pavla Strejčková

Za krčmaňské věřící hovořil pan Pavel Krkoška

I přes úporné vedro setrvali věřící v přátelském rozhovoru a vzpomínkách. Více jak čtvrtstoletí není krátký čas...

Ignát Wurm: vlastenecký kněz, který měnil Moravu

Každý, kdo posílá dopis na Arcibiskupství olomoucké, musí do adresy uvést také Wurmovu 9. Jen málokdo ale tuší, po kom se tato ulice – a také ulice v Brně, Přerově nebo Kloboukách u Brna – jmenuje. Snad proto, že od narození P. Ignáta Wurma, který zásadně ovlivnil církevní, politický i společenský život na Moravě, uplynulo v tyto dny už rovných dvě stě let. Jak zdůraznil arcibiskup Jan Graubner ve své knize Kněžské osobnosti, Wurm – ač často nemocný – projevoval od mládí mimořádnou vyzrá-

liturgii při velké děkovné pouti Slovanů do Říma v roce 1881, kterou spolu organizoval.“

**Blížkost lidem
jako cesta
k obnově národa**

**ARCIBISKUPSTVÍ
OLOMOUCKÉ**

Wurm coby poslanec zemského sněmu (za Přerovsko) se mimo jiné zasloužil o založení přerovského gymnázia a měl osobní zásluhu na otevření prvních dvou slovenských gymnázií v Brně

a Olomouci. Podporoval rovněž růst průmyslu a zakládání zálož, vedle Přerova také v Kojetíně, Tovačově, Křelově,

svou činnost pastorační se také aktivně účastnil života církevně politického, pracoval v hnutí cyrilometodějském a také v práci katolických jednot, byl poslancem zemského sněmu. Aktivně se zasloužil o český národopis. Stal se spoluzakladatelem Vlasteneckého muzea v Olomouci. V roce 1885 se horlivě zúčastnil prací pro první výstavu moravských výšivky v olomouckém muzeu, později z jeho podnětu byly pořádány národopisné výstavy v Němčicích a v Ořechově. Od počátku pilně spolu-

pracoval při Časopise vlasteneckého spolku musejního v Olomouci, jehož byl až do své smrti spoluredaktorem. V roce 1891 uvítal myšlenku Národopisné výstavy československé v Praze a postavil se v čelo přípravných akcí výstavních na Moravě. Zemřel 4. října 1911, pohřben je na Ústředním hřbitově v Olomouci-Neředíně.

*S využitím textů Jana Graubnera
a Josefa Paly*

Týnecká farnost má nového duchovního správce

Páter Vojtěch Radoch se na počátku července rozloučil s dočasným působením v Týnci

© 2x Petr Hanuška

Od 10. 7. 2025 je nový duchovní správce farnosti P. Milan Maštera

© archiv Arcibiskupství Olomoucké

lost a schopnost řešit konflikty. „Býval prostředníkem dohod a vzbuzoval sympatie vrstevníků i představených,“ zmínil.

Bouřlivý rok 1848 vtáhl tehdy třiatadvacetiletého mladíka do veřejné činnosti coby studenta teologie, kdy mimo jiné pochopil, že budoucnost českého národa úzce souvisí s jeho kulturním a jazykovým rozvojem. „Angažoval se pro slovanskou knihovnu, organizoval sbírku na pořízení českých zpěvníků pro brněnský kostel. I jako kněz zanechával světlou stopu jako dobrý vychovatel a pastýř, který rozumí dětem i mládeži, ale dovede si získat i dospělé. Využíval všech příležitostí, kulturních i sportovních, nadchnul lidi pro českou náboženskou četbu v rodinách, budoval spolky a přednášel na valných hromadách katolických jednot,“ vyjmenovává arcibiskup.

Zásadní roli podle něj Wurm sehrál ve vztahu k Velehradu a cyrilometodějské tradici. „Stál u počátku probouzení Velehradu a založení Matice velehradské, které věnoval velký kus života v rámci příprav a oslav cyrilometodějských jubileí,“ píše arcibiskup a dodává: „Na papežovo přání přesvědčil Ivovského metropolitu Josefa Sembratoviče, aby putoval do Říma a tam slavil glagolskou

Slatinicích i jinde. „Jeho přispěním měla Morava jako první země v monarchii zdravotní zákon,“ upozorňuje také arcibiskup Graubner.

A vyzdvihuje i Wurmův praktický přístup k řešení problémů. „Zjistil, že v zemské nemocnici firma zajišťující stravu šidí pacienty. Dosáhl zlepšení a výměny firmy. Zrovnoprávnil češtinu s němčinou při bohoslužbách v nemocnici a v porodnici zavedl určování národnosti dítěte podle matky. Před konáním prvního vatikánského sněmu, kde se předkládala církevní diskuse o sociálních otázkách, zorganizoval kněžské porady na sociální témata podle děkanátů,“ uvádí arcibiskup a uzavírá: „Duchovní obnova kněží a jejich spolupracovníků, kteří musí hořet láskou k Bohu, církvi i národu, jejich blízkost lidem je cestou k obnově českého národa i dnes.“

Kněz, politik a vlastenec

Český katolický kněz, redaktor a etnograf Ignát Wurm se narodil 12. července 1825 v Kloboukách u Brna. Po středoškolských studiích vstoupil do brněnského alumnátu a roku 1850 byl vysvěcen na kněze. V roce 1866 přišel do Olomouce, která se mu stala působištěm pro celý další jeho život. Mimo

PŘÍRODA KOLEM NÁS

Nevítaní společníci

Teplé letní počasí nás láká k mnoha venkovním aktivitám. Při letní procházce loukou, lesem nebo na koupališti se naše cesty lehce zkříží s cestami krvežíznivého hmyzu, což nám dokáže zkazit nejen jeden pěkný moment. V srpno- vé Přírodě kolem nás si o některých původcích svědivých píchanců povíme více. Komáři, bzikavky, muchničky a kloši, všechny tyto druhy náleží zoologicky do skupiny dvoukřídleho hmyzu a jedná se tedy o „mouchy“.

Komár pisklavý

Asi nejčastěji nám sají krev komáři. Naším nejhojnějším druhem je komár pisklavý, jehož hlavními hostiteli jsou ptáci a v menší míře také savci, včetně člověka. Komáři samičky mají bodavě sací ústrojí, což znamená, že najdou vhodné místo na těle nedobrovolného hostitele, sásákem probodnou kůži a přímo sají krev, která je nutná pro vývoj vajíček. Vajíčka kladou samičky do vody a tam se z nich vylíhnou larvy, které se ve vodě i zakuklí. Přestože vývoj larviček probíhá ve vodě, dýchají z hladiny vzdušný kyslík a při vyrušení se začnou trhavě pohybovat. Kromě přírodních nádrží, rybníků a jezírek komáři nepohrdnou ani zahradním sudem nebo starým květináčem s dešťovou vodou či odtokovými jímkami. V létě stačí komárům na celý životní cyklus jen 10-14 dní, takže se množí velmi rychle. Na stinných místech jsou komáři aktivní po celý den, nejvíce je však potkáme za soumraku a částečně aktivní zůstávají po celou noc. Někdy se uvnitř místnosti setkáme s nezvykle velkým a neohrabaným „komárem“. V tomto případě není třeba panikařit, jedná se o tiplicí, která je sice s komáry příbuzná, ale krev nesa- je a stačí ji opatrně vyprovodit z domu. V soutěži o nejotravnější hmyz by se na čelních příčkách nepochybně umístily

bzikavky. Pokud ještě nevíte, o kom je řeč, tak za jménem bzikavka dešťová se ukrývá asi 1 cm velký tvor lidově trefně nazývaný „hovado“. Zdatně mu pak konkuruje o malinko větší a pestřejí zbarvená „sestřenice“ bzikavka slepo- očka. Oba druhy mají podobný životní cyklus a najdeme je také na podobných místech jako jsou vlhké louky v okolí vod. Bzikavky jsou vynikající letci, kteří za teplých dní prohledávají terén a nejak- tivnější jsou při vysoké vzdušné vlhko- sti. Samečci sají nektar z kvě- tů, ale samičky potřebují více energie pro vývoj potomstva a po spáření hledají větší teplokrevné živočichy. Na rozdíl od pískajících a pomalu letících komárů dokáží bzi- kavky na hostitele usednout téměř nepozorovaně. Svým kousacím ústrojím mu proří- znou kůži a z rány sají krev. Pokud je napadený živočich neodhalí dostatečně brzy a neodežene je, poskytne krev dostatek živin pro vývoj

vajíček, která samička naklade na listy nebo stébla trav na vlhkých místech. Larvičky žijí ve vlhké nebo bažinaté pů- dě a živí se drobnými bezobratlými živočichy. Po několika měsících se larva zakuklí a z kukly se vylíhne dospělec. U nás mají bzikavky naštěstí jen jednu generaci ročně.

Muchničky

Dalším nevitáným hmyzem, který nás potrápí především v podvečer při po- bytu na zahradě, jsou muchničky. Tyto

Bzikavka slepočka

pouze 2 až 5 mm velké mušky patří do druhově velmi bohaté skupiny a ztěžují život lidem v řadě oblastí světa. Much- ničky mají podobný způsob obživy jako bzikavky. V oblastech s měkkou kůží (chodidla, vnitřní části kolen loktů a zá-

tože se kloš pevně přichytí na kůži dráp- ky a obtížně se odstraňuje. Zajímavostí je, že poté co usedne na svého hostitele, tak kloš odhazuje křídla a nemá již možnost odletět jinam. Kloš samičky i samečci mají bodavě-sací ústrojí, kte- rým se přisávají na jeleny, srnce a další jelenovité. Na hostiteli se i páří a v těle samičky se vyvíjí v danou chvíli pouze jediné vajíčko a později larvička. Na kon- ci larválního stádia samička larvu na- klade do srsti hostitele, kde se larva ihned zakuklí a přeměnu v dospělé za- končí buď zachycenou v srsti nebo, pokud spadne, tak na lesní půdě. Takto sa- mička porodí za život asi 10-20 larviček. Ochrana bodavými a kousavými mušičmi vetřelci není jednoduchá a žádný ze známých způsobů není stoprocentně účinný. V některých oblastech severní Evropy a Ameriky se používají sítě přes hlavu a pokrytí co největších částí těla oděvem, což chrání před pokousáním. U nás to naštěstí není nutné, a v letním parnu nebo u vody ani praktické. Proto je nejužitečnějším způsobem ochrany použití kvalitních repelentů proti hmy- zu, a trocha pozornosti co na mě zrovna přiletělo. Ač přírodovědci, ani my se nerozpakujeme rozmáznout hovado se slovy „tohle už nikoho nekousne“.

Pěkné prázdninové dny přejí

Aleš a Petra Pečinkovi
Autoři působí na Přírodovědecké fakultě
UP v Olomouci

Bzikavka dešťová alias „hovado“

Zvláštní „moucha“ kloš jelení

pěstí, části obličeje) samičky vykousnou kousek kůže a olizují krev. Při tom vylučují látku, která způsobuje částečné znečistění ranky a zároveň potlačuje srážení krve, takže sání může trvat delší dobu, než si toho hostitel všimne. U citlivějších osob může pokousání muchničkami vyvolat alergickou reakci. Na rozdíl od komárů a bzikavek žijí larvy muchniček pod kameny v čistých, rychle te- koucích vodách, kde se také kuklí. Dos- pělé mouchy pak letí i několik kilo- metrů od místa svého vylíhnutí, aby našly svého hostitele. V našich horských oblastech žije velmi drobná muchnička, která často kouše ve vlasech. Díky své malé velikosti snadno proletí přes ochranné sítě a potrápí nás tak třeba i při kempování ve stanu. Při procházkách lesem nebo při houba- ření se můžeme stát terčem náletů klo- še jeleního, kterému se pro jeho zplo- štělé tělo lidově přezdívá „létající klíš- tě“. S klíštětem není kloš příbuzný, pro- tože se jedná o neobvyklou „mouchu“, zatímco klíšť patří mezi roztoče, kteří tvoří samostatnou vývojovou skupinu starší než hmyz. Na člověka nalétá kloš omylem a málokdy způsobuje bodnutí. Kontakt je však velmi nepříjemný, pro-

Milníky ve Wörthu

60 let výroby nákladních aut ve Wörthu

V hlavním výrobním závodě Mercedes-Benz Trucks oslavili zvláštní druh výrobního výročí: přesně před 60 lety smontovali pracovníci závodu Mercedes-Benz ve Wörthu první kompletní nákladní vůz, který sjel z výrobní linky v červenci 1965. Byl to zelený Mercedes-Benz LP 608.

kteří se dodávají na řadu zámořských trhů k finální montáži na místě.

Dnes závod Mercedes-Benz ve Wörthu vyrábí modely Actros, Arocs a Atego. Ve Wörthu se vyrábějí také speciální nákladní vozy Mercedes-Benz Econic, Unimog a Zetros. Sériová výroba bateriově elektrického modelu Mercedes-Benz

zásobovací logistiku závodů ve Wörthu am Rhein, Gaggenau, Kasselu a Mannheimu, se nyní 14 logistických partnerů spoléhá na bateriově elektrický Mercedes-Benz eActros 600 pro zásobování výrobních závodů díly a komponenty z Německa a dalších zemí Evropy. To působivě dokazuje, že elektrifikace

republiky a Lucemburska. V případě potřeby budou tato vozidla kromě nabíjení v pobočkách Daimler Truck a depch spedičních společností částečně využívat i veřejnou nabíjecí infrastrukturu podél trasy. Nová vozidla eActros 600 od nynějška ujedou ročně až 2,5 milionu kilometrů v provozu bez emisí CO₂. Projekt „Electrify Inbound Logistics“, spuštěný v roce 2023, nedávno získal cenu VDA Logistics Award 2025 – což je silný důkazem inovačního potenciálu a průkopnického významu tohoto projektu.

Nedílnou součástí budoucího konceptu příchodí logistiky společnosti Mercedes-Benz Trucks pro bezemisní zásobovací dopravu je také vybudování vlastní nabíjecí infrastruktury ve výrobních závodech Daimler Truck. Ta zajišťuje, že speditéři mohou nabíjet své elektrické nákladní vozy během čekacích a vykládacích dob. Například v závodě Wörth bylo v areálu závodu instalováno a uvedeno do provozu již 15 nabíjecích stanic, z nichž šest jsou rychlonabíjecí stanice TruckCharge s výkonem 400 kW. V současné době je v provozu celkem jedenáct nabíjecích stanic v Gaggenau, Kasselu, Mannheimu a přidružených externích skladech, včetně sedmi rychlonabíjecích stanic TruckCharge s výkonem 400 kW. Pro běžný rok 2025 se plánuje instalace dalších osmi rychlonabíjecích stanic na všech německých pobočkách.

Nabíjecí infrastruktura vlastněná výrobcem je příkladem nabídky TruckCharge značky Daimler Truck, která zahrnuje témata jako poradenství, infrastruktura a provoz v oblasti elektronické infrastruktury a nabíjení elektrických nákladních vozidel v celé Evropě. Celkový balíček nezávislý na značce je zaměřen na provozovatele vozových parků a průmyslové podniky a podporuje je v ekonomickém využití plného potenciálu elektromobility. Pro rozvoj elektromobility hodlá Daimler Truck společně s partnery masivně rozšířit nabíjecí infrastrukturu – mimo jiné prostřednictvím společného podniku Milence, který buduje veřejnou síť s 1 700 nabíjecími stanicemi po celé Evropě a také plánovanou poloveřejnou nabíjecí síť s více než 3 000 rychlonabíjecími stanicemi do roku 2030. Nová možnost poloveřejného nabíjení pro elektrická nákladní vozidla jako řešení Daimler TruckCharge má umožnit otevření jejich nabíjecí infrastruktury pro externí, placené použití v depch. Poloveřejné nabíjení umožňuje společně poskytovat vlastní nabíjecí stanice v době, kdy je nepotřebují – a pomáhá tak zajistit komplexnější nabíjecí síť pro elektrická nákladní vozidla.

David Chleboun,
Daimler Truck ČR

4x archiv Daimler Truck ČR

Výroba v závodě začala téměř o dva roky dříve, v říjnu 1963, s přibližně 100 zaměstnanci. Zpočátku se vyráběly kabiny nákladních vozidel, které se poté dodávaly do závodů v Gaggenau (těžké nákladní vozy) nebo Mannheimu (střed-

eActros 300/400 pro distribuční dopravu začala v roce 2021. V roce 2022 následoval druhý elektrický sériový nákladní vůz Mercedes-Benz eEconic pro komunální použití. Na konci roku 2024 oslavila společnost Daimler Truck ve Wörthu

v dálkové dopravě již není vizí budoucnosti – je to hmatatelná realita bez emisí CO₂. V polovině července byla v rámci symbolického hvězdného konvoje slavnostně uvedena do provozu flotila 14 vozidel eActros 600 v závodě Wörth.

Doposud se elektrická vozidla Mercedes-Benz eActros řady 300 a 400 používala na regionálních trasách v rámci příchodí logistiky v blízkosti výrobního závodu. V posledních dvou letech již bylo elektrifikováno více než 20 procent přeprav výrobního materiálu na regionálních trasách – jedná se o více než 100 vjezdů nákladních vozidel denně do zmíněných závodů. V roce 2024 najela vozidla na čistě elektrický pohon na přibližně 40 různých trasách přibližně dva miliony kilometrů, a to bez emisí CO₂ při jízdě. S používáním vozidel Mercedes-Benz eActros 600 na dálkových trasách se tento podíl bude dále zvyšovat.

Provoz, který byl nyní zahájen, ukazuje, že eActros 600 dokáže s elektrickým pohonem z baterií urazit i delší přepravní vzdálenosti. Zúčastnění partneři v oblasti přepravy zvolí jednu ze čtrnácti tras, z nichž některé jsou velmi náročné. Ty se pohybují mezi 150 km a 600 km, někdy i přes Hranice, do Itálie, České

zahájení sériové výroby nejnovějšího modelu Mercedes-Benz eActros 600 pro dálkovou dopravu.

Trend dneška: elektrifikace a udržitelnost

Společnost Daimler Truck důsledně prosazuje transformaci dopravního sektoru směrem k lokálně bezemisnímu provozu. V rámci projektu „Elektrifikace příchodí logistiky“, jehož cílem je v nadcházejících letech plně elektrifikovat

ní a lehké nákladní vozy) k další montáži. Tehdejší společnost Daimler-Benz AG na začátku 60. let 20. století přehodnotila svou strategii v oblasti užitkových vozidel a v rámci toho byla reorganizována i výroba: závod ve Wörthu neměl dodávat motory, jak bylo původně plánováno, ale byl určen jako závod pro velkovýrobu všech tříd nákladních vozidel, kde měla probíhat veškerá výroba a finální montáž. Výroba nákladních vozidel v koncernu byla tak rozdělena na výrobu agregátů a montáž vozidel. Již od začátku montáže kompletních vozidel se na montážní lince vyráběly různé modelové řady, od „lehkého Wörtheru“ (řada LP) až po „těžký Wörther“ (známá vozidla s krátkou kapotou nebo i bezkapotové provedení). Výroba byla proto již tehdy považována za extrémně flexibilní. Na fotografiích můžeme na lince vidět za sebou různé druhy kabin, tak jak je tomu až do dnešních dnů. Za více než 60 let od zahájení výroby bylo ve Wörthu vyrobeno více než 4,4 milionu nákladních vozidel – z nichž více než 800 000 bylo dodáno kompletně rozebraných (CKD – completely knocked down), což jsou stavebnice vozidel,

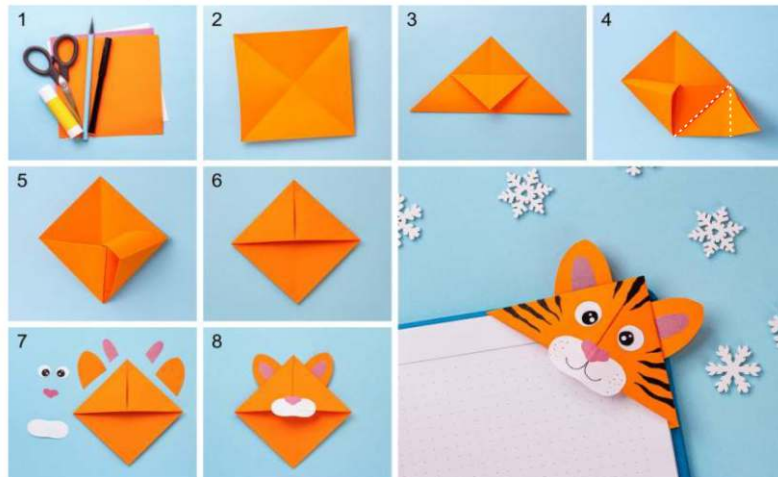
ZÁLOŽKA DO KNIHY

Máme pro vás i další nápady na tvoření. Tentokrát jsou to záložky do knížek, které si můžete s dětmi vyrábět.

Papírová záložka do knihy – záložek do knížek není nikdy dost. S dětmi máme často rozečtených více knih a pokud si

nepoznáme, kde jsme skončili, pak to těžko dohledáváme. Čtení dětí bude o to více bavit, pokud si vyrobí záložku přesně podle sebe.

Po načtení QR kódu najdete jednoduchý návod na složení

Co budete potřebovat?

Budete si přát záložku přeměnit třeba ve zvířátko? Připravte si papíry ve více barvách, lepidlo, tužku a fixu. (1) Papír ušliffněte na čtverec a ohněte tak, abyste vytvořili úhlopříčné ohyby. (2)

Podle jedné z úhlopříček papír přehněte tak, aby vznikl trojúhelník, jeho cíp zahněte podle obrázku a ohyb prstem uhladte. (3)

Spodní rohy nejdříve přehněte na místech, které na obrázku značí přerušované čáry, abyste vytvořili potřebné ohyby. (4)

Oba takto ohnuté rohy potom vsuňte do vzniklé „kapsičky“. Všechny hrany prstem uhladte. (5+6)

A je to! Záložka je na světě! Pokud ji nechcete dál zdobit, tímto krokem můžete skončit. Záložku už stačí jen navléknout na roh stránky, od které jste si s příběhem museli odskočit zpátky do reality. (7+8)

Nechte záložku oživit

Tvoříte společně s dětmi? Dejte záložce tvář a proměňte ji ve veselé zvířátko. Fantazii se meze nekladou – ouška, čumáček i oči snadno vystříháte z barevných papírů. Za použití lepidla je potom přilepte k záložce a nechte pořádně vyschnout. Hotovo! Dokreslete poslední detaily. Pokud v kreslení nejste dvakrát sebejistí, můžete si je pro jistotu načrtnout obyčejnou tužkou a až potom obtáhnout fixou.

☒ Vyber správný obrázek

☒ Vyber správný obrázek

POHÁDKA

o Evě a Adamovi, kteří se těšili do školy

Bylo nebylo, v jednom malém městečku žili sourozenci Eva a Adam. Eva byla o dva roky starší než Adam a právě se chystala do třetí třídy. Adam měl před sebou velký den – šel poprvé do školy! Oba byli z nového školního roku nadšení, i když každý trochu jinak.

Eva už věděla, jak to ve škole chodí. Těšila se na svou paní učitelku, na kamarády, a hlavně na novou čítanku, která měla být plná dobrodružných příběhů. „Letos se chci naučit psát bez chybiček a být nejlepší v matematice,“ řekla jedno ráno u snídáně.

Adam zatím netrpělivě koukal na svou novou aktovku, do které mu maminka pečlivě složila pastelky, penál a krabičku se svačinou. „Já chci umět číst jako ty, Evo!“ povídal jí a zkoušel si v pokojíčku napsat své jméno.

Den před začátkem školy si sourozenci večer připravili oblečení, vyleštili si boty a Adamovi se do očí vloudil malý stín pochybností. „A co když si mě nikdo nebude chtít vzít za kamaráda?“ zašeptal smutně. Eva ho hned objala: „Neboj se, budu tam s tebou. A navíc – každý první den je začátek nového dobrodružství!“ Ráno vyšli oba do školy ruku v ruce.

Adam se držel sestry pevně, ale když vešli do budovy, oči mu zazářily. Barevná třída, usměvavá paní učitelka a spousta nových dětí – všechno vypadalo jako opravdová pohádka.

A tak začal jejich školní rok. Eva i Adam se každý den učili nové věci, pomáhali si a těšili se na každé ráno, kdy se znovu vydali za dalším kouskem poznání.

Adam si rychle našel kamaráda Filipa, který mu hned druhý den půjčil zelenou pastelku. A Eva začala pomáhat nové spolužačce, která se právě přistěhovala a trochu se bála. Z každého dne se stalo malé dobrodružství – někdy veselé, jindy poučné, ale vždycky plné překvapení.

Večer doma si pak u čaje vyprávěli, co všechno zažili. Maminka poslouchala a usmívala se. „Škola je místo, kde se člověk naučí spoustu věcí – nejen číst a psát, ale taky být dobrým kamarádem,“ říkala jim.

A Eva s Adamem jí museli dát za pravdu. Každý den se těšili nejen na nové vědomosti, ale hlavně na to, že jsou v tom spolu.

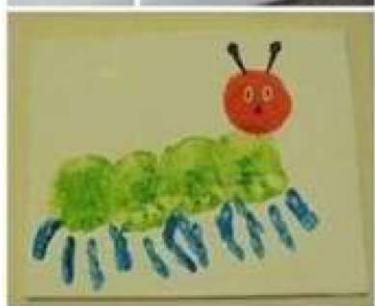
Připravila Vladimíra Hacsiková

Prázdninové tvoření OTISKY

Otisky – při malování s dětmi nemusíte vymýšlet složité předlohy, stačí natřít jim barvou nebo namočit do barvy ruku, prst, chodidlo a poté obtisknout na papír. Především nejmenší děti tuto aktivitu milují. A kdy jindy ji vyzkoušet, než v létě, na zahradě, kdy nikomu nevadí, že se při tvoření třeba ušpiníte.

Otisky pak po jednoduchém dokreslení pomohou vzniknout překvapivě vdařeným výtvorům. Tak na jaké zvířátko si troufnete?

prázdninová

OSMISMĚRKA

P	O	T	Á	P	Ě	N	Í	Z	K
P	R	Ž	P	L	A	V	K	Y	A
Á	T	Á	B	O	R	E	Ř	O	M
S	T	L	Z	V	Ý	L	E	T	A
O	T	P	K	D	O	C	Y	É	R
R	D	A	M	Ď	N	K	O	L	Á
E	Š	Í	N	U	K	I	O	O	D
Z	Č	E	L	Ý	R	B	N	L	I
E	L	S	D	A	R	H	R	Y	O
J	Y	Z	M	R	Z	L	I	N	A

PRÁZDNINY	KAMARÁDI	TÁBOR	POTÁPĚNÍ	PLÁŽ
HRAD	BRÝLE	STAN	ZMRZLINA	LOĎ
JEZERO	LÉTO	PLAVKY	KOLO	HRY
VÝLET	SLUNCE	MÍČ	MOŘE	

TAJENKA: _____

NA KOLE BEZPEČNĚ

vymaluj si cyklistu

Rubriku připravila Vladimíra Hacíková

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA PRO DĚTI

NA TÁBOŘE

„Pane vedoucí, pane vedoucí... Kluci mi schovali hodinky!” stěžuje si na táboře malý Kuba. „Tak za prvé, se nežaluje,” rozčílí se vedoucí oddílu, „a za druhé, už máš ...” dokončení najdete v tajence křížovky.

Podaří-li se vám tajenku vyluštit, zašlete nám její znění do redakce na e-mail sekretariat@velkytync.cz a my ze zaslaných odpovědí vylosujeme vítěze. Správnou tajenku z minulého čísla (mluvit sprostě) zaslal a vítězem se stal Zdeněk Šnajdr z Velkého Týnce. Gratulujeme!

Mezinárodní turnaj opět s naší účastí

Ihned po rozdělení vysvědčení na konci měsíce června vyrazili naši mladí fotbalisté ke své druhé účasti na mezinárodní turnaj do Německa. Po loňském pátém místě se kluci ročníku 2009 a 2010 postarali o skvělou reprezentaci naší obce i letos, když své umístění výrazně vylepšili a skončili na pěkném druhém místě, a to za domácím týmem SV Thurmansbang. V pěti utkáních neokusili hořkost porážky! Bohužel rozhodly neproměněné šance našeho týmu a ve třech utkáních jsme brali jen bod za nerozhodné výsledky. Ocenění pro nejlepšího hráče turnaje získal Tomáš Černošek. Kluci měli svůj výlet zpestřen i jednodenní návštěvou a přespaním v krásném bavorském městě Passau, které jim zpříjemnilo sportovní zážitek z turnaje.

V srpnu už na mistrovská utkání

Měsíc srpen již tradičně patří k rozehrání podzimní sezóny, všech našich mužstev

účastníků se krajských soutěží. Nejprve vstoupí do své soutěže mužstvo mužů a po krátké letní pauze si chlapi zopakují souboj z posledního kola jara 2024/25 se Slatinicemi. Utkání se hraje 10. srpna od 17:00 hodin. První zápas venku nás čeká 17. srpna v 16:30 hodin v Lutíně, a poté se přesuneme opět do domácího prostředí a v derby utkání přivítáme 24. srpna v 16:30 hodin nováčka soutěže, tým Přáslavic. Mužstvo dorostu začíná svou krajskou soutěž sk. B 24. srpna ve Smržicích. První domácí zápas odehrají kluci s dorostenci z Hodolan 30. srpna od 10:00 hodin.

Stejně jako mužstvo dorostu své první utkání odehraje i mužstvo starších žáků ve Smržicích 23. srpna. Bohužel se nám nepodařilo udržet starší a mladší žáky v krajském přeboru a kluci budou hrát také krajskou soutěž. První domácí utkání odehrají žáci proti Kožušanům 31. srpna v 10:00 hodin. Mladší žáci odehrají svůj první mač

archiv Sokol Velký Týnec

23. srpna v Kožušanech. Při domácí premiéře si to rozdají s týmem Hranic C, a to 31. srpna od 11:45 hodin.

Ostatní družstva vstoupí do soutěží až v měsíci září.

Robert Prečan

Autor je hlavním manažerem Sokol V. Týnec

Rozlosování fotbalových soutěží 2025/26

Muži 7. liga sk. B

Neděle	10. 8. 2025	17:00	Sokol Velký Týnec - SK Slatinice
Neděle	17. 8. 2025	16:30	TJ Sigma Lutín - Sokol Velký Týnec
Neděle	24. 8. 2025	16:30	Sokol Velký Týnec - FK Přáslavice
Sobota	30. 8. 2025	16:00	FC Lužice - Sokol Velký Týnec
Neděle	7. 9. 2025	16:00	Sokol Velký Týnec - Olomouc-Chomoutov
Neděle	14. 9. 2025	16:00	Sokol Vícov - Sokol Velký Týnec
Neděle	21. 9. 2025	15:30	Sokol Velký Týnec - SOKOL Plumlov
Sobota	27. 9. 2025	15:30	Jiskra Brodek u Konice - Sokol Velký Týnec
Neděle	5. 10. 2025	15:00	Sokol Doloplazy - Sokol Velký Týnec
Neděle	12. 10. 2025	15:00	Sokol Velký Týnec - Sokol Pňovice
Sobota	18. 10. 2025	14:30	Bělkovice-Lašťany - Sokol Velký Týnec
Neděle	26. 10. 2025	14:30	Sokol Velký Týnec - SK Haňovice
Neděle	2. 11. 2025	10:00	Slovan Černovír - Sokol Velký Týnec

Krajská soutěž dorost sk. B

Sobota	23. 8. 2025	13:00	TJ Smržice - Sokol Velký Týnec
Sobota	30. 8. 2025	10:00	Sokol Velký Týnec - FC Sigma Hodolany
Sobota	6. 9. 2025	13:15	SK Náměšť na Hané - Sokol Velký Týnec
Sobota	13. 9. 2025	10:00	Sokol Velký Týnec - Sokol Dub nad Moravou
Neděle	21. 9. 2025	13:15	SK Slatinice - Sokol Velký Týnec
Sobota	27. 9. 2025	10:00	Sokol Velký Týnec - Sokol Doloplazy
Sobota	4. 10. 2025	10:00	Sokol Velký Týnec - 1. HFK Olomouc
Sobota	11. 10. 2025	10:00	FKM Konice-Jesenec - Sokol Velký Týnec
Sobota	25. 10. 2025	10:00	Sokol Velký Týnec - TJ Sokol Určice
Sobota	28. 10. 2025	10:00	Sokol Vrahovice - Sokol Velký Týnec
Sobota	1. 11. 2025	10:00	Sokol Velký Týnec - Sokol Olšany-Lutín

Krajská soutěž starší žáci

Neděle	24. 8. 2025	10:00	TJ Smržice - Sokol Velký Týnec
Neděle	31. 8. 2025	10:00	Sokol Velký Týnec - TJ Kožušany
Sobota	6. 9. 2025	10:00	Bělkovice-Lašťany-Dolany - Sokol Velký Týnec
Středa	10. 9. 2025	17:15	Sokol Dub nad Moravou - Sokol Velký Týnec
Neděle	14. 9. 2025	10:00	Sokol Velký Týnec - Olešnice-Přemyslovice
Sobota	20. 9. 2025	12:30	FK Horka nad Moravou - Sokol Velký Týnec
Středa	24. 9. 2025	16:30	Sokol Velký Týnec - Dynamo Javorník
Neděle	28. 9. 2025	10:00	Sokol Velký Týnec - TJ Tatran Litovel
Sobota	4. 10. 2025	13:00	SK Slatinice - Sokol Velký Týnec
Neděle	12. 10. 2025	10:00	Sokol Velký Týnec - OLOMOUC SIGMA MŽ-divky
Sobota	25. 10. 2025	10:00	FC Sigma Hodolany - Sokol Velký Týnec
Neděle	2. 11. 2025	10:00	Sokol Velký Týnec - FK Šumperk "B"

Krajská soutěž mladší žáci sk. B

Sobota	23. 8. 2025	10:00	TJ Kožušany - Sokol Velký Týnec
Neděle	31. 8. 2025	11:45	Sokol Velký Týnec - SK Hranice "C"
Sobota	6. 9. 2025	13:30	Sokol Čechovice - Sokol Velký Týnec
Neděle	14. 9. 2025	11:45	Sokol Velký Týnec - Sokol Dub nad Moravou
Neděle	28. 9. 2025	11:45	Sokol Velký Týnec - HFK Olomouc "B"
Neděle	5. 10. 2025	10:00	1. SK Prostějov "B" - Sokol Velký Týnec
Neděle	12. 10. 2025	11:45	Sokol Velký Týnec - FC Viktorie Přerov-B
Neděle	19. 10. 2025	10:00	Sokol Velký Týnec - Želatovice-Újezdec

archiv Sokol Velký Týnec

Obec Velký Týnec se stala partnerem HC Mora Olomouc

Během červnových dnů navštívily starostu obce sličné obchodní zástupkyně hokejového klubu HC Mora Olomouc s nabídkou spolupráce mezi naší obcí a olomouckým sportovním klubem. Samozřejmě jsem možnost spolupráce velmi uvítal, neboť jak lední hokej, tak kopaná patří k erbovním středomoravským sportům, které si zaslouží propagaci na všech úrovních. Čtenáři Týneckých listů, webových stránek, mobilního rozhlasu či posluchači obecního rozhlasu tak budou mít možnost být informováni o všech novinkách, které se

v oddílu odehrávají, vč. toho, co „Morávka“ pro své fandky bude pořádat i mimo ledovou plochu. Chybět by neměly ani soutěže o vstupenky či drobné ceny. Nyní vše záleží na olomouckých partnerech, neboť my jsme na spolupráci stoprocentně připraveni!

Petr Hanuška
Mnohaletý fanoušek olomouckého ledního hokeje i kopané

POZOR, SOUTĚŽ! O 2 VSTUPENKY NA MORA FEST 2025!

Soutěžní otázka:
Ve kterém roce se HC Mora Olomouc stala naposledy mistrem ligy?

Odpověď posílejte na email
sekretariat@velkytynec.cz do středy 13. srpna
do 12:00 hodin. Výherce bude oznámen na webové
stránce obce během téhož dne odpoledne!!!

Moravské divadlo - Argema - Trocha Klidu
NO NAME - Děda Mládek Illegal Band
HC Olomouc - Tychy

15. - 16.8. 2025 | ZS OLOMOUC

MORA SEZAKO blmnd KSERVIS RADEGAST

Na MORA Festu vystoupí:

NO NAME
TROCHA KLIDU | ARGEMA
DĚDA MLÁDEK ILLEGAL BAND

15. - 16.8. 2025

MORA SEZAKO blmnd KSERVIS RADEGAST Tipsport

PROGRAM Mora Fest #3

Pátek

16.15 Otevření areálu
17.00 Utkání - Mládež
19.30 Moravské divadlo

Sobota

12.00 Otevření areálu
13.00 Autogramiáda (B. Konrád, J. Knotek, J. Švrček, J. Káňa, M. Kunc)
13.30 Děda Mládek Illegal Band
14.45 Křest dresu
15.15 No Name
16.45 HC Olomouc vs. Tychy
19.15 Trocha Klidu
20.15 Autogramiáda HC Olomouc
21.00 Argema
22.15 DJ
23.00 After party Belmondo

15. - 16.8. 2025 | ZS OLOMOUC

MORA SEZAKO blmnd KSERVIS RADEGAST

ČESKÝ POHÁR PUMPTRACK CUP 2025

Hranice (okres Cheb) **26. 4. ČP**

Železná Ruda **7. 6. ČP**

Velký Týnec **30. 8. ČP**

(Fivertracks)

Kraslice **13. 9. ČP**

Kraslice **18. 10. MČR**

KATEGORIE

Začátečník	4-8 let
Junior	9-12 let
Expert	13-16 let
Elite	17+
Girls/Women	10+
Masters	35+
Hobby	13+

Vstupné zdarma

Přihlášky: sokotime.cz/prihlasky

123KOLO

ORAKLE
čistění kanalizace

ČESKÝ SVAZ
CYKLISTIKY

racingo.net

SUDOKU

				1		5		
		1			6	2		9
4	6		3					
		3			2	4	5	
6								2
	2	5	7			3		
					5		9	3
3		4	9			8		
		9		3				

Správné znění tajenky zašlete poštou, e-mailem nebo ho zatelefonujete na Obecní úřad Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72, Velký Týnec, telefon.: 585 151 111, e-mail: sekretariat@velkytynec.cz a to do konce aktuálního měsíce.

Chem. značka tantalu	 VELKÝ TÝNEC	Nečistoty ve vodě	Jméno prozaika Pavla	Tajenka 3	Nástroj na ode- mykání	Mojžišův bratr
	Malá kůže					
	Maďarské jméno					
	Kocour (nářeč.)					
Strunný bicí nástroj						
Kino						
			Slovenská sázková otázka			
			Truhlář			
		Zaúpení				
		Ženské jméno (8. 4.)				
	Zkr. elek- trárny Tušimice				Hudební styl	Tihle
	Odvát					
Srolovat						
Sírník chromi- natý						
		Druh palmy				Pomůcka Aaron, Acid, Aki, Alí, Árété, Atila, Ďk, Duda, Flat, Chí, Icek, Kot, Lýza, Nba, Troy
		Vyzna- menání				

ZA PLOTEM

CO SE DĚJE ZA HRANICEMI NAŠÍ OBCE

Přehled srpnových kulturních akcí ve Velké Bystřici

8. 8. / amfiteátr / pá 20:30 - 22:00

Promítání v amfiteátru

Titul bude oznámen, sledujte prosím webové stránky města.

Změna programu vyhrazena, vstupné dobrovolné, v případě nepříznivého počasí se nepromítá, občerstvení zajištěno.

12. 8. / Zámecký park / út od 20:30

Astropárty

- Noc padajících hvězd

Jedna z nejkrásnějších nocí astronomického roku – připojte se k nám na pozorovací akci „Perseidy – Noc padajících hvězd“, která nabídne nezapomenutelný pohled na letní noční oblohu v celé své kráse. Akce je vhodná pro širokou veřejnost i rodiny s dětmi. Přijďte a doneste si s sebou deku, karimatku a teplé oblečení, protože pozorování Perseid je nejlepší na pohodu vleže. V Zámeckém parku a v jeho okolí vypneme pouliční osvětlení, takže nás nebude nic rušit. Doprovodný program: vědomostní kvíz pro děti a rodiče, astro-výhry, sousedská večere pod hvězdou oblohou, minipivovar Ničitel se postará o pitný režim, sportovní aktivity.

16. 8. / amfiteátr / so 10:00 - 23:00

Hasičské slavnosti

Sbor dobrovolných hasičů Velká Bystřice zve na celodenní soutěže v požárnímu útoku a večerní zábavu se skupinou Negativ. Bohaté občerstvení po celý den.

22. 8. / amfiteátr / pá 20:30 - 22:00

Výjimečný stav – promítání v amfiteátru

Komedie Jana Hřebejka (2024) s Ondřejem Vetchým v hlavní roli vypráví příběh o jednom žárlivém výstupu, který přeteče do extrémního profesního selhání, ale zachycuje zároveň také další roviny dezinformačních kampaní, které se dotýkají blízkého okolí hlavního hrdiny.

Změna programu vyhrazena, vstupné dobrovolné, v případě nepříznivého počasí se nepromítá, občerstvení zajištěno.

29. 8. / zámecký park / pá 15:30 - 18:00

Zahradní slavnost

Dětská slavnost se spoustou zábavy, dobrého jídla a pití v zámeckém parku spojená s pasováním předškoláků na školáky. Můžete se těšit na zkrášlovací salon, zbrojní salon pro opravdové muže, tombolu, čepovaný pěnivý mok pro dospělé i výborné občerstvení pro všechny.

29. 8. / amfiteátr / pá 20:30 - 22:00

Filmové loučení s prázdninami v amfiteátru

Po dětské zahradní párty následuje filmové překvapení na závěr prázdnin. Změna programu vyhrazena, vstupné dobrovolné, v případě nepříznivého počasí se nepromítá, občerstvení zajištěno.

30. 8. / obce mikroregionu Bystřička / so 9:30 - 23:00

Veřejná cyklojízda a den mikroregionu Bystřička

Poznejte na kole region Bystřička a jeho obce. Na závěr výletu si dopřejte oddych i pobavení na Dnu regionu Bystřička v Hlubočkách.

Průběh akce je individuální, včetně nástupního místa, každý účastník si trasu volí

sám. Nevybírání se žádné startovné ani vstupní poplatky. Mapky akce získáte na jednotlivých obecních úřadech obcí regionu Bystřička, v informačním centru v podloubi radnice na Horním náměstí v Olomouci a v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice. V den konání akce pak na jednotlivých kontrolních místech.

31. 8. / kostel Stětí sv. Jana Křtitele / so 8:00 - 18:00

Oslava patrocinia a farní odpoledne

Bystřický farní kostel je zasvěcen památce Umučení sv. Jana Křtitele. Poutní mše sv. začíná v 8 hod. Srdečně zveme i na farní odpoledne s bohatým programem a občerstvením.

5. - 7. 9. / amfiteátr / pá 20:00 - ne 17:00

Lidový rok®

XXXV. ročník mezinárodního folklorního festivalu CIOFF/IOV. Vystoupí dětské i dospělé folklorní soubory z Moravy, Slezska, Čech i Slovenska, zahraniční hosté z Keni, Řecka, Rakouska a Slovenska. Doprovodné programy: jarmark, řemeslný rynek, dětský dvorek, výstavy, regionální gastronomie. Vstup volný.

Připravil Petr Nakládal
Městské kulturní středisko Velká Bystřice

DEN REGIONU BYSTRČKA - HLUBOČKY 25 LET MIKROREGIONU

spojený s veřejnou cyklistickou poznávací jízdou regionem Bystřička

30. 8. 2025

Zahájení veřejné cyklistické poznávací jízdy se koná 30. 8. 2025 v 9:00 v amfiteátru v Zámeckém parku ve Velké Bystřici, kde účastníci obdrží kompletní informace a malé pohostění. Toto zahájení není povinné a účastníci si trasu přes jednotlivé obce mohou zvolit individuálně.

PROGRAM v Hlubočkách-Mariánském údolí – prostranství před KD Na Letním

14:00 Slavnostní zahájení
14:15–17:30 Na lidovou notu
– Cimbálová muzika Parádnic
17:30 Vystoupení starostů Mikroregionu Bystřička
18:00 Vyhodnocení cyklovýletu,
losování cen v Amfiteátru Na Letním
18:30 Koncert ELÁN HANÁ REVIVAL
20:00 Jazzování s ARTUM TRIO
21:00 ISBINA

PROGRAM K 25. VÝROČÍ ZALOŽENÍ MIKROREGIONU BYSTRČKA. Celým odpolednem bude provázet Ondřej Nakládal. Vstup na akci zdarma.

DOPROVODNÝ PROGRAM
Prezentace moravských vinařů a ochutnávka vína, živé vstupy s povídkami o víně, prodejní stánky, Skákací hrad, malování na obličej, tvorivé dílničky pro děti. Bohaté občerstvení zajištěno.

Mapky získáte na jednotlivých obecních úřadech obcí regionu Bystřička, v informačním centru v podloubi radnice na Horním náměstí v Olomouci a v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice v době Út-Pá a Informačním centru Velká Bystřice v době Út-Pá 9:30–18 hod., So-Ne 11–19 hod., v den konání akce na jednotlivých kontrolních místech.

Všechny srdečně zve pořadatelská obec Hlubočky a zástupci obcí MR Bystřička.

Obec Hlubočky

KRÁLOVSKÝ TRIATLON 2025

Majetín 2. srpna 2025

© 22x Facebook/Královský triatlon/Petr Tvaróg

PŘESAHY

8
25

do světa historie a kultury

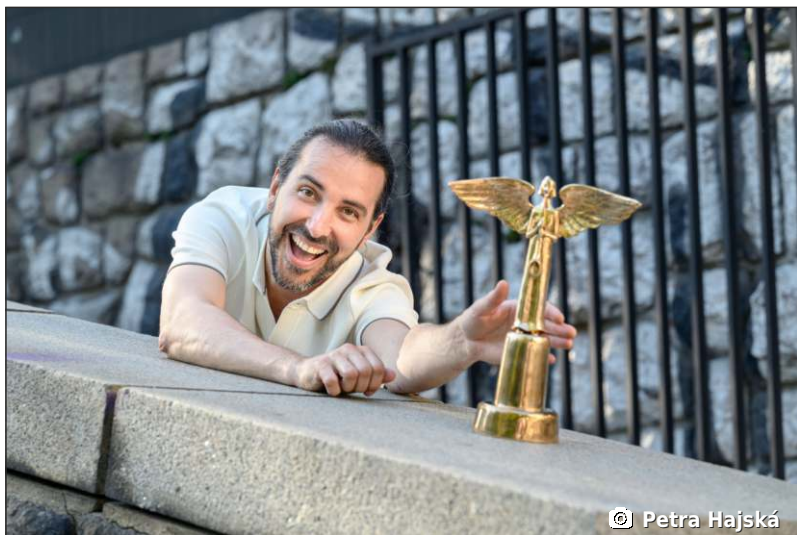

Semerád
Jirků
Kozánková
Přidal
Fiker
Hanuška
Jareš
Hronová
Ševčíková
Nesázal
Vránová

55 minut s Vojtěchem Semerádem Tak trochu renesanční duch

Věnuje se hlavně hudbě středověku, ale přitom sleduje trendy 21. století. „Princip poptávky a nabídky funguje i v hudbě, rozhoduje schopnost včas a vhodně reagovat,“ říká Vojtěch Semerád. A právě rozjíždí operní kariéru.

Se svým souborem Capella Mariana získal letos Cenu Anděl za rok 2024 v kategorii Klasika. A to s albem Pilgrimage aneb Hudební pouť Kryštofa Haranta do Jeruzaléma. Deska vznikla na základě mezinárodního projektu, který prostřednictvím hudebních skladeb, písní a původních textů kopíruje dobrodružnou pouť, na kterou se roku 1598 vydal český šlechtic, jenž musel být mezi svými soupeřnými naprosto výjimečný. Výjimečný je i hudební projekt, s nímž Vojtěch Semerád a jeho kolegové o více než čtyři sta let později sklízeli úspěchy po celém světě.

© Petra Hajska

Vojtěch Semerád (41) Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic ovládal nejen řadu občanských profesí včetně diplomacie či vojenského řemesla, ale také byl zkušený cestovatel, skladatel, myslitel, autor zajímavých textů. Prostě renesanční duch, jakých se ani na přelomu 16. a 17. století nevyskytovaly zástupy. Použit takový přírůbek pro Vojtěcha Semeráda by bylo v kontextu 21. století asi příliš a on sám by protestoval. Ale v čase, kdy úzká specializace dominuje, je jeho hudební a vlastně i manažerská kariéra příkladem jiné metody úspěchu. „Je třeba mít širší záběr, obsáhnout víc věcí, směrů. A být stále v obraze. Sledovat situaci a pružně reagovat na trh,“ říká.

Vojtěch Semerád je uměleckým vedoucím souboru Cappella Mariana, s nímž interpretuje středověké a renesanční vokální polyfonie a vystupuje na festivalech a v koncertních sálech po celé Evropě. Cappella Mariana také často spolupracuje se zahraničními hudebníky, což se například osvědčilo při projektu, který vznikl na počest Kryštofa Haranta a dalších 26 českých pánů, kteří byli popraveni v roce 1621 na Staroměstském náměstí. Ve spolupráci s kanadským souborem Constantinople vznikla také deska Pilgrimage aneb Hudební pouť Kryštofa Haranta do Jeruzaléma, které letos na 500 členů hudební akademie udělilo Cenu Anděl.

Kromě této úspěšné profesní dráhy „pěstuje“ Vojtěch Semerád i hru na housle a je stálým členem souboru Collegium Marianum. A v obou těchto rolích – jako pěvec či houslista – vystupuje v řadě dalších projektů. Podílel se také na více než 30 nahrávkách zejména pro Deutsche Gramophon, Naïve, Harmonia Mundi, Passacaille či Supraphon. A věnuje se i badatelské činnosti, přičemž v evropských archivech objevuje zapomenuté skladby z 15. až 17. století a společně s kolegy-hudebníky je vrací na světová jeviště.

Až potud je to už úctyhodný záběr. K tomu je však třeba ještě připočíst operní kariéru, kterou Vojtěch Semerád právě rozjíždí v mezinárodním kontextu. Prostě... Renesanční duch.

Několik let „žijete“ s Kryštofem Harantem z Polžic a Bezdruzic. Co myslíte, jaký to byl člověk?

Muž mnoha tváří, talentovaný, podnikavý a přemýšlivý, v řadě věcí předběhl svou dobu. Byl všestranně nadaný, psal, skládal hudbu, zároveň se osvědčil jako dvořan Rudolfa II., pak jako diplomat císaře Matyáše, posléze jako vojévůdce, který ve službách českých stavů dokonce ostřeloval Vídeň. A bezesporu to byl člověk silně duchovně založený. Narodil se jako katolík, pár let před stavovským povstáním konvertoval k evangelické víře, ale myslím, že ve skutečnosti se cítil být někde uprostřed. Katolicismus asi

nikdy zcela neodvrhl, spíš mi přijde, že sám v sobě vedl dialog a toužil ty dva světy propojit. Tak na mne konečkonců působí jeho hudba. A občas se ptám, proč po Bílé hoře neodjel? Měl dost času prchnout ze země. On ale zůstal na hradu Pecka a psal, skládal. Musel vědět, že jej čeká smrt na popravišti, ale asi bylo pro něj něco důležitějšího než život. I v tom mi přijde výjimečný.

Z jeho tvorby se dochovalo jen několik notových záznamů. Z čeho jste tedy čerpali skladby pro program Kryštof Harant aneb Putování do Svaté země, jenž se stal základem i oceňované desky?

Kompletní se dochovaly jen tři Harantovy skladby, ostatní se pravděpodobně ztratily nebo byly zničeny při konfiskaci jeho majetku. Samozřejmě, tahle okolnost komplikovala naši situaci. Program jsme chtěli uvést v roce 2021 na počest nejen Kryštofa Haranta, ale všech 27

Zpíváte na ní staré písně z Osmanské říše či Persie. Kde jste je našli?

Mistrovská hudební díla z exotických krajin, které byly tehdy součástí Osmanské říše, tedy ze Sýrie, Palestiny, Sinaje či Persie, dokreslují atmosféru cesty, jak ji mohl Harant sám zažít. Ty písně se předávaly na Blízkém východě po staletí z generace na generaci. Pro nás je objevil Kiya Tabassian. Původem je Íránec, který emigroval do Kanady a tam se se svým souborem Constantinople věnuje staré hudbě ze Středomoří. Jsou to skvělí muzikanti, hrají po celém světě a když Kiya vystupoval na Letních slavnostech staré hudby v Praze, nabídl jsem mu spolupráci.

Jak si vysvětlujete, že zrovna tento váš projekt rezonuje u širokého publika a také zabodoval v soutěži Anděl?

S Kiyou jsme se hned na začátku shodli na tom, že nejde o to, aby zahrál každý to svoje, a pak si na konci podáme ruce a rozloučíme se. Chtěli jsme najít společnou hudební řeč, a to se nám – myslím – povedlo. Publikum v sále nadšeně reaguje i dnes, po pětadvacáté repríze. A Cena Anděl za desku roku je samozřejmě velká radost.

Pětadvacet repríz po celém světě, to je úctyhodné číslo. Není trochu komplikací, že jeden soubor je z Prahy a druhý z Kanady?

V květnu jsme byli ve Stockholmu, čeká nás Český Krumlov, pak zase Kolín nad Rýnem... Jsme ze dvou kontinentů, ale společné cestování nám ulehčuje kanadská vláda, která podporuje řadu tamních špičkových umělců. Soubor Constantinople patří mezi ně, a tak mu vláda kompletně platí mezikontinentální lety. To je obrovská úspora v našem rozpočtu, kdyby ji nebylo, řada pořadatelů by nás nepozvala.

Podporují vás podobným způsobem také české vládní instituce?

V České republice funguje jiný systém než v Kanadě. My žádáme pravidelně o granty na jednotlivé projekty u Odboru zahraničních vztahů Ministerstva kultury ČR, a je třeba říct, že dosud jsme byli úspěšní. Z grantu byly například financovány i cesty na našem první turné v Kanadě, a to právě s harantovským projektem. I s touto finanční pomocí je ale nutné každý koncert prodat do posledního místa.

Grant tedy pokryje jen menší část vašich nákladů?

Přesně tak a na tomto systému není samozřejmě nic špatného. Až na to, že jsme předem handicapováni na mezinárodní scéně. Aby totiž náš projekt nebyl ztrátový, nemůžeme ani v zahraničí pořadatelům nabízet nižší ceny. Tedy takové, které by byly srovnatelné s taxami zahraničních souborů, jež disponují – tak jako právě naši kolegové z Kanady – vysokými státními dotacemi. A je tedy až paradoxní, že takové eso, jako je například soubor Collegium Vocale Gent, světověznámá holandská hvězda barokní hudby, hraje v Paříži za poloviční cenu, než je ta naše. Proč by tedy Francouzi měli angažovat právě nás?

Přesto jste se ve Francii prosadili. A vy sám tam vůbec „bodujete“ nejen jako hostující houslista u řady tamních ansámblů, ale v poslední době jste žádán

i jako pěvec. Jak se to všechno přihodilo?

Zpíval jsem od malička, ale nikdy mi nepřišlo na mysl, že bych mohl zkusit profesionální pěveckou dráhu. Studoval jsem hru na housle, nejprve v Praze, pak v Paříži, nejprve to byly moderní housle, pak barokní, a tak jsem začal hudební kariéru. Časem jsem ještě založil s partou kamarádů soubor Cappella Mariana, se kterou vystupuji a také řadu let pro ni vymýšlím dramaturgii, hledám zapomenuté skladby po archivech. Tohle objevování mne zvláště baví. Vystupuji také často se souborem Collegium Marianum, které založila a řídí moje sestra Jana, před nedávnem jsem převzal i část jejich managementu, při tom spolupracuji s dalšími soubory. Zdálo se, že jsem tedy poměrně vytižený, nabídky na sólový zpěv se objevily až později.

Jak vás tak pozorují, být dnes úspěšným hudebníkem se specializací na starší hudbu znamená stíhat hned několik „partů“ najednou.

Člověk by měl vědět, co je jeho hlavní cíl. Nicméně je třeba mít širší záběr, obsáhnout víc věcí, směrů. A být stále v obraze. Sledovat situaci a pružně reagovat na trh.

Tak teď jste mne jazykem obchodních ředitelů a marketingových specialistů skoro zaskočil.

No, je to trochu paradox. Hudba, zvláště pak tak starší, je ze své podstaty nekomerční a nikdy nemůže generovat velké příjmy. To všichni víme, takže se nemůžeme uzavřít do skleněné koule a zabývat se jen jednou věcí. Soubor Constantinople patří mezi ně, a tak mu vláda kompletně platí mezikontinentální lety. To je obrovská úspora v našem rozpočtu, kdyby ji nebylo, řada pořadatelů by nás nepozvala.

Vám se teď evidentně daří. Máte už agenta?

Agent je důležitý pro klasickou operu. Má spojení na intendanty operních domů, spoustu dalších kontaktů. Když si angažmá sháníte sám, často se nedostanete na předzpívání, protože se intendant o vás neměl jak dozvědět. Na vlastním pěst nezvládnete všechny oslovit, komunikovat s nimi. Agentu později určitě budete potřebovat i poté, když u konkursu na operní roli uspějete. Smlouvy se v operních domech uzavírají na delší časové úseky agent určitě pomůže při sjednávání dobrých podmínek. Když jde ale o koncert s barokním ansámblem, zabere zkoušení a cesta tři čtyři dny, když tam navíc jedete autem, zvládáte to všechno sama. Agent by byl skoro navíc. Ve staré hudbě je jednodušší, když si interpret všechno domluví s dirigentem napřímou. Jinými slovy – agenta nemám, ale nevyklučuji, že jej brzy budu potřebovat pro operu.

Je vám přes čtyřicet. Není trochu pozdě na náročné operní árie, na romantismus?

Je to pozdě, ale mám určitou výhodu. Nezačínám totiž od nuly, zpívám roky. Nicméně jsem svůj hlas v rámci starší

hudby nemusel tolik zatěžovat, přitom jsem jej ale stále školil. Vyvíjel se, ale zvolna. Teď se zdá být připraven k velké opeře. Možná kdybych začal velkými áriemi před dvaceti lety, bylo by to pro mě brzy, nešlo by to. Každý hlas dozrává jindy.

Dá se operní zpěv kombinovat se všemi vašimi současnými rolemi? Stihnete zároveň být houslistou, zařizovat a vymýšlet program pro soubor Cappella Mariana, vystupovat s dalšími ansámblly?
Diverzifikace má smysl, ale nesmí být na úkor kvality. Mám-li úspěh v opeře, musím jinde ubrat, něco utlumit. Teď jsem přesně v tomto bodě.

Takže utlumíte housle?
Nechávám si menší projekty, zvláště ty, na nichž spolupracuji se svou sestrou Janou. Jsou to komorní programy, kde zpívám i hraju. Cappella Mariana je pak srdeční záležitost, naše dítě. Říkám naše, protože mám skvělé kolegy, rozumíme si dokonale, za téměř dvacet let jsme sezpívaní. To je naše největší síla. Cappellu neopustím, i když teď zrovna je prioritou sólové zpívání.

Co na vaše ambice říká rodina? Vychováváte s manželkou čtyři děti.
Když začínáte kariéru, investujete do ní všechno, včetně volného času. Já ho nejvíc investoval před lety, když jsem rozjížděl Cappellu Mariana. Byli jsme začínající muzikanti, nikdo nás neznal, a tak jsem makal na komunikaci, neustále někde klepal na dveře a připomínal, jak jsme dobří, nebo ještě lepší. To zabralo spoustu času, který ve skutečnosti patřil rodině. Další čas jsem jí vzal při koncertech a vystoupeních po celé Evropě. Naše profese je rozlitaná, obvykle pracujeme také nejvíc, když ostatní mají volno. O víkendech, prázdninách, na Vánoce, Velikonoce...

S rodinou jste se tedy dost mífel.
Dalo se to ještě jakž takž vybalancovat, dokud se nenarodil čtvrtý syn. Od té doby je to hodně náročné, musel jsem ubrat, ale stejně to není ideální. Moje žena je samozřejmě hrdinka, nesmím se si vážím toho, jak to zvládá.

Je Francouzka, která se kvůli vám přestěhovala do Prahy. Proč jste to neudělali naopak?
Když jsem se rozhodovali, kde budeme

žít, centrum mých pracovních aktivit bylo v Praze. Dnes se karta obrací, vlastně trávím víc času ve Francii a do Prahy se vracím hlavně kvůli rodině. Je tedy pravda, že dnes uvažujeme o tom, že by bylo asi jednodušší, kdybychom se přestěhovali do Francie. Spoustu záležitostí spojených s pražským souborem bych určitě dokázal zařizovat na dálku, přijížděl bych na zkoušky a koncerty a ve Francii bych se víc mohl věnovat zpívání a také ženě a dětem.

Jak jsou vaše děti velké?
Nejstaršímu bylo nedávno třináct, nejmladšímu jsou čtyři. To je poměrně divoká konstelace. Ten malý má své potřeby, teenager zase úplně jiné a je někdy těžké to skloubit. O důvod víc, že musím být častěji s nimi, což bude asi teď ve Francii.

Sázíte tedy na operu. Mimochodem, napadlo vás někdy, že byste mohl dělat úplně něco jiného než hudbu?
Proč se ptáte?

No, mluvili jsme o nabídce a poptávce, o grantech a konkurenceschopnosti, jak není zrovna lehké se uživit starou hudbou. Určitě máte spolužáky, kteří jsou dnes bankéři, manažery, podniká-

teli a finanční problémy si vůbec nepripouštět. Nelitujete občas své volby?
Nemohu říct, že bych litoval, ale spíš – zvažoval. Když oslavíte čtyřicátku, nedá vám to, bilancujete těch posledních dvacet roků, přemýšlíte. A protože máte čtyři děti, uvědomujete si, že muzikantský, bohémský život není v tomto ohledu zrovna ideální varianta. Ano, kdybych dělal něco jiného, mohlo to být určitě jednodušší, ale...

... bez muziky si to nedovedete představit?
Už hudební gympl, na který mě rodiče vlastně postrčili, byl výborný a nastartoval to všechno. Ano, řada spolužáků působí dnes v jiných a finančně mnohem zajímavějších oborech, další ale zůstali u muziky a hrají v České filharmonii, ve FOK, v dalších ansámblech. Jsou skvělí a většinou se drží nástrojů, které vystudovali. Já to mám ještě trochu jinak, jako jediný z nich jsem teď dost radikálně změnil směr, ale možná právě to je metoda, která mi pomáhá, posouvá mě dál. Ta cesta mě hrozně baví. A bez muziky by to fakt nešlo.

Rozmlouvala Irena Jirků
Autorka je publicistka a novinářka
Rozhovor vyšel také v Hospodářských novinách

KNIHA, O KTERÉ SE MLUVÍ

Moudrost stromu. Taoistický průvodce plynutím života

Taoistickou moudrost nehledejte pouze v knihách a v učení mudrců. Je všude kolem nás.

Kozáneková, Zuna Vesán: Moudrost stromu. Taoistický průvodce plynutím života. Bratislava, NOXI 2024, 232 stran

Úspěšná autorka Zuna Vesán Kozánek vás ve své knize seznámí s učiteli taoismu – stromy. Taoistická filozofie propustuje jejich kořeny, pulzuje v jejich kůře, větvích, listech či tvarech a předá-

vá svou moudrost každému, kdo je ochoten naslouchat. Začtete se do hlubokých rozhovorů autorky se stromy, které ji zasnávají do taoistické filozofie prostřednictvím svých konkrétních životních „zkušeností“. Moudrost stromu sleduje vývoj energie a života stromů napříč ročními obdobími. Seznamuje čtenáře se základními taoistickými principy, jako je jin-jang, energie čchi nebo wu-wei (akce v reakci). Pracuje však také s myšlenkami taoistických filozofů, jako jsou Lao-c', Lie-c', Čuang-c' a další, nebo s cennými výroky ze starých čínských lékařských spisů a z nejstarších kanonických textů. Kniha proměňuje I-ťing. Uvádíme jednu kapitolu jako vstup do velmi inspirativního titulu.

Dlouhověkost jako stav bytí

Život závisí na Nebi a jeho trvání na lidech. (čínské přísloví)

Prastarý moudrý strom mě vybízí, abych se zamyslela nad množstvím jeho odžitých let. Dosáhl dlouhověkosti a s ní potenciálu užitečnosti tohoto věku. Dlou-

hověkost je jednou z nej důležitějších myšlenek, které taoistická filozofie rozvíjí. Neznamená to, že na podnět ega budeme chtít žít věčně. Nejde tu ani o soutěž v tom, kdo se dožije více let. Tento termín se používá jako výraz rozhodnutí prožít svůj život plnohodnotně co nejdéle. Pod dlouhověkostí se rozumí udržovat si zdraví do takové míry, abychom mohli zpomalit proces stárnutí. Ne proto, abychom byli věčně mladí a vypadali pořád mladě, to vskutku není možné. Rozumí se tím udržovat si zdraví těla i mysli tak, abychom mohli žít i ve vyšším věku bez nemoci a bolestí a aby se naše vědomí, které prošlo dlouhými léty zkušeností a poznání, mohlo co nejvíc přiblížit k pravdě života. Abychom dokázali s klidem zemřít a abychom našimi posledními dny a časem smrti neobtěžovali ostatní. Dlouhověkost znamená žít smysluplně do konce svých přirozených dní. Žít, ne pouze přežívat.

Cesty k dlouhověkosti

Na to je k dispozici několik cest, které se jako řeky tekoucí krajinou vlévají do jednoho velkého moře, kterým je taoismus samotný. I čínská medicína, která je sou-

částí světa taoismu, se zabývá dlouhověkostí. Jde o formu prevence, kterou si zabezpečíme pomocí vyvážené stravy a užíváním bylin, péčí o svoje tělo, pravidelnými ošetřeními akupunkturou, masážemi, lázněmi či pravidelnými cvičeními čchi-kungu nebo tchaj-ťi-čchuan, jimiž dosáhneme harmonické cirkulace čchi ve vlastním těle i mysli. Stejnou formou je však i kultivace vědomí, tedy mysli člověka, jeho postojů k životu či způsobů interakce s vnějším, ale i s vlastním vnitřním světem a způsobů řešení všemožných problémů. Je jí tedy práce na svém nitru. Na to taoismus nabízí systém meditací, které pomáhají vyčistit mysl, uzemnit se a obnovit sílu vlastní intuice. Doporučuje se i studium starých taoistických textů, jakými je například *Kniha proměny I-ťing, Tao-te-ťing* od Lao-c', spisy Čuang-c', Lie-c' nebo díla jiných autorů. S dlouhověkostí jsou spojovány některé taoističní mistři, kteří kultivací svého ducha dosáhli nesmrtelnosti. Pod pojmem nesmrtelnost nerozumíme neomezenou fyzickou existenci. Znamená to spíš věčnou spirituální existenci. Takové taoistické mistry, stejně jako buddhistické či jiné mistry, označovali za svaté. Někteří z nich se stali legendami

dlouhověkosti a nesmrtelnosti. Pro nás běžné smrtelníky však postačí, když se budeme snažit o svoji dlouhověkost naplňováním vlastního života smyslem a zdravím. Ideální je, když na dlouhověkosti začneme pracovat už v mládí. Nejde tu však jen o pasivní užívání nějakých přípravků, cvičení či studium textů. Součástí takového snažení je i vhodný způsob „manévrování“ přes situace v realitě běžného života – ať už v oblasti práce, vztahů, nebo vnitřní pohody tak, aby nám odčerpávaly co nejméně našich vlastních sil a vytvářely pro nás prostor na kultivaci sebe samých. Běžný život je fantastickým trenažérem našeho vlastního vývoje.

Jednou, když jsem strávila dlouhé odpoledne pod zmiňovanou dvoutisíciletou olivou, promluvila ke mně a radila mi toto:

Zabezpeč si harmonický poměr mezi aktivitou a odpočinkem, přičemž aktivitu nemyslí jen aktivitu těla, ale i myslí. Zabezpeč si i kvalitní spánek a adekvátní intenzitu svojí práce vzhledem k ročnímu období. Nalaď se na život stromů, my ti v tom pomůžeme.

Nespěchej. Pokus se vše vykonávat pozvolně, tak jako my stromy, v klidu a bez nadměrných ambicí. Zorganizuj si svůj život tak, aby ses vyhnula časovým nátlakům. Všem dopřej tolik času, kolik je potřeba.

Při všem, co děláš, si udržuj klidné srdce. Vyhybej se extrémním emocím, protože nic tak výrazně nedokáže narušit tok tvojí čchi a ovlivnit tvoje zdraví, jako prudké citové výlevy nebo dlouhodobé citové prožívání. To tě vyčerpává v každém věku, ale ve starším věku ti vezme nadměrně mnoho sil. Jakékoliv prudké vzplanutí nebo dlouhodobé přizívání emocí tvou neustálou pozorností ti odčerpá sílu. Emoce jsou součástí lidského prožívání a vím, že tok emocí je pro zdraví důležitý. Nepotlačuj je v sobě! To by vyústilo do erupce nečekaných citových projevů, což by mohlo zapříčinit i závažné poškození některých orgánů. Nauč se vnímat sebe a svoje emoce a vědomě s nimi pracuj tak, aby ti neublížovaly.

Život si zbytečně nekomplikuj. Nevrhej se bezhlavě do určitých situací. Dej si čas na zvážení, do čeho se pustíš a do čeho ne. Příliš na sebe netlač.

Nedělej si starosti s něčím, co nejsi schopná ovlivnit. To je nesmyslné mrhání vlastní čchi. Ničeho tím nedosáhneš, jenom se vyčerpáš, případně si do cesty zbytečně postavíš překážku. Nevracej se tak často do minulosti ani se nadmíru nezatežuj budoucností, protože to ti brání konat správně v přítomnosti a v momentální skutečnosti.

Akceptuj přirozenou proměnlivost ročních období a snaž se podle nich žít. Zdržuj se víc v přírodě, naslouchej jí, a tím se od ní uč. Trav méně času před obrazovkou a ve virtuálním světě.

Neplytvej svým časem pomlouváním, povrchními a nesmyslnými řečmi či zábavami. Toto my stromy neděláme. Jen si uvědom, kolik času a energie tím zbytečně ztratíš a jaká je hodnota toho, co tím získáš.

Zřekni se chtivosti a zlovyků, které rozptylují tvou mysl. Často jsi v kole nepodstatných a škodlivých návyků a v pasti tužeb po něčem, co ve skutečnosti nepotřebuješ. Vyhybej se drogám a alkoholu, protože čistota tvojí mysli je podstatná.

Snaž se o umírněnost ve všem, co děláš, konzumuješ, produkuješ, kupuješ, ale i co studuješ. Překročíš-li míru, vytvoříš opak toho, co jsi chtěla. To je základ jin-jangové rovnováhy.

Život si vychutnávej v jeho velkoleposti, ale i v drobných maličkostech. Buď tak, jako my stromy, ve spojení s jeho pozitivní i negativní stránkou.

Zkus oceňovat prázdnotu, i navzdory všem možnostem, které ti život nabízí. Nezaplňuj svou mysl ani prostor kolem sebe věcmi, myšlenkami či pocity.

Neber samu sebe příliš vážně a pěstuj v sobě humor.

Věnuj se nějakému druhu umění, abys tím zušlechťovala svého ducha.

Kdo zná druhého, je rozumný, kdo zná sám sebe, je moudrý. Kdo zvítězí nad druhým, má sílu, kdo zvítězí nad sebou, je mocný. Kdo se umí uspokojit, má hojnost, kdo dokáže vytrvat, má pevnou vůli. Kdo se neodchyluje od svého určení, má dlouhé trvání. Kdo umírá bez toho, aby podlehl, má dlouhý život.

Lao-c'

Kdo je Zuna Vesan Kozánková?

Zuna (1973) působí jako tanečnice, tanečná pedagogička a choreografka. S telom však pracuje aj na inej úrovni. Aktivne pôsobí ako shiatsu terapeutka a pedagogička shiatsu od roku 2002. Shiatsu študovala v škole Shiatsu Ki v Českej republike. V roku 2014 úspešne ukončila 6-ročné štúdium akupunktúry na Univerzite Guang Ming Beijing v Prahe. Ostatné roky študuje na Akademii čínskej metafyziky. Má vlastnú shiatsu prax v Bratislave a vlastnú školu shiatsu.

Vo svojej shiatsu praxi sa okrem tanečníkov a športovcov, s ktorými denne prichádza do kontaktu, venuje aj „bežným“ ľuďom, ktorí prichádzajú s bolestivými chrbticami, kĺbmi, trávaciimi či ženskými problémami, alebo ktorých trápí únava, stres, trávacie problémy, neplodnosť a podobne. Shiatsu od nej vyhladávajú aj budúce, či čerstvé mamičky, ľudia v rekonvalescencii po namáhavých liečbach alebo ľudia, ktorí chcú kvalitne zrelaxovať. Podľa potreby prepája shiatsu s moxovaním, baňkovaním, či reflexnou masážou chodidla, alebo s používaním esenciálnych olejov či zvukových ladičiek. V poslednej dobe sa venuje aj medicínskemu čchi-kungu, ktorého silné účinky aktivuje do liečby aj počas shiatsu. Jej ošetrenia sú sponzorované aj radami ohľadne stravovania. Pedagogickej činnosti sa venuje už vyše 25 rokov. Pôsobí ako pedagogička tanca, anatómie a shiatsu v rakúskej tanečnej škole SEAD v rakúskom Salzburgu, v Northern School of Contemporary Dance v britskom Leeds, na škole Bewegungs Art v nemeckom Freiburgu, ale aj na workshopoch v Číne, Thajsku a vo Vietname. Vo svojej pedagogickej práci sa sústreďuje na pochopenie teórie a jej prepojenie s praxou, o vzájomné prepájanie vedomostí s intuíciou. Jej kurzy majú rozmer celokového rozvoja osobnosti. Výučbu prirodzene obohacuje o aktívne fyzické cvičenia Do In, čchi-kung a o poznatky z oblasti stravovania (makrobiotika a stravovanie podľa piatich prvkov), ktoré so shiatsu súvisia v komplexnom merítku. V oblasti tanca a zdravého pohybu sa posledné roky zameriava na prepájanie čchi-kungu s tancom a o vyučovanie

medicíny prostredníctvom tanca a pohybu. Je autorkou medzinárodne rešpektovaných projektov Medicína v tanci a Dancing Qigong. Pre verejnosť vedie v Bratislave hodiny čchi-kungu a cyklus spoznávania tela cez pohyb pod názvom Bdelosť tela.

Zuna sa venuje aj spisovateľskej činnosti. Píše články o shiatsu, čínskej medicíne a taoistickej filozofii do rôznych periodík. Pravidelne prispieva do časopisu Vitalita príspevkami zameranými na taoistickú filozofiu v kontexte

s ľudským telom. Niektoré z jej článkov nájdete tu, na blogu Eugeniky alebo na blogu artyci.com

V roku 2018 jej vyšla prvá kniha TAO cesta ku zdraviu, ktorá je prehľadným návodom ako uchopiť princípy čínskej medicíny v bežnom živote a každodennej praxi. Kniha má veľký úspech u čitateľov, za pár mesiacov sa predal celý náklad.

Zdroj životopisu:
<http://shiatsu-terapie.sk/zuna/>

© Zuzana Štolcová

BÁSEŇ MĚSÍCE Artikulace pravdy & lži

Tomáš Přidal

Vstoupil do mě Bůh
v rozměru dávných těles,
pro které náš svět
nezná ta pravá jména.

Vstoupil do mě Bůh,
přikázal mým rukám
obejmout oblaka,
přikázal světlu jas v temnotě.

Bůh třikrát rozplakal déšť
v slzavé údolí odpuštění,
dvakrát nahlédl za roušku tajemství,
aby pojednou spatřil vlastní svědomitost.

Bůh propukl v úžas i zděšení,
když při září nebeské
andělé z podzemí duší
povstali z ničeho a objali Krista
v intimním zachycení vzpoury.

Objali jeho tvář
v polibku nepřátel,
ve fascinaci zaznamenali
vzájemný kontakt očí i doteku.

Láska a nenávisť
si nikdy nebyly blízké,
nicméně, v artikulaci pravdy & lži
ani teskně vzdálené...

Tam mu vůbec nevěřili, že je panem radou Ftáčkem, nýbrž ho podezřívali z deliria tremens, i když se vyspal. Mluvil zmateně o zrádné skupině protistátních živlů, o nějakých Turcích a o knize za milion. Na jeho žádost zavolali Ludvu Láce, ale Ludva nejdřív vůbec odmítal zabývat se s nějakým opilcem. Přišel teprve, když si vymínil náhradu ušího výdělků.

Pan rada, opět již oblečený, ale velmi nedbale, otevřel na Ludvu zoufalo ústa, setkal se však s pohledem nadmíru chladným.

„Blíže toho člověka neznám,“ řekl Ludva konečně, když pana radu několikrát obešel kolem dokola. „Před časem mne navštívil, na to se pamatuji, ale už dobře nevím, co chtěl. Myslím, že nabízel hormonální krém po holení.“

„Co?“ vyřkl pan rada.

„Už to mám,“ dodal Ludva, nedav se vyrušit z klidu. „Je to nějaký venkovský lékárník a jmenuje se Slabihoudek.“

„To je podvod!“ skákal pan rada.

„Taky si to myslím,“ pravil Ludva a šel pryč. Potom telefonovali z Brna, nejdříve Ludvovi, pak na ŘNB. Když se to vyřídlilo, sdělili panu radovi v separaci, že to s ním nestojí valně. Že prý jakýsi pan rada Ftáček má být v Brně obviněn z krádeže jednoho milionu, defraudace číco. Průkazný materiál byl nalezen v jeho bytě.

„Kým?“ zařval pan rada.

„Policií,“ zněla odpověď. „Chovejte se klidně, nebo dostanete temnou komůrku.“

„Ach bože!“ zaplakal pan rada, „to zvrtil Krňoch! Police idiotská!“

Panu radovi dali kozlíkové kapky, neboť se o něho pokoušela mrtvice. Když se vzpamatoval, blekotat všelijaké nesmysly. Vykládal překotně, že ten předmět za milion měl skutečně doma, ale že to nebyl ten předmět a že se měl nějaký Krňoch vloupat jinam, a že to nemá cenu milion, nýbrž vůbec žádnou, ale při tom daleko větší, a že je to jeho objev a že je tu sedmadvacet zrádců a jeden velezrádce a že se to ksakru všechno zamotalo příčiněním těch ultralotrů, a že chce hned do Brna, do Brna. Pan rada musel, bohužel, dostat svěrací kazajku.

*

Nenosil ji dlouho. Odcestoval svobodně do Brna, máje opět své průkazy, peníze a ostatní věci. Jakýsi poctivý nálezce je odevzdal na policii.

Ale pan rada se do Brna netěšil. Ludva mu rozhořčeně a do očí popřel, že by byl kdy podezříván klub z velezrádných rejdlů, a ukázal panu radovi také křestní list své dcery, oblečené opět do růžového. Pan rada vrcholně žasl.

„Myslím,“ pravil v záchvatu skleslé upřímnosti, „že tentokrát mě Krňoch pořádně dostal.“

„Já v tom mám taky zásluhu,“ poznamenal Ludva chlubně.

Pak ho vyprovodil ze dveří. Na panu radovi bylo dobře znát, že už vůbec nepřemýšlí o následcích pro Ludvu, klub a Giorgia Krňocha, nýbrž o následcích pro sebe.

Vlak do Brna mu ani nejel dost pomalu. Očekávala ho tam okamžitá rozmluva jednak s vysokou instancí v úřadě, jednak s ještě vyšší instancí doma.

A to ovšem dopadlo tak, jak to dopadnout muselo.

*

Když Ivanka, prapříčina všech těchto nesnází, začala papat stříbrnou lžičkou kašičku, byl už pan rada dávno na zdravotní dovolené a právě dostal penzijní dekret. O aféru černé mumie a ostatní už zájem neměl.

„Já budu mluvit, co uznám za dobré,“ řekl Gioglio Krňoch. „Můžete mě po případě vyhodit, mně je to jedno.“

Paní radová se řítla ven jako povodeň. Byla rozčilením tak málo mocna slova, že neřekla ani maucta. Vysoká instance za ní tiše zavřela a počkala zamyšleně u dveří. Teprve po chvíli řekla zpět do místnosti:

„Jaký je tohle divoký propletenec, pánové?“

Gioglio Krňoch podal přiměřené vysvětlení. Už podle toho, jak se nejvyšší instance tvářila, bylo znát, že pan rada nemá u ní pozici právě nejlepší. Vysoká instance to laskavě vysvětlila blíž.

„Těch Ftáčkovských manýr mám už nějaký čas nad hlavu.“ prohlásila, „Ftáček vyvolal jakousi povážlivou aféru z odsouzeníhodného vtipu podroušené společnosti. Roztahoval to, jak mohl, ačkoli dostal ode mne už před časem pokyn, aby s tím přestal.“

„Podívejme se!“ řekl Gioglio Krňoch. „O tomhle nevíme nic!“

Vysoká instance se zamračila.

„Důkaz, že Ftáček zcizil neprávem zápisky té stolní společnosti, se zdá úředně jasný. A ten milion, prboha... Blázní ten dobrý pan rada či co? Myslím, že trochu zkožnatěl a že patří dávno do penze.“

Giogliu Krňochovi poskočilo srdce radostí.

„Ale musí se to likvidovat nenápadně, slyšíte, pane Krňochu. Jak dlouho se zdrží Ftáček v Praze, nevíte?“

„Nevím,“ odpověděl Gioglio Krňoch. „Poslal jsem ho tam sám, abych tu měl volnou ruku a mohl ho usvědčit. Namluvil jsem mu něco hrbatého. Po svém návratu vám to asi bude vykládat, ale na tom nezáleží, bude to samé jalové plácání.“

„Vyslechneme ho bez senzačního zatykače, který prý žádáte. Tak to nejde, vy nešťastníče! Byl jste snad v policejních službách třicet let jenom proto, abyste z toho nic nepochopil?“

„Podle pana rady Ftáčka ano,“ odvětil Gioglio Krňoch, ale nezlobil se nad tím. „Jsem starý mezek. V názorech i tak umíněný. Stojím teď tedy alespoň na tom, abyste pana radu Ftáčka ihned telefonicky zavolal. Číslo, na němž ho najdete, vám dám, a přímou linku máte. Nebude to tedy nic nespílitelného.“

„Hledme, jak si dovoluujete tady poroučet.“

„Mám v ruce klíč k vratům, z nichž by se vyvalila obrovská ostuda, prosím. Jsem vydě-rač. Ale neporoučím, nýbrž jen radím. Má rada je dobrá. Dovíte se možná leccos zají-mavého.“

Vysoká instance semkla rty a popadla telefon.

„Jaké je to číslo?“ utrhla se.

Gioglio Krňoch to pověděl z paměti. S náramným klidem, s bramborovým úsměvem, který se opět vrátil do jeho obličejce, a s očima naplněnými jakýmsi potěšitelným napětím, čekal pak na konec rozhovoru s Prahou.

Dlouho to netrvalo. Z jednoslabičných slůvek, jimiž vysoká instance reagovala na telefonickou řeč z Prahy, nebylo možno vybrat si nic. Gioglio Krňoch pouze rozeznával řvoucí, ale neřetelný hlas Ludvíka Láce. Nikdo jiný do toho nemohl tak houpele křičet.

Po zádech Giorgia Krňocha lezlo milé pohnutí, když se vysoká instance stále více mračila. Nakonec prořekla jakousi poznámku, týkající se Ludvova řvání, a zavěsila.

„Poslouchejte,“ obrátila se strnule ke Gliogliu Krňochovi. „Stalo se něco strašného. Pan rada Ftáček sedí v Praze v policejní vazbě.“

Gioglio Krňoch si hluboce oddech. Všecko vyšlo podle předem stanoveného plánu.

Pravidelně tomu tak nebývá. Předpoklady se téměř nikdy nesplní na sto procent. Avšak třicet let očiště Giorgia Krňocha opravňovalo k důvěře ve vyšší spravedlnost, již se ovšem muselo trochu pomáhat.

V krátkosti (co možná) řečeno přihodilo se toto:

Když podle příkazu Gioiglia Krňocha navlékl Ivanku do modrého a změnil ji takto bezbolestně v kluka, vyslovila babička s holí obavu, že to Ivanka pozná a bude protestovat, a ne-li, pak že je zcela určitě barvoslepá. Ivanka se ovšem vrtěla v modrém stejně jako v růžovém, takže Ludva nebyl toho mínění, že by ji snad nevidlo ani brnění.

Málem však pozapomněli na to, že kluk se nemůže volat Ivanka. Gioigio Krňoch sám na tuto okolnost neupozornil. Chybu byště objevil Ludva a než se paní Lola vrátila z nákupu, naučil chápavou Ivanku slyšet na jméno Josefek. V domácnosti pak vznikl jistý nesoulad, ježto paní Lole by se bylo více líbilo jméno Ivánek. Šicí babička do toho nemluví a babička s holí říkala místo Josefa Ježíšmarťosef.

Sedmadvacet kmotrů přivítal Ludva s překvapením, zdařile předstíraným. Nechal si plácet na ramena, nazývat se kujónem a podobně, a pokorně se doznal k svému podvodu. Jestliže kmotři milostivě netrvali na tom, aby děťátko mělo sedmadvacet jmen, byl Ludva spokojen a přislíbil jim, že je pohostí přímo skvěle. Ačkoli se věci zatím dařily a ačkoli se Ludva věrně a šťastně držel písemného návodu strejčka Krňocha, měl nedobré tušení, že to od paní Loly slízne, až bude po všem, a že babička s holí přidá rovněž svoje polínko. To bylo ostatně na posttraních pohledech obou dam znát, třeba se jinak tvářily vildně, kdežto šicí babička měla občas jen oči plné strachu. Sedmadvacet návštěvníků odložilo svrchní oděv v předšíní. Jelikož léto bylo už dávno na sklonku, každý z pánů měl převlečník nebo aspoň gumák, a celkem přivezli šestnáct deštníků. Samozřejmě všāk v předšíní neměl kapacitu šatny v kinematografu, a pod tíhou sedmadvaceti převlečníků odevzdané povolil. Dvacet sedm klobouků, nepočítaje Ludvův, rozkutálelo se na všechny strany a šlapalo se po nich, neboť Ludvova předšín nebyla tak rozměrná, aby se jim mohli vyhýbat. Šicí babička se na to ovšem nemohla dívat a ležla tedy návštěvníkům pod nohama, sbírajíc kloboučky, aby je narovнала do prádelního koše. Převlečníky rozvěsila na půdě po šňůrách na prádlo. Ludva vtěsnil hosty do pracovny, kde se jich osmdesát procent usadilo na zemi. Pak vytáhl z baru láhev, nikoli však sklenky, neboť jich tolik neměl. Odzátkoval a podal láhev prvním. Než se dostala k panu radovi, byla dávno prázdná.

Samozřejmě pan rada hleděl, aby mohl s Ludvou promluvit nerušeně. Podářiilo se mu vyhledat ho v kuchyni, kde obě babičky právě stavěly na sporák hrnec na vyváření Ivančiných plenek, aby připravily pro návštěvníky černou kávu.

„Nejsem lékárník,“ pravil pan rada.

„Já taky od vás žádám flasty nepotřebuju,“ zabručel Ludva.

„Krňoch mi o tom psal, kdo vlastně jste.“

Dorozuměli se brzy. Ludva sdělil panu radovi, že SPK je velmi opatrný, ale jakmile zaholduje vínu, proklouzne jeho členům leccos kompromitujícího. Tak bylo založeno i jeho, Ludvovo původní podezření. Když mu nyní chce Gioigio Krňoch ještě věřit, budiž, ať se tedy o tom přesvědčí.

„Pohostím je řádně,“ hučel Ludva, „něco už na to obětuju. Musíte mi být nápomocen. Jakmile je opijeme, vytáhneme z nich všecko. To je jejich slabá stránka.“

„Každý zločinec má svou slabou stránku.“

„Kdo ukradl ten korán, který jste mi odevzdal?“ zeptal se pan rada.

„Já,“ přiznal se Ludva nepokrytě. „Dejme tomu, že jsem se tedy nechal ošidit. Ale podezření zatím zůstává stejně jen podezřením, dokud si to nepotvrdíte, střezte se urazit jejich čest. Už jste provedl jednu hloupost, tu s tím zatykačem na našeho strejčka.“

„Na omlyl mám právo. Ostatně..“

„Dejte pokoj. Kde je ten osudný korán?“

„V bytě jednoho z těch lumpů. Víme kterého, hahai! S sebou knihu nemá. Krňoch se jí zmocní nelegální cestou. Kež by se mu to podařilo!“

„Prosím vás, ještě se za to pomodlete!“ řekl Ludva a podíval se tak divně, že pan rada zamrkal.

Potom Ludva odběhl k telefonu a vyjednával se známým hoteliérem něco, co s ním měl vyjednáno už osmačtyřicet hodin. Vrátil se a potešitelnou zprávou, že může milé přátele pohostit k plné spokojenosti.

Nabídl z pouzdra cigarety. Dostalo se pouze na čtyři členy, pátou vykoupil Ludva sám. Ostatní si posloužili z vlastních zásob. Oficiálně pak bylo organizováno představení dcery v úloze syna. Ivanka oslovila klub hotentotskou slabikou. Potom dostala dáčky, které přinesl z nádraží posluha ve zvláštním kufru. Byla to samá zlomyslnost, například dělo na střelení hrachem, luk, lokomotiva, kopací míč, jedenáct flintiček, indičanská čelenka s barevným peřím, šavle, dragounská čáka a podobně. Tuto trpkou zkoušku absolvovala rodina s vyznamenáním, nevyjímajíc ani Ivanku samotnou, která jásala nadšením i nad výbušnými kuřičkami, vrhanými laskavým dárcem vehementně proti zdi tak dlouho, dokud se netrefil do obrázku. O tři hodiny později šlápla na jednu ze ztracených kuřiček babička a holí a pak se ukázalo, že holie užívá asi ze snobství, poněvadž ji pustila a uskočila i bez ní na tři metry. Ivance to udělalo radost. To už byli hosté pryč. Těžko ovšem před odchodem sledovali své svršky. Výměna klobouků nebrala vůbec konce a pokračovala ještě na ulici. Po návštěvě bylo ovšem v Ludvově pracovně, jako by ji byla prošla smrt. Ludva proskákal mezi šálky, odloženými na podlaze, a mezi loužičkami černé kávy a s kapesníkem na nose otevřel okno. Pak hmátl hluboko do svého Konta Separata, aby paní Lola nevěděla.

V osm hodin se klub sešel ve vyhrazené místnosti hotelové restaurace, jejíž majitel měl tak malý světový rozhled, že ctil Ludvovu literární práci. Proto slíbil i jistou slevu, která byla velepotřebná, neboť Ludva věděl, co klub snese.

Souboj na sklenky, k němuž po bohaté večeři došlo, pan rada přirozeně prohrál. Paměťiv toho, že SPK teprve po dobrém trůnku se stává sdílným, přijel si brzy s tím, brzy s oním, zdálo se však, že klubu toho večera moc nebere. Panu radovi naopak velmi chutnalo. Konečně se mohl tu a tam bratříčkovat, ale za chvíli už se sám pokoušel uprostřed místnosti zatancit kozáčka. Přesila, kvalitní i kvantitativní, již si pan rada neuvědomil, byla příliš zřejmá.

Provedla se poslední zkouška. Panu radovi, jenž po nezdařeně taneční produkci sedl na zemi, přiložili k ústům láhev, avšak přes páně radovu ochoťu pít, dostal se mu téměř celý obsah za límec.

Pak tedy byl slavnostní konec. Pana radu vyvedli ven. Měl za to, že je v Paříži a celému světu nadával francouzsky, pokud si ovšem něco ze střední školy pamatoval. Nebylo to však ještě tak intenzivní, aby ho byli mohli nechat napospas strážníkovi. Také ho marně nabádali, aby rozbil výkladní skřín nebo aby dal párkářů políček a rozházel mu zboží. Rovněž nechtěl mít nic s převržením novinařského stánku a s naházením novin všech politických stran na jednu hromadu.

Spěšný nápad přinesl až Ludva, což se od něho ostatně očekávalo, neboť se úspěšně živil tím, co si vymýšlel. Prohlásil někde na nábreží, že by se měl vykoupat.

S tím pan rada nadšeně souhlasil, hlavně proto, že stále ještě nezapomínal, s kým má upřímně spolupracovat, a tak se jim podařilo ho vysvléci z kabátu i z kalhot. Jeho oblek pak odnesli o dvě ulice dál a zavěsili jej na kandelábr. Obsah kapes vzal Ludva zatím k sobě.

Pan rada začal konečně křičet. Vzpomněl si, že s sebou nemá plavky a že se nekoupal v řece už pětadvacet let. Hmataje kolem sebe, seznal, že je v okolí pusto. Rozběhl se, chytaje se zábradlí, ale v tom už mu přícházel na pomoc strážník.

Policejní hlídka sice viděla nějaké darebáky spěšně se vzdalovat, o Ludvu málem zakopla, ale nakonec sebrala pana radu. A tím je tedy vysvětleno, proč se ocitl v policejní vazbě.

města (1955, r. Miroslav Cikán), Padělek (podle stejnojmenného dramatu, 1957, r. Vladimír Borský). Poslední autorova románová série s ústřední postavou důstojníka Státní bezpečnosti Kaláše inspirovala pětidílnou řadu filmových detektivek režisrovaných (s jednou výjimkou) Petrem Schulhoffem. Pouze dvě z nich ovšem vznikly na motivy Fikerových románů: Strach (podle Kilometru devatenáct, 1963, sc. Lubomír Možný, Petr Schulhoff) a Na kolejších čeká vrah (podle Série C–L, 1970, r. Josef Mach, Jiří Marek). – Na motivy románu Fantom operety vznikl stejnojmenný televizní seriál (1970, r. Zdeněk Podskalský a Jan Mimra, sc. Jin-dřich Švehla). – Pro Čs. rozhlas napsal Eduard Fiker hry Černý blesk (adaptace stejnojmenného románu pro mládež, 1939), Polibek pod jmelím (1943, r. Jiří Vasmuť), Drožka č. 16 (1944), Nejmenší stopa (1945, námět Jan Fiker, r. Jiří Vasmuť), Tři, dvě a jedna (1947), Smrt pod pseudonymem (1948), Setkání s byrokratem (1950); od šedesátých let odvyšlál Čs. rozhlas řadu neautorských adaptací Fikerových próz. – Překlad Hiltonova detektivního románu Murder at School, vydaný 1947 pod jménem Eduarda Fikera a pod titulem Byla to vražda?, byl až na drobné jazykové úpravy totožný s překladem, který vyšel 1937 v 5. svazku edice Knihy nové generace pod titulem Oakingtonská tragédie. Zde byl jako překladatel podepsán blíže neznámý František Schaffranek, Fiker byl uveden jako redaktor knihy.

Při svém vstupu do literatury se Eduard Fiker zaměřil na čtenářsky nejúspěšnější žánr zábavné prózy přelomu dvacátých a třicátých let: detektivku. Přestože souběžně rozvíjel hojnou produkci dobrodružných románů (mj. Bratři ztracených úst), westernů (mj. Válka šerifů) a románů pro chlápce (mj. Černý blesk), zůstala detektivka až do konce osou jeho literární práce. V části svých raných detektivních románů, psaných a vydávaných mimořádným tempem, Fiker dovedně propojil inspirace anglické a francouzské kriminální beletrie (Edgar Wallace, Maurice Leblanc). Spojením syžetového a tematického modelu soudobého detektivního thrilleru s typem lupiče-gentleman vznikla románová série s centrální dvojpostavou detektiva T. B. Corna a dobrodruha Teda Brenta (Ochránce nebohých, Světlo z pekla, Paní z Šedivého domu, Pán stínů). Pro charakter Fikerovy tvorby jako celku byl dále určující zájem o tematické aktuality (např. motiv únosu syna v detektivním thrilleru Bílý kříž evokoval soudobému publiku případ amerického letce Lindbergha) a autorský nadhled nad vyprávěním, projevující se jednak metaliterárními komentáři, jednak ironií a jazykovou komikou. Posledně zmíněná tendence vyústila v řadu humoristických románů obvykle vybavených kriminální zápletkou, mezi něž patřila i krátká série s dvojicí ústředních postav spisovatele Ludvy Láčeho a jeho ženy, operetní umělkyně Loly (Paklíč, Fantom operety). Od druhé poloviny třicátých let působily na vývoj autorovy tvorby rychlé proměny ideologického a kulturního kontextu. Nejprve Fiker napomohl příklonu české populární kultury k národním látkám svými prvními detektivkami z českého prostředí (Její hra) i národním motivy vkládanými do románů dobrodružných (Lovci pramenů). Období protektorátu pak probudilo v autorovi zájem o sociální problematiku. Průsečíkem obou těchto inklinací se stal detektivní román Zinková cesta, těžící při tematizaci pražské periferie z dědictví meziválečné umělecké prózy a dramatu (František Langer) a oceněný dobovou kritikou jako mezník ve vývoji národní detektivky. Do sblížení tradičních populárních žánrů s teozovým románem ventilačním hlavní tématu politické a kulturní diskuse krátkého období mezi léty 1945–1948 se Eduard Fiker zapojil především fantastickým thrillerem Hloubka, v jehož ideovém jádru se skrývala polemika o ideálním typu socialismu (napsán 1947, vydán až z pozůstalosti 2007). V období stalinismu stál Fiker z důvodu charakteru své dosavadní práce stranou budovatelské literární kultury; jeho starší práce byly tehdy vyřazeny z veřejných knihoven jako tzv. literární brak. Autorovy publikace z druhé poloviny padesátých let vesměs propojovaly tradiční narativní a syžetové modely detektivky s koncepcí zločinnosti jako třídní a politicky podmíněného jevu; z třídní série románů spojených postavami vyšetřovatelů Kaláše a Karlička se konvencím socialisticko-realistické kulturní produkce nejvíce vymanila Série C–L, představující závěrečný vrchol autorovy literární práce (dále Zlatá čtyřka, Kilometr devatenáct). – Také v oblasti kinematografie Fiker podvackrát svými náměty či scenáři přispěl k etablování detektivního žánru: nejdříve na sklonku třicátých a poté na počátku šedesátých let.

Pavel Janáček
Slovník české literatury po roce 1945

U Lácu neměli kdy na něho vzpomínat. V pohádkově kašových orgiích měli Ludva Láce i Gioglio Krňoch kaši až za ušima. Při prvním krmení bledli hrůzou všichni, poněvadž nebyli tak otrlí. Nejdříve poplácali kaši celou Ivanku, shledávající, že do ní vůbec nic nedostanou. Pak nutně skvrnili i po sobě. V soutěži, kdo zkrmí první ižičku, nikdo nezvítězil, cena nebyla udělena, jak je tomu ostatně téměř v každé soutěži. Na počátku se vytvořily Ivance pouze nevinné bílé kníry, nadále však se hrozivě zvětšovaly. Kaši jí obrostla brada, ucpal se nos a zalepilo se oko. Pořád však vesele mžourala. Kašička po ní stékala jako arabská guma a slepila ji s peřinkou. Za chvíli byla Ivanka celá jako naškrobená a ovšem dosud hladová. K tomu babička s holí poznamenala, že kdyby byla takhle zacházela s kaši bílá paní Perchta na kamenném stolci, chudí by ji byli museli bezpodmínečně lynčovat.

Kašička se ovšem slušně rozesla po podlaze, takže ani krok nebyl učiněn bez vážného nebezpečí. Ještě při třetím krmení, kdy už byly jisté zkušenosti, ujely Ludvovi nohy, takže tvrdě upadl na záda a převrhl dětské váhy. Dvoukilovka dala strašnou ránu do podlahy a pětideko už vůbec nikdy nenašli. Čemu se ovšem při takových náhodách pod nánosem kaše Ivanka tak vesele šklebí, zůstává hlubokou záhadou.

*

Musíme skončit toto vyprávění ještě dávno předtím, než Ivanka začne chodit do školy. Zimu zdárně předžela při vitamínech a jiných prospěšnostech, a na jaře už koná pravidelnější vyjížďky v přepychovém kočárku, s nímž je těžší jezdit, než by si kdo myslel, ale ještě ani jednou nevypadla.

Gioglio Krňoch, je-li na něm řada, vyjíždí s kočárkem do parku. Ivanka objevuje svět. Jistý zmatek v kulaté hlavice dosud má, například na základě svých zkušeností se ohlíží po kočce, když zatroubí automobil. S kteroukoli věcí si dovede hrát tímž způsobem. Mlátí s ní co možná do něčeho tvrdého a pak ji pouští na zem. Těší ji, že to litá, a je jí zatím jedno, zdali nahoru či dolů. Mohou to být noviny, Ludvův fotoaparát, babiččiny brejle, nebo něčí hodinky, čím víc to bouchne, tím je radší. Strejček Krňoch se po tom nashýbá, až dostává hrb, ale říká, že se tím udržuje ve fyzické kondici.

Někdy Ivanka v parku také usne, a pak se strejček Krňoch užívá touhou být kouzelníkem, aby mohl v okruhu deseti kilometrů zastavit všecko frekvenci a ptáčkům zakázat pípání.

A jako kdysi v brněnském parku, sejde se někdy Gioglio Krňoch v parku pražském s panem radou Ftáčkem.

Není to nic podivného, neboť slečna Ftáčková se provdala do Prahy na inzerát a pan rada a paní radová se přestěhovali s ní.

Paní radová totiž říkala, že v Brně jí není možno pro ostudu hlavu vystrčit a sváděla to všecko na pana radu. Také však brněnský ženich slečny Ftáčkové nechal svou nevěstu sedět, to je pravda, jenže pan rada to v Praze na svou obranu neuvádí. Gioglio Krňoch a pan rada Ftáček se nehnávají. Pan rada by se sice ochotně hněval nadosmrti, ale Gioglio Krňoch to nepřipustil. Jakmile pana radu spatřil, nechal Ivanku, uklonil se a pozdravil ho stejně zdvořile, jako ho zdravil svých třicet předzených let. Pro pana radu pak bylo ovšem hlavní věcí, že u Giorgia Krňocha neztratil vážnost. Strejček Krňoch byl stejně stará liška. Právil:

„Rače už mít povědomost, pane vrchní rado, že Středechní pánský klub se rozpadl?“

„Nikoli,“ odpověděl pan rada s jistým údivem a ještě zdrženlivě, „skutečně?“

„Ovšem. Byli to výstředníci, pane vrchní rado. Jakmile o nich proskočilo na veřejnost víc, než bylo zdrávo, vtrhly do klubu některé z manželek a společnou akci klub rozprášily.“

„Ale, ale“

„A mnohá z nich prý při té příležitosti vyhověla někdějšimu dekretnu přímo brianthně.“

„Tomu o těch namalovaných knífech?“

„Nikoli, pane vrchní rado, ale o té sprostotě.“

„Vida, vida,“ pokyvoval pan rada a tvářil se už spokojeněji.

„To jsem chtěl právě rovněž podotknout, pane vrchní rado,“ pospíšili si Gloglio Krňoch.

„V zásadě jste ráčil mít tehdy úplnou pravdu, jsa přesvědčen, že SPK je antimorální sebrankou.“

A tak se pan rada docela usmířil a povídkávali si pak v parku o leccems jiném. Až jednou pan rada pravil:

„Co byste tomu říkal, Krňochu, kdybych vám najednou všechno splatil i s úroky?“

Gloglio Krňoch se zeptal, jak to pan vrchní rado ráci myslet.

„Kdybych vás totiž i já nacytval na nějakého kojence, jako jste to učinil tenkrát mně?“ Gloglio Krňoch vrtěl hlavou. Ale chytrost ho dosud neopustila, a proto skryl svůj bramborový úsměv tím, že sebral se země to, co zatím Ivanka, která si neustále něco povídal, rozházela. Byla to tři chřestítka, jeden panáček, který se sám stavěl, troje noviny, celuloidový kroužek, papírová krabíčka, čtyři panenky dohromady s jednou nohou a střežčův kloubek.

„Čtyřadvacet hodin můžete hádat, Krňochu,“ pravil pan rada, zdvihaje se k odchodu, „který kojenc a jak řeší mou záhadu. Po čtyřadvaceti hodinách se poddáte.“

„Vyprošuji si místo čtyřadvaceti hodin osmačtyřcet, pane vrchní rado,“ řekl Gloglio Krňoch. „Zítra tu totiž nebudu, na řadě je první babička. Pozitíř by měla mít službu druhá babička, ale musí čekat doma na listonoše s penzí.“

„Safra, to já taky,“ vzpomněl si pan rada.

„Já taky. Odložíme to tedy ještě o den. Mně to nebude na škodu, musím se dobře rozmyslet. Kojenecké hádanky jsou ze všech kriminálních hádanek nejtěžší.“

Sešli se až za deset dní, protože náhodou přelo, a bylo-li přece jen trochu slušně, nebyla na střežčovi Krňochovi řada, a kdyby byl na kolenou prosil, nebyla by mu žádná z babiček svou směnu popustila.

Gloglio Krňoch potom pana radu ujistil, že ačkoli přemýšlel takřikajíc dnem i nocí, není s to uhadnout, v čem záleží páně radova kojenecká záhada.

„Musím vám to tedy prozradit,“ řekl pan rada a poněkud se vypjal. „Má dcera bude mít rodinu.“

„No tohle!“ pravil Gloglio Krňoch a roztáhl ústa k širokému úsměvu. „To jste mě tedy pořádně nacytval, pane vrchní rado! Moc srdečně gratuluju!“

Od té chvíle byl pan rada naprosto dokonale spokojen. Když toho dne odcházel, poznamenal: „Byl kdysi mezi námi propastný rozdíl, Krňochu. Ale všechno se vyrovnalo. Víte, člověk nemá čekat na rozumnou rovnost mezi lidmi až po smrti, kdy každému stačí jen tolik hlíny, kolik ho přikryje. Má se snažit o vzájemné porozumění dřív, to ho učiní lepším a klidnějším. Nedávno jsem k tomu názoru došel.“ Zatvářil se moudře. „Doufám, že ještě není pozdě Krňochu, co myslíte, ani pro vás.“

„Není,“ řekl Gloglio Krňoch s bramborovým úsměvem a zahoupal jemně Ivančiným kočárkem.

KONEC

Vycházelo na pokračování v týdeníku Svět v obrazech v roce 1948, od čísla 5 (31.

1. 1948) do čísla 32 (7. 8. 1948)

Eduard FIKER

* 21. 11. 1902, Praha
† 3. 3. 1961, Praha

Autor detektivních, dobrodružných a humoristických románů, filmový scenárista

Otec (rovněž Eduard) absolvoval učitelský ústav v Kutné Hoře, po pěti letech práce podučitele ztratil, údajně v důsledku každodenní varhanické služby v kostele, část sluchu, odešel ze školství a pracoval jako kreslíř, pomocný projektant a stavební úředník nejprve při výstavbě železnice, od roku 1896 v Praze při melioračních a vodohospodářských akcích v technické kanceláři Zemědělské rady pro Čechy. Oba synové se věnovali literatuře, mladší Jan Fiker (1904–1946) psal dobrodružné romány pod pseudonymy Th. Pouliťer a W. Crosny (autorský podíl staršího Eduarda na těchto textech není doložen). Eduard Fiker absolvoval vinnohradskou reálku (mat. 1920), studia strojnho inženýrství na Vysoké škole strojnho a elektrotechnického inženýrství ČVUT nedokončil: po první státní zkoušce složené v polovině akademického roku 1922/1923 se zapísal ke studiu ještě dalších pět let, ale zkoušky

již nekonal. Od studentských let veřejně vystupoval jako houslista, od roku 1920 při chrámových koncertech, v letech 1924–1930 jako kapelník vlastního orchestru, později (1931–1937) jako člen orchestru Velké operety a Divadla Rokoko. Za manželku si vzal operetní subretu Aloisii (Lolu) Inemanovou (1913–1981), psal operetní libreta a tematiku operetního divadla pojednal i v několika svých prózách. V letech 1938–1944 byl zaměstnán ve vydavatelském Melantrich jako šéfredaktor románového magazínu Rozruch, kam přispíval literární publicistikou (beletrie nebo překlady nejso doloženy). Po válce se stal scenáristou Čs. státního filmu, ke konci života byl spisovatelem z povolání.

Přestože začínal jako knižní autor úzce spojený s třemi pražskými nakladateli, Bohumilem Jandou (Sfinx), Karlem Voleským a Boženou Smolkovou-Meřtířovou (vlastními texty a redakční spoluprací jí roku 1937 pomohl založit edici knihy nové generace), byla nemalá část literární práce Eduarda Fikera svázána s periodickým tiskem. Dále uvádíme jen ty jeho na pokračování tištěné romány, povídkové cykly nebo delší povídky, které vyšly knižně později než v roce časopisecké publikace, vyšly pod jiným titulem nebo nevyšly knižně vůbec. Fiker nejčastěji přispíval do obrázkových týdeníků: Svět ozor (zde 1934 detektivní román Tříetř bužek, knižně s tit. Neklopti), Pražský ilustrovaný zpravodaj (zde 1936 detektivní román Stopy na srdci, 1937 dobrodružný román Dábel v poušti, knižně s tit. Tři v písku, 1938 western Tříoký jezdec, 1942 humoristický román Muž s kuželkou a 1943 román Půlnoční proměny), Ahoj (zde 1938 povídkový cyklus Dobrodružství Hepsibaha Bocka, detektiva bez logiky), Svět v obrazech (humoristické romány Tůň sedmi vil, 1946, Dětská rapsodie, 1948), Beseda naší rodiny (povídkové cykly Z tučkových vzpomínek, 1946, a Hepsibah Bock, 1947–1948), Květen (1949 humoristický román Emanuel v nesnázích). Chapecké romány publikoval v časopisech pro mládež: v Malém čtenáři vyšel Stříbrný had (1937–1938) a v příloze Mladého hlasatele romány Černý blesek (1936), Společnost věčné punčochy (1937, knižně upraveno s tit. Jeníkovo dobrodružství) a povídky Tajemný dům (1936–1937) a Tajná cesta (1940), které bývají v bibliografiích uváděny i jako publikace knižní (podobně vydání Černého blešku, 1969–1970, a Společnosti věčné punčochy, 1970–1971, v jazykové úpravě Stanislava Sohra v příloze Ostravského kulturního zpravodaje). Své detektivní romány Fiker tiskl i v denících (v Národní politice v roce 1937 vyšla poprvé Její hra). Autorova publicistika se většinou vázala k vlastní práci literární nebo filmové (Rozruch, České slovo, Pražský ilustrovaný zpravodaj, Právo lidu, Kino, Lidové noviny, Film a doba aj.). – Od roku 1937 Eduard Fiker spolupracoval s filmovými společnostmi. Podle jeho námětů, scénářů či na motivy jeho románů byly natočeny snímky Krok do tmy (1938, r. Martin Frič, sc. + František Čáp), Paklić (podle stejnojmenného románu, 1944, r. Miroslav Cikán, sc. Jaroslav Mottl, Miroslav Cikán), XIII. revír (podle románu Zinková cesta, 1946, r. Martin Frič, sc. + Karel Steklý), Akce B (1952, rež. Josef Mach, sc. + Otakar Kirchner, Martin Frič), Na konci

SLOUPEK

A zase ta Šumava...

Lidé kolem mne tráví svůj volný čas rozličným způsobem a na různých místech po širším světě.

Kupříkladu kamarádka Šárka patří do čeledi tzv. neutehatelných a mimořádně odvážných turistek, které milují exotické destinace s nábojem napětí. Aby svou pověst potvrdila, tak se letos vydala na pouť Divokým Kurdistanem, což je trasa pojmenovaná po jednom z románů Karla Maye. Cestovní kancelář své zákazníky láká konstatováním, že „...Kurdistan je divoký svou rozmanitou přírodou hor, kaňonů řek a jezer, ale Kurdové jsou velmi přátelští a pohostinní. Autonomní region iráckého Kurdistanu funguje v podstatě jako samostatný stát a pro cestovatele je naprosto bezpečný. Vydejte se s námi objevit panenskou přírodu, historické památky, a hlavně se seznámit s místními neuvěřitelně milými lidmi.“ Nezůstalo u reklamních slibů, což Šárka po návratu potvrdila. A kromě toho mne obdarovala pohlednicí, které si prý musím vážit, protože jejich prodej se stává na mnoha místech vzácností. Proto mě vloni musela zklamat, když zamířila do Černé Hory a vrátila se s prázdnými rukama a konstatováním, že žádný postcard mi nevez, protože se tam prostě nedávají...

Filipova Huť navečer

Já, anžto zápecník jsem se se svou ženou vydal kam jinam než na milovanou Šumavu. Letos nám dala poznat svou zachmuřenější tvář, neboť po většinu týdne prapršelo a bylo celkem chladno. Mimoděk jsem si vzpomněl na upozornění, které jsem dostal jako malý kluk od svého otce, kuchaře na horské chatě Barborka v Jeseníkách, že na horách se mění počasí klidně každých deset minut. Ani to nás však neodradilo od mnohakilometrových vycházek směřujících ze základny na Filipově Huti směrem na Modravu, Rechle, Horskou Kvildu, Antýgl, Prášílské jezero, k pramenům Vltavy či na Bučinu. Chybět nesměla ani výprava do Kašperských Hor či na samotný hrad Kašperk, který se v ono červenecové úterý ocitnul v turistickém obležení, které jsem snad ještě nikdy nezažil.

Říkáte si, co na té Šumavě pořád má??? Vždyť o ní píše pořád dokola!!! Prostě ji miluje takovou, jaká je. Zaoblenou, plnou hlubokých hvozdu, dravých říček, polomů, plavebních kanálů, kterými se dopravovalo dřevo až do Vídně, plnou pozůstatků po zaniklých vesnicích, v nichž vedle sebe žili pokojně Češi s Němci. Po večerech si o Gabretě čte povídky Adalberta Stiftera či texty Karla Klostermanna a je mu u srdce prostě dobře.

Snad těch několik fotografií z letošních putování udělá radost i vám...

Petr Hanuška

Cestou na Antýgl kolem Hamerského potoka

Galerie na naší základně ve Filipově Hutě

Betlém v Kašperských Horách

Hradlový most na Rechlich

Na cestě k Prášílskému jezeru

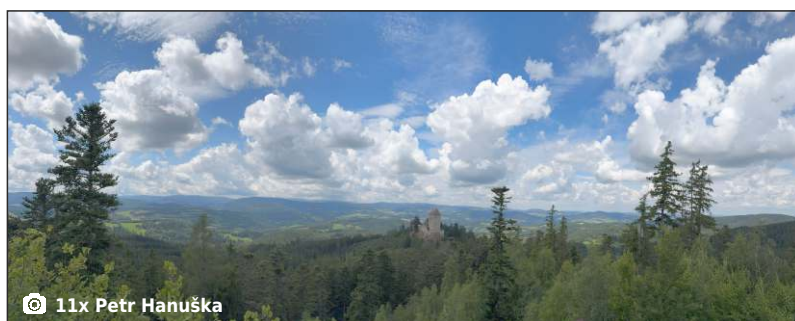
Filipohuťský potok

Vydra v Modravě

Kašperk mi nikdy nezevšední

Kašperk z vyhlídkového místa umístěného kousek od Pustého Hrádku

Kašperk v turistickém obležení

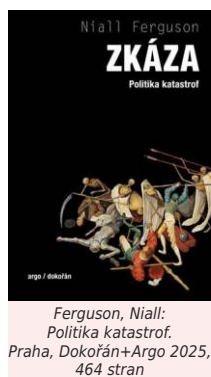
KULTURNÍ KURÝR

NOVINKY ZE SVĚTA KNIH, AUDIOKNIH A HUDBY

KNIHY

Katastrofy jsou ze své podstaty těžko předvídatelné

Neexistuje žádný historický cyklus, který by nám pomohl předvídat příští pandemie, zemětřesení, požáry, finanční krize nebo války. Když však katastrofa udeří, měli bychom být připraveni lépe než Římané, když vybuchl Vesuv, nebo středověcí Italové, když udeřila černá smrt. Konec konců máme na své straně vědu. Přesto byla v roce 2020 reakce mnoha vyspělých zemí na nový virus z Číny špatně zvládnutá. Proč? Proč se jen několik asijských zemí poučilo ze SARS a MERS? Autor tvrdí, že pandemie odhalila hlubší patologie – patologie, které byly patrné již v našich reakcích na dřívější katastrofy. Kniha čerpá z mnoha oborů, včetně ekonomie, klíodynamiky a vědy o sítích, a nabízí nejen historii, ale i obecnou teorii katastrof a ukazuje, proč se naše stále byrokratičtější a složitější systémy s nimi vyrovnávají čím dál hůře.

Ferguson, Niall: *Politika katastrof. Praha, Dokořán+Argo 2025, 464 stran*

Strastiplná cesta za svobodou

Auschwitz-Birkenau, podzim 1944. Vězeň Kalina ranou pěsti sráží k zemi svého druha, vězně Jermana, jen vteřiny předtím, než by se Jerman ve snaze ukončit svůj život vrhnul na ostnatý drát nabitý elektřinou. „Počkej s tím ještě,“ říká mu Kalina, „tady bys moc nobl funus neměl.“ Takto, s vědomím absurdity situace a dramatu lidské existence v okolnostech vrcholného stadia genocidy, popisuje Pavel Fischl ve své autobiografické novele martyrium v továrně na smrt, kam byl ve 22 letech deportován z Terezína. Sužován steskem po krásném dětství prožitém na Moravě, po milované sestře Mindě a bratru Viktorovi čelí Pavel hororu holocaustu statečně, s empatií, ba i s určitou dávkou černého humoru, díky nezlomnému přátelství svých souputníků, kteří ho nakonec s těžkou dysenterií doslova dotáhnou pochodem smrti živého až k samému konci války. Rozkol, který se otevírá mezi Pavlovým poetickým, hluboce morálním niterným světem a morbidní realitou let tzv. konečného řešení židovské otázky, při němž bylo zavražděno šest milionu lidí, živí jeho imaginaci a tříbí jeho rze humanistický postoj.

Fischl, Pavel: *Jen čtyři měsíce. Praha, Argo 2025, počet stran neuveden*

je Pavel Fischl ve své autobiografické novele martyrium v továrně na smrt, kam byl ve 22 letech deportován z Terezína. Sužován steskem po krásném dětství prožitém na Moravě, po milované sestře Mindě a bratru Viktorovi čelí Pavel hororu holocaustu statečně, s empatií, ba i s určitou dávkou černého humoru, díky nezlomnému přátelství svých souputníků, kteří ho nakonec s těžkou dysenterií doslova dotáhnou pochodem smrti živého až k samému konci války. Rozkol, který se otevírá mezi Pavlovým poetickým, hluboce morálním niterným světem a morbidní realitou let tzv. konečného řešení židovské otázky, při němž bylo zavražděno šest milionu lidí, živí jeho imaginaci a tříbí jeho rze humanistický postoj.

Dospívání v normalizaci a pozdní lesbický coming out

Už samotným názvem svého prozaického debutu *Daleko od stromu* (1984) signalizuje Zuzana Brabcová (1959–2015) téma generačního odčizení a názorové distance mladých od politických ideálů svých otců i dědů. Motívem jablka (poznání, sváru, padajícího) ostatně otevírá i svou skutečnou a dosud nepublikovanou prvotinu *Ovčí brána* (1980), jež vychází nyní v České knižnici v úplnosti vůbec poprvé. Románem *Rok perel* (2000), v němž zralou ženu doveďou její touhy, závislosti a posedlosti až do psychiatrické léčebny, podnítila autorka na prahu milénia diskuse o problematice (sexuální) sebeidentifikace.

Brabcová, Zuzana: *Daleko od stromu, Rok perel, Ovčí brána. Brno, Host 2025, 380 stran*

Zpráva z jednoho zajímavého lidského života

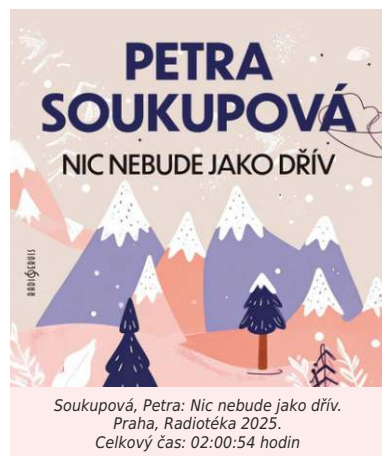
Kniha vzpomínek Petra Chudožilova není souvislým chronologickým vyprávěním, ale shrnuje velké množství pointovaných povídek, jež psal sám život. Je výpovědí autorské i lidské zralosti. Vypráví o osmdesáti letech lidského života i o novodobých českých dějinách, jakož i o autorových ruských kořenech a životě v exilu ve Švýcarsku. Chudožilov píše velmi citlivě a vtipně, je však i britkým a nesentimentálním pozorovatelem. Jeho kniha přináší velké množství závažných historických faktů, postřehů a zjištění. V rámci současné české prózy jde o knihu zásadního významu. Petr Chudožilov (* 1943) je významný český prozaik, jehož prvotina *Kapři v kvetoucích trnkách* byla jednou z nejoblíbenějších prozaických knížek konce šedesátých let. Na jejich konci byl Chudožilov redaktorem Literárních novin. Od počátku sedmdesátých let nesměl ve své vlasti publikovat. O jeho životě v sedmdesátých letech, jakož i o životě celé komunity tehdejších zakázaných spisovatelů, přátel, bohémů a dobrodruhů vypovídá jeho dokumentární velmi cenná próza Lahvová pošta. V polovině normalizace odešel Petr Chudožilov do Švýcarska, kde pokračoval v psaní. Jeho tvorba se obohatila o nové žánry – pohádky, knihy pro děti, eseje a fejetony.

Chudožilov, Petr: *Smutné bahenní prase (Vzpomínky, sny, lamentace). Praha TORST 2025, počet stran neuveden*

AUDIOKNIH

Lyžák na gymplu. Pro někoho může být spojený s první láskou, pro někoho možná s první nevěrou, a někomu dalšímu může změnit celý život. Laura je třídí kráska a miluje Kryštofa. Toho miluje i její kamarádka Justýna, která není tak hezká, takže nemá šanci. Laura si navíc může koupit co chce. To Justýna nemůže, protože její máma nemá peníze. Tělocvikář Pádlo víc než peníze řeší nový přírůstek v rodině. A taky přitažlivou ko-

legyni. Interpreti pětidílného cyklu: Lenka Krobotová, Petra Kosková, Kateřina Hrdinová, Matěj Havelka, Miloslav König.

Červený trpaslík Poslední člověk

Asi tak tři miliony let po vynálezu umělé inteligence je lidstvo na vyhynutí proto, že jediný člověk Dave Lister sedí v lochu bez vyhlídky na sex. Skopičiny časoprostoru ho uvrhly do kárného tábora gužifů na Lotomi 5, kde prožívá kyberpeklo za zločiny, které má teprve spáchat.

Naylor, Doug: *Červený trpaslík 3 - Poslední člověk. Jeden svět nestačí. Dokonce ani dva Listerové v něm... Praha, OneHotBook 2025, Celkový čas: 10:07:00 hodin*

Tak praví zákony astrofyziky, neboť v multidimenzionalitě je jedinec odsouzen prožít veškeré eventuality existence naráz a současně za ně být ihned trestně zodpovědný. Vězeň proto musí ury-

chleně vyhledat svého dvojníka, což bude záhuľ i s polymorfkou po boku. Navíc se do věci vloží Rimmerův syn a fakt, že android Kryton se změnil v člověka nehledě na zásoby náhradních hlav. Prekérní situace. Ještě že na narcistu Kocoura je dál spoleh. Podaří se posádce Kosmiku, jíž nyní velí kráska Kochanská, za pomoci viru štěstí Listera oslovit a nastolit opět pořádek, než je rozšmelcuje černá díra? A není tohle už jen brnkačka na teorii strun, drahouskové?

HUDBA

Barbřiny partneri podruhé

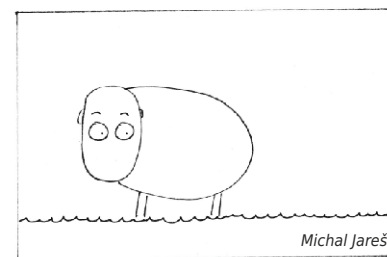
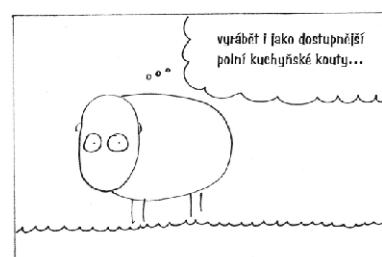
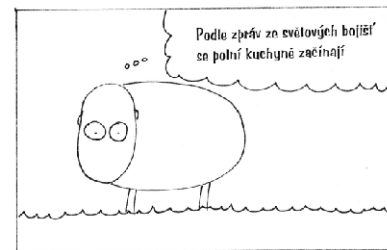
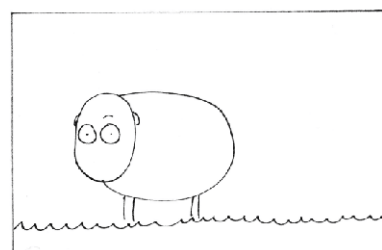
Možná vám to ani nepřijde, ale je to už jedenáct let, co Barbra Streisand vydala album *Partners*, na které zařadila dvanať, respektive sedmáct duetů se hvězdami světového kalibru. Nyní na něj navazuje novou deskou *The Secret Of Life: Partners, Volume Two* a podobně jako v případě předchůdce jí byli partneři hlavně pánové, ačkoli tentokrát ne bezvýhradně. Dokonce se mezi nimi našel i jeden, který si spolupráci s americkou zpěvačkou zopakoval. Je jím Josh Groban a k němu se dále přidali Hozier, Paul McCartney, Sam Smith, Bob Dylan, Tim McGraw, James Taylor, Sting a Seal. Pány doplňují ve skladbě One Heart, One Voice Ariana Grande s Mariah Carey a také Laufey. Produkce alba se ujala dvojice Walter Afanasieff – Peter Asher.

Streisand, Barbra: *The Secret Of Life: Partners, Volume Two. Columbia Records 2025, Celkový čas: 46:33 minut*

Připravil Petr Hanuška

KOMIKS - Zlá ovce

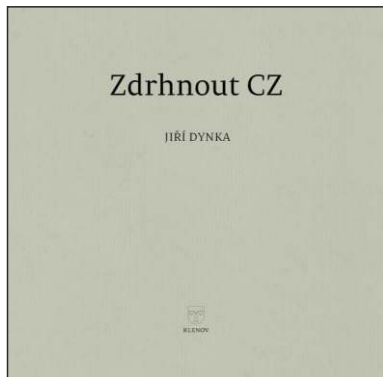
Michal Jareš

RECENZE

Ze zápisníku zcestovalého spisovatele

I když to podle názvu sbírky Jiřího Dynky (*1959) nevypadá, jde o básnicko-turistický průvodce po našich zemích: od Kolína přes Prahu, a dále pak do Písku, do Olomouce a na Malou Skálu, aby vše končilo v Bruntále. Dynka je pokušítel poezie, hračička, ale zároveň básník, který nestojí na místě (v tomto případě doslova). Jeho básně jsou provokující, formou, sdělením, humorem. Někdy neřekne všechno – napoví třeba v úvodu k oddílu *Praha! 55 kilometrů od Kolína* následovně: „Co není k vidění nikde jinde? To se čtenář záhy dozví,“ aby pak šibalsky pokračoval: „Co vylekalo autora na Podolském hřbitově, se nedozví.“ Dodejme, že báseň o Podolském hřbitově a to, co ho tam potkalo, najdeme v časopisu A2, ale do sbírky ji už nezapojil – pěkná a zábavná hra. Stejně, jako hra s dlouhými, skoro až verneovskými prology k veršům, které jednak popisují, co nás čeká, i co na nás autor možná přichystal.

Dynka využívá naprosto skvěle a funkčně možnosti básnické sbírky: ostatně jich vydal již jedenáct a ve všech nějakým způsobem přemýšlí o psaní veršů o vlastním vyjádření i o tom, co může dnes poezie nabídnout. Baví mě jeho refrény, trochu nenápadně troušené po celou přítomnou sbírku (volná a pobavená kritika možností stravování stejně jako průjezdy „jídloňošů s krychlemi na zádech“, podobně jako přítomnost „cizozemských vlajek“, které jsou

Jiří Dynka: *Zdrhnout CZ*. Bystřička, Pavel Kotrla - Klenov 2025

„modro-žluté“). Je v nich možná víc sociální kritiky než kdyby byla řečená na plnou hubu, je v nich nenápadně pojmenovaný nejen vizuální smog, ale i stálá přítomnost stejných věcí, která vytváří z navštívených měst vlastně jen a jen variace jednoho. Dynka vidí města, jimiž prochází, hlavně prizmatem rodiny, protože s ním na cestách je vždy přítomná manželka, kterou pojmenovává jménem Lesana („úřednice ve státní správě“). Takže objevování míst je pokaždé nejen sociálně turistickou sondou, ale i trochu milostným vyznáním, deníkem o lásce a o intimitě – co jiného by měla poezie trvale zprostředkovávat a zkoumat, než možnosti vztahů, a to jakýchkoliv?

Jelikož je kousek sbírky, neboli „zápis-

níku zcestovalého CZ“, jak se tu a tam náš básnický subjekt nazývá, věnován i Olomouci, pojďme se tam s ním podívat a nakouknout, jak o Velikonocích 2024 město viděl a co o něm píše: ubytování v penzionu Na hradbách, s sebou samozřejmě i něco ke čtení, a pak už: „cófavá, ocóraná procházka... neznámo kudy, / jiná okolí se nám staví do cesty, Tritóni i Kašny, / železná mříž Branky Jakubského výpadu (...) nevyznáme se v Olomouci prvního dne, / tudy i tudy k sobě domů nikdy nedojdeme, / v každém městě se dojde do Ztracené ulice“ (s. 64) Ach, když se ví, o čem se píše, jak je to najednou plastičtější a jak se ukazuje, že básník nemluví jen tak do větru, ale opravdu poznává místo a je schopen o něm mluvit a psát, aby to dávalo i do budoucna pro další poutníky smysl.

Zároveň to celé není „jen“ poezie o místech a jejich poznávání, ani pohled na náš svět v době autorova důchodového věku. Jsou tu odbočky jdoucí ještě jinam, mimo vybudovaný rámeček sbírky – můžeme k nim zařadit i popisy putování a chození po Praze, stejně jako oddíl nazvaný *Texty ke komiksům*. Ty všechny jako by ukazovaly možné příští směřování Dynkovy tvorby „po cestovním deníku“. Když si vezmeme zpětně, že v řadě Dynkových sbírek sledujeme v básních jeho život (v předešlé sbírce *Matka měla ráda třešně* z roku 2023, čteme verše o odchodu rodiče, ve sbírce

Krev na onom světě Jiřího Veselského z roku 2013 zase texty věnované kyjovskému samorostlému a veskrze originálnímu básníkovi Veselskému), je i přítomná básnická sbírka dalším kamínkem k tomu poznávání a vyměření světa. Autor to nedělá na plnou hubu a má vždy úrok k poetizaci chvíle, jak již bylo řečeno, všímá si naprosto jedinečné detailů, ale s tím, aby je trochu pokrývil, nebo ještě lépe, aby je nakřápnul jako skořápku vajíčka. Trochu tím deformuje jinak vágní zkušnosti a skutečnosti, které kdyby se popsaly „prozaickým“ jazykem, byly by asi nezajímavé. Nebo spíš zaměnitelné, jak už to dnes v současné próze dost často vidíme, protože ta se příliš nesnaží o rytmus, o styl, o jazyk, jde jí jen o zachycení banality, ve které si rochní spisovatel nebo taky-spisovatel. Jiří Dynka jde proti tomu a obhajuje ve své přítomné sbírce nejen poezii, ale i stálé kouzlo umět sám sebe udivit a překvapit. Daří se mu to mimořádně a mám za to, že *Zdrhnout CZ* je zatím nejzajímavější a nejlepší básnická sbírka letošního roku. I když může být leckdy složitá, zdánlivě „nesrozumitelná“ (v mnoha zkratkách a odbočkách) nebo příliš poetická: ovšem to je jen a jen problém těch, kdo se nechtějí vydat na cestu a poznat sám sebe.

Michal Jareš

MIXZÓNA

Žádné záchvaty vzteku ani konflikty

Jaké je dánské tajemství šťastného rodičovství? Dodržujte těchto 6 pravidel

Dánové patří k nejšťastnějším lidem na světě. Známa expertka na rodičovství a autorka knih i článků na toto téma Jessica Joelle Alexanderová to přisuzuje dánskému způsobu výchovy dětí. Konflikty a vztekání kvůli jídlu, oblékání nebo času, kdy jít spát, znají snad všichni rodiče malých dětí. Nepříjemné jsou i hádky s pubertáky. Podle Alexanderové existuje způsob, jak se těmto vyčerpávajícím scénám vyhnout. Klíč je podle ní v šesti principech, které mají rodiče dodržovat.

Zde je šest principů:

1. I práce je hra

Složit prádlo, vyklidit myčku, uvařit večeři. Po příchodu z práce na rodiče doma čekají povinnosti, kvůli kterým mají pocit, že nemají čas na to si s dětmi hrát. Podle Alexanderové by však rodiče neměli povinnosti vnímat jako překážku pro aktivní trávení volného času s dítětem, ale naopak jako dobrou příležitost. Malé děti milují pomáhat při dospěláckých pracích a ano – tahle dětská „pomoc“ rodičům spíš práci přidělá, uklizení nádobí z myčky bude ve skutečnosti trvat déle a možná se při tom i nějaké rozbije, ale je nutné takovou činnost vnímat jako investici do budoucna.

2. Rodiče mají také emoce

Děti musí vidět, že i rodiče jsou lidé, kteří jsou někdy unavení, nešťastní nebo přepracovaní. Je v pohodě říct: „Dnes přečtu jen jednu pohádku, musím večer ještě pracovat.“ Děti to pochopí. Sdílet s nimi své aktuální rozpoložení pomáhá dětem vcítit se do druhého a pochopit i jeho potřeby.

3. Nenálepkovat

Dánové se vyhýbají negativnímu nálepkování dětí. Pokud rodiče své ratolesti vnímají jako problémové, vztekly nebo zlobivé, s velkou pravděpodobností se tak budou opravdu chovat. „Když se děti vztekají, hádají se a nechtějí dělat to, co

po nich my chceme, tak jen testují hranice a naše pravidla. Nejsou nevychované, nejsou manipulativní, je to přirozený vývoj, patří to k němu,“ upozorňuje Alexanderová. Rodiče by se podle ní měli soustředit na to, co děti dělat mohou, spíše než jim věčně připomínat, co dělat nesmí. To rodičům doporučuje i psycholog Jan Kulhánek, hlavně v pubertě. „Moc toho po nich nechtít, dohodnout se na několika pravidlech, která se musejí dodržovat, a zbytkem je moc neprudit,“ říká.

4. Empatie

Cím více se rodiče snaží svému dítěti porozumět a pochopit, proč se chová tak, jak se chová, tím méně konfliktů mezi sebou budou mít. „Dánové věří, že děti mají právo na svoje emoce – když dítě řekne, že nemá hlad, rodiče by neměli odpovědět – ale máš, sněz to,“ uvádí Alexanderová. Rodiče podle ní mají rozhodovat o tom, kdy a co bude rodina jíst, ale děti by si samy měly zvolit, kolik toho sní. Dánská cesta znemená, že děti nemají žádné hranice nebo že nedodržují žádná pravidla. Jen uznává, že děti mají právo na svoje pocity a potřeby v rámci určitých hranic. Tím, že tyto potřeby rodiče uznají, v nich rozvíjí i empatii vůči ostatním.

5. Žádná ultimáta

Studie ukazují, že děti z rodin, které k nim přistupovaly s respektem, se v dospívání nechaly mnohem víc ovlivnit rodiči než svými vrstevníky. Podle Alexanderové by rodiče měli s dětmi spíš uzavírat dohody než jim prostě jen přikazovat, co mají a co nemají dělat. „To je v Dánsku velmi populární,“ říká. Děti se

tak cítí součástí plánu, jsou rády, že mohly spolurozhodnout, a tak mají větší motivaci dohodu dodržet. Ať už jde o domácí práce, čas, kdy jít spát, nebo dobu strávenou u mobilu či televize. Je to také efektivní způsob, jak je naučit zodpovědnosti. Ale i v případech, že dítě dohodu nedodrží, by rodiče měli zůstat v klidu. Neměli by na ně křičet a zlobit se, ale probrat s nimi, proč se to stalo. „Nemůžeme očekávat, že děti budou klidné a nebudou křičet, když se tak sami nechováme. Děti kopírují chování svých rodičů – když zůstanou klidní, tak takové budou i jejich děti,“ míní Alexanderová.

6. Koncept „hygge“

Dánský způsob života zvaný hygge kombinuje pozitivní přístup k životu, prožívání přítomného okamžiku, jednoduchost a radost z maličkostí. Třeba když si rodiče užívají společné pečení a nemyslí přitom na nepořádek, který při něm nadělají, nebo když pubertákovi pomůžou s nádobím místo toho, aby ho peskovali, že už mělo být dávno uklizené. U malých dětí jsou důležité momenty, kdy se při procházce zastaví u každého kamene či mravence, kterého se zájem pozorují. Rodiče by je měli nechat, i když to může být někdy ubíjející.

Markéta Hronová

Autorka je redaktorkou Hospodářských novin, kde byl publikován i tento článek

Když poprvé jako Američanka přijela do Dánska, byla v šoku z toho, jak se dánské děti chovaly. „Byly tak klidné, empatické a dobře vychované. Nikdo na nikoho nekřičel a rodiče vypadali tak šťastní,“ vzpomíná. Společně s psychotherapeutkou Iben Dissingovou Sandahlou napsala velmi úspěšnou knihu Proč jsou dánské děti šťastné? V ní popisuje dánský recept na šťastné rodičovství. Nyní vydává druhou publikaci, v níž své recepty rozebírá ještě více do hloubky.

Červencová a srpnová výročí středomoravského regionu

Před 115 lety - dne 1. července 1910 se v Konici na Prostějovsku narodil František ŠOUPAL, kněz, politický vězeň.

Po středoškolských studiích pobýval v Olomouci, kde absolvoval bohosloveckou fakultu a byl i ordinován (1934). Poté působil ve Valašské Bystřici, Postřelmově a Krásenkou u Vyškova. Od r. 1937 byl kaplanem ve Velkém Týnci. Po devíti letech byl generálním vikářem ThDr. Oldřichem Karlíkem instalován na faráře. Po sedmi letech byla jeho činnost státními orgány zastavena, byl zatčen a až do r. 1960 internován. Zemřel 25. srpna 1973.

Před 30 lety - dne 1. července 1995 zemřel v Olomouci PhDr. Antonín ROUBIC, archivář, historik a odborný publicista.

Pocházel z Plzně, kde se narodil dne 15. května 1932. Vysokou školu studoval od r. 1951 v Olomouci. Od r. 1956 pracoval jako archivář. Řadu let působil v Janovicích na Rýmařovsku. Nakonec byl vedoucím pracovníkem olomoucké pobočky Zemského archivu v Opavě. Napsal na 170 odborných statí, které byly publikovány v řadě vědeckých periodik a sborníků věnovaných moravské historii, dějinám olomouckých biskupství, historickým místopisů Moravy a Slezska, dějinám Olomouce, Přerova, Bouzova a Náměště na Hané. Byl manželem spisovatelky Heleny Lisické. Je pohřben ve Velké Bystřici. O jejich hrob pečují paní Broňa Millá, znalkyně hanáckého lidového kroje a folkloru.

Před 15 lety - dne 1. července 2010 zemřel v Olomouci Václav BABKA, český herec.

Pocházel z Prahy, kde se narodil 11. srpna 1927. Vyučil se soustružníkem kovů ve Walterově továrně na letecké motory v Praze a v této profesi pracoval do r. 1945. Během války byl totálně nasazen. Na sklonku okupace se stal elévem královohradecké herecké společnosti Bohuše Boka. V l. 1945-49 začínal jako profesionál v Středočeském divadle v Mladé Boleslavi. Po vojenské prezenční službě v Armádním uměleckém souboru Víta Nejedlého (1949-51) působil v Divadle pracujících Zlín (1951-62). V l. 1962-87 působil jako herec v Divadle Oldřicha Stibora v Olomouci. Hrál také ve filmu a televizi. Na svém kontě má kolem sta filmů a televizních seriálů, např. Až přijde kocour; Vynález zkázy, Všichni dobří rodáci aj. V r. 1997 obdržel Cenu Senior Prix a v r. 2007 dostal Cenu města Olomouce.

Před 20 lety - dne 2. července 2005 zemřel v Písku akademický malíř František Roman DRAGON, básník a malíř lidské duše, který se svou paletou chodíval v 70. l. 20. st. po Hané.

Přijížděl na jaře a do podzimu pobýval v Samotíškách. Maloval rád koně, pohledy do kraje, klenoty Svatého Kopečka, rodiny i jednotlivce z Olomouce i širého okolí. V r. 1976 portrétoval též Františka Otto Bablera. Narodil se 21. října 1916 v Písku. Malířské nadání podědil po otci profesorovi rolnické školy, který byl výtečný malíř a muzikant. V r. 1936 maturoval na gymnáziu a v l. 1937-39 studoval AVU v Praze u Maxe Švabinského. V době uzavření vysokých škol musel studia přerušit a dokončil je až po válce u Vratislava Nechleby (1945-46). Poté si na Vinohradech zřídil ateliér a pohyboval se převážně v bohémské společnosti. Když musel z Prahy po dvaceti letech z politických důvodů odejít, vrátil se do rodiště. V 60. l. začal hodně cestovat po Evropě i Americe, kde žil jeho bratr. Působil v Rakousku (27 let ve Vídni), zajížděl často do Itálie, Jugoslávie, Francie, Německa, Švýcarska, Dánska a Kanady. Největší dokonalosti svého výtvarného projevu dosáhl v portrétu. Portrétoval malé děti, ale i umělce Národního divadla (Karla Kaláše, Eduarda Hakena, Františka Kubelíka), sochaře, malíře a mnohé známé osobnosti. V Brně, odkud byla jeho manželka Milada, portrétoval na 26 rektorů vysoké školy veterinární, jeskynního badatele profesora Karla Absolona, dále kardinála Františka Berana a Miloslava Vlka, Jindřicha Jindřicha, biskupa Josefa Hloucha, Ing. Josefa Vágnera a jiné. Prezidenta Václava Havla zachytil uhlem jako skicu, když seděl v písecké restauraci U Reinerů. Známý jsou též jeho ilustrace knih, např. Zajíc Šedivák od dánského spisovatele Fleurona ad. Každý den maloval a psal básně. Ty však zejména v noci. Nejkrásnější z nich zhudebnil jeho syn známý rockový zpěvák, skladatel a pianista Roman Dragoun. Rád také překládal monografie umělců a filozofické knihy z němčiny. Za celoživotní dílo převzal řadu ocenění v zahraničí. Uznání se mu dostalo v Londýně a ve Vídni. V r. 1998 obdržel Cenu Rudolfa II. Masarykovy akademie umění za věrnost realistické tradici české malby. V r. 2001 se stal nositelem Řádu svatého Lazara Jeruzalémského. Namaloval na 5000 olejomalb, více než 50 000 kreseb a nespočítané skic.

Před 145 lety - dne 4. července 1880 se v Troubelicích narodil prof. Josef FILIP, pedagog, vlastivědný pracovník a spisovatel.

Od jedenácti let studoval na gymnáziu v Litomyšli, poté českou vyšší obchodní školu v Brně, kde maturoval v r. 1899. Dvouleté studium účetnictví a komerčního práva studoval jako mimořádný posluchač na právnické fakultě v Praze. Po absolvování vysoké školy učil na obchodní škole Pöttingea (1905-06). Později působil ve Velkém Meziříčí, v Mariánských Horách a v Praze. V rodišti a v Zábřehu si zřídil soukromou školu. V r. 1915 narukoval, vrátil se v r. 1919. Po návratu z vojny nastoupil jako profesor na Obchodní školu do Olomouce, kde učil do r. 1925 ekonomickým předmětům. Aktivně působil v Národní jednotě v Zábřehu. Psal různé články a drobné prózy. Je autorem knihy Povídky o venkovských ženách. Zemřel jako penzista 29. září 1934 v Olomouci.

Před 70 lety - dne 5. července 1955 zemřel v Olomouci Jan SMÍTAL, akademický malíř.

Pocházel z Loštice, kde se narodil 24. června 1896. V r. 1914 maturoval na České reálce v Olomouci, kde byl žákem prof. Wellnera. Poté absolvoval AVU v Praze u prof. Nechleby. Studijní pobyty absolvoval v Alžírsku, Bulharsku, Jugoslávii, na Podkarpatské Rusi, v Hluku na moravském Slovácku, kde působil v l. 1935-45. První výstavu svých obrazů měl r. 1929 v Prostějově. V Olomouci zakotvil v r. 1945. Stal se členem Skupiny olomouckých výtvarníků. V r. 1952 byl zvolen předsedou Krajského střediska výtvarných umělců Olomoucka. Zemřel v terénu, na cestě u Olomouce. Pohřben je na ústředním hřbitově v Olomouci. Pomník je v urnovém háji ozdoben reliéfem dívky držící paletu od akademického sochaře Josefa Bajáka.

Před 90 lety - dne 6. července 1935 se v Košicích na Slovensku narodil PaedDr. Otakar VYSTRČIL, malíř, grafik a výtvarný pedagog.

Narodil se v rodině důstojníka čsl. armády Františka Vystrčila (1895-1974). V r. 1938 se rodina musela vrátit do Olomouce. Gymnázium studoval Otakar v Moravské Třebové, kde na něj měl velký vliv akademický malíř prof. František Strážnický. Ovlivnil celý jeho další život, protože po maturitě v Kežmaroku studoval FF UK v Bratislavě obor výtvarná výchova u prof. Eugena Lehotského, Fedora Klimáčka

a Rubena Nevana. Po promoci v r. 1956 se věnoval výtvarné pedagogice. Stál u zrodu základních uměleckých škol na východním Slovensku. Od r. 1991 se stal členem Výtvarné unie se sídlem v Košicích a o rok později Unie výtvarných umělců Olomoucka. Začátkem 90. l. se vrátil do Olomouce a učil na ZUŠ v Litovli. Od r. 2000 jezdil za čtenáři knihovny ve Štěpánově na pravidelné besedy, vystavoval v Litovli i Olomouci. Zemřel 10. září 2021.

Před 10 lety - dne 7. července 2015 zemřela v Olomouci Jaromíra NOHELOVÁ, básnířka, loutkářka, redaktorka a typografka.

Narozena 17. dubna 1943 v Olomouci. V r. 1960 absolvovala gymnázium v Hejčíně. R. 1962 vyučena ruční sazečkou, v r. 1967 absolvovala Střední průmyslovou školu grafickou. Do r. 1988 působila v tiskárnách, v l. 1989-90 se stala redaktorkou závodního časopisu Olomoucký stavbař. V l. 1990-95 působila v Přerově, kde působila v redakci časopisu Pozemní stavby. V l. 1995-96 byla technickou redaktorkou Hanáckých novin. V l. 1997-2004 pracovala v tiskárně Střediska informatiky a služby škole. Od r. 1959 věnovala volný čas zcela Kašpárkově říši, kde byla zástupce vedoucího. V r. 1979 dostala za činnost Zlatý odznak Josefa Skupy, v r. 2007 ocenění Zlatý Týl. V Kašpárkově říši působila jako režisérka, návrhářka loutek, autorka textů a úprav loutkových her. Autorka veršů, které publikovala pod pseudonymem Mirka Nohelová. Vyšly v časopise Květy v r. 1962 a v řadě sborníků. Od r. 1973 se podílela na vydávání sborníků Čechova Olomouc V publikační činnosti užívala šifru JN. V r. 2010 vyšla její sbírka básní Kytice modrých nadějí. Sběrka k 70. narozeninám vyšla pod názvem Návraty a závratě (2013). Zemřela ve spánku.

Před 25 lety - dne 8. července 2000 zemřela v Olomouci Anna GRMELOVÁ, grafická a ilustrátorka.

Pocházela z Nového Jičína, kde se narodila 31. ledna 1926. V r. 1949 absolvovala Školu umění ve Zlíně, kde byla žačkou profesorů Karla Hofmana, Františka Kousala a Vladimíra Hrocha. Poté se vrátila do rodiště, kde pracovala jako výtvarnice v novojičínském Tonaku. Od r. 1952 působila trvale v Olomouci. Ateliér měla v Ostružnické ulici. Účastnila se mezinárodních přehlídek grafiky. Ilustrovala více než čtyřicet titulů moravských autorů a byla do slova dvorní ilustrátorkou všech knih spisovatelky Heleny Lisické, např. Pohádky z jalovce (1974), Z českých a moravských hradů (1977). Ilustrovala též knihy Jaroslava Kanyzy, Jaromíry Kolárové, Jana Rohleny, Oldřicha Sirovátky, Oldřicha Šulěře a dalších literátů. V l. 1960-2000 vytvořila přes čtyři sta knižních značek, převážně technikou dřevorytu. V r. 1965 získala čestné uznání Euroexlibris Olomouc, rok na to ocenění na II. Bienále užité grafiky Brno, v r. 1976 získala uznání v nakladatelství Profil v Ostravě. Účastnila se i mezinárodních přehlídek grafiky. V r. 1968 získala 2. cenu na mezinárodní výstavě grafiky v Barceloně. Od 80. l. se zabývala tvorbou monumentálních dřevěných reliéfů, které zdobí různé společenské interiéry. V Olomouci jsou k vidění na Univerzitě Palackého, ve fakultní nemocnici, v hotelu Flora a jinde. Z každého jejího obrázku, novoročenky nebo ilustrace na nás dýchne krása přírody, poezie i pohádka.

Před 110. lety - dne 11. července 1915 zemřel ve Velké Bystřici Rudolf LINHART, český básník.

Pocházel z obce Lechotice u Holešova, kde se narodil 8. prosince 1883. Gymnázium studoval v Kroměříži, bohosloví v Olomouci. V l. 1906-07 byl předsedou Literární jednoty bohoslovců olomouckých. Vysvěcen byl v r. 1909. Působil v Horní Hynčíně, Jestřebí, dnes Město Libavá. V l. 1911-14 psal kritiky do Našince, přispíval do Archy. V r. 1914 organizoval první výstavu katolických spisovatelů v Holešově. Od r. 1913 byl členem Družiny literárních umělců. Užíval pseudonymy Ahasver, Emanuel Smutný.

Před 70 lety - dne 12. července 1955 zemřel v Písku Dalibor DOUBEK, dirigent a hudební pedagog.

Pocházel z Tábora, kde se narodil 25. září 1898. Studoval konzervatoř v Praze ve varhanní třídě Jiřího Kříčky. V l. 1933-36 studoval dirigování na mistrovské škole Václava Talicha. O jeho úspěšné činnosti se doslechl výbor Pěvecko-hudebního spolu Žerotín v Olomouci, který ho od r. 1943 zaměstnal jako učitele hudební školy. Zároveň ho pověřil řízením smíšeného hudebního sboru Filharmonie Žerotín. Vyučoval tak na hudební škole Žerotín v Olomouci. V l. 1943-45 byl dirigentem Moravské filharmonie, v l. 1944-45 organizátorem hudebních pondělků. Jeden ze zakladatelů a první umělecký ředitel Moravské filharmonie Olomouc (1945-46). Poté byl ředitelem hudebních škol v Jeseníku, Rýmařově, Českých Budějovicích a Písku.

Před 70 lety - dne 23. července 1955 se v Prostějově narodil PhDr. Ivo ŠMOLDAS, básník, nakladatelský redaktor, kulturní publicista, scenárista, moderátor, překladatel a divadelní herec.

Po maturitě na gymnáziu v Olomouci absolvoval FF UK v Praze obor čeština a angličtina. Po r. 1979 působil v nakladatelství Český spisovatel jako redaktor a manažer. Básnickou sbírku Zimní srst vydal r. 1988. V roce 1989 byl dva měsíce na studijním pobytu v USA. Od r. 1993 v nakladatelství Columbus. V r. 1997 si založil soukromé nakladatelství APSIDA. V posledním údobí působí též jako umělec na volné noze, spolupracuje s Českou televizí i Českým rozhlasem. Je scenáristou magazínu Knižní svět a spolupracuje také s paní Žofií Kanyzovou.

Váženému jubilantovi přejeme hodně zdraví, štěstí a plno tvůrčích úspěchů do dalších let.

Před 20 lety - dne 24. července 2005 zemřel v brněnské nemocnici Pavel DOSTÁL, ministr kultury ČR, divadelní dramaturg, scénarista, režisér a textař.

Pocházel Olomouce, kde se narodil 25. února 1943. Vystudoval střední průmyslovou školu chemickou v Ústí nad Labem a stal se provozním chemikem. Jeho celoživotní láskou bylo divadlo, kterému se začal věnovat v amatérském studiu DOS. V l. 1965-68 byl uměleckým šéfem DEX klubu. V l. 1966-69 vykonával funkci šéfredaktora v kulturním měsíčníku Kdy-kde-co v Olomouci. V l. 1971-83 měl zákaz veškeré umělecké činnosti. Po r. 1983 byla v Divadle J. Wolkra v Praze uváděna jeho divadelní hra Gaudeamus igitur. Začíná se postupně objevovat na dalších profesionálních scénách. Do r. 1989 vystřídal řadu zaměstnání: topič, jeřábník, pomocný dělník atd. V r. 1990 byl jmenován šéfem olomoucké operety. Od r. 1990 působil jako poslanec Občanského fóra v SN FS za Severomoravský kraj. Je autorem televizních inscenací (Výtečníci, Kdyby všichni kluci světa), divadelních her (Festival, Fénix po-
vstane z popela, Případ Grendwal, Výlet páně Broučka aj.). Pravidelně psal do deníku Hanácké noviny. V pol. 90. l. na čas opustil politickou scénu a pracoval jako novinář. V r. 1996 se do politiky vrátil a r. 1998 byl jmenován ministrem kultury. V r. 2005 dostal Cenu města Olomouce za rok 2004.

vstane z popela, Případ Grendwal, Výlet páně Broučka aj.). Pravidelně psal do deníku Hanácké noviny. V pol. 90. l. na čas opustil politickou scénu a pracoval jako novinář. V r. 1996 se do politiky vrátil a r. 1998 byl jmenován ministrem kultury. V r. 2005 dostal Cenu města Olomouce za rok 2004.

Před 85 lety - dne 27. července 1940 zemřel v Olomouci Bohumír KORHOŇ, český podnikatel v Šumperku.

Pocházel z Velké Bystřice, kde se narodil 4. října 1892. Studoval Obchodní akademii v Prostějově a po maturitě pracoval jako úředník v cukrovaru v Hulíně a Kralupech. Jeho životním cílem bylo podnikání. V r. 1930 se mu podařilo koupit textilní továrnu v Šumperku. Jeho mechanická tkalcovna byla jedinou českou fabrikou ve městě, a tak musela čelit tvrdé německé konkurenci. Po nacistické okupaci byl zatčen gestapem a krátce na to s podlomeným zdravím zemřel.

Před 80 lety - dne 28. července 1945 zemřel v Olomouci Josef RYPKA, legionář, poštovní úředník.

Pocházel z Ústí nad Labem, kde se narodil 12. srpna 1872 v rodině pracovníka železnic. Obecnou školu vychodil v Provodově u Václavic a gymnázium začal studovat v r. 1883 v Litomyšli. Ještě před koncem prvního roku přešel na Slovanské gymnázium do Olomouce, kde maturoval s vyznamenáním v r. 18 91. Začal pracovat u poštovního úřadu v Olomouci 1. V období l. 1908-18 působil na poštovním nádražním úřadě v Přerově. V r. 1918 byl povolán zpět do Olomouce, kde spravoval poštovní úřad Olomouc 1. V r. 1921 byl jmenován ředitelem a působil zde do r. 1931, kdy odešel do výslužby. Byl horoucím vlastencem, aktivně pracoval i v Matici školské, Národní jednotě, Klubu přátel umění, v Botanické zahradě, v Nezávislé jednotě legionářské a Vlastivědné společnosti muzejní. Aktivně působil ve výboru VSMO v l. 1921-45, od r. 1939 jako čestný člen. Věnoval se zejména hospodářské stránce spolku. Každoročně jezdil v době dovolené do zbožňovaného rodného kraje.

Před 110 lety - dne 30. července 1915 zemřel v Kroměříži prof. František HRBÁČEK, duchovní, pedagog a archivář.

Rodákem z Blatce, kde se narodil 20. května 1847. Studoval v Olomouci a byl zde v r. 1872 i vysvěcen. Necelý rok působil jako kaplan v Jevíčku a odtud přešel do funkce prefekta v semináři v Kroměříži. V Praze studoval FF UK, a to dějepis a zeměpis. Učil pak na gymnáziu v Kroměříži, do důchodu odešel v r. 1905. Pracoval pak v archivu, knihovně a muzejních sbírkách. V r. 1913 byl jmenován čestným kanovníkem kolegiální kapituly v Kroměříži.

Před 10 lety - dne 30. července 2015 zemřel v Samotíškách u Olomouce Bohuslav SMEJKAL, knihovník, publicista a bibliofil, významná osobnost literárního a kulturního života olomouckého regionu, nositel Ceny města Olomouce v oblasti kultura za r. 1998.

Dětství a mládí prožíval v Holici, kde se narodil 11. května 1924. V Samotíškách žil od devíti let. V r. 1943 maturoval na Slovanském gymnáziu v Olomouci. Poté byl do konce války totálně nasazen. Po osvobození v r. 1945 působil jako knihovník v Obchodní a živnostenské komoře v Olomouci. Po zrušení obchodních komor v r. 1949 přešel do Státní vědecké knihovny v Olomouci, kde si dálkovým studiem doplnil knihovnické vzdělání. Působil zde až do r. 1984. Po odchodu do důchodu se po třech letech vrátil ke své profesi a v l. 1987-98 zpracovával a pořádal knihovni fond Olomouckého arcibiskupství. Souběžně od r. 1991 se věnoval činnosti v občanském sdružení Matice svatokopecké. Jeho dlouhodobá činnost ve Spolku českých bibliofilů v Praze vyvrcholila v r. 1989 čestným členstvím. Bohaté znalosti z oboru využil k rozsáhlé publikační činnosti. Publikoval v řadě deníků a časopisů. V kulturním měsíčníku Kdy-kde-co v Olomouci publikoval pravidelně od r. 1974. Jeho články najdete v rubrikách Cimelia a olomouciana (1974-75), Olomouc očima výtvarníka (1976), Současná Olomouc (1976), Osobnosti Olomouce (1990-95) a Olomouc v díle výtvarníků (1993-95). Od r. 1994 vydal patnáct ročenek Občanům Samotíšek – květen. Přispíval do sborníků a jubilejních almanachů. V r. 2004 vydala Vědecká knihovna v Olomouci Smejkalovu bibliografii, kde je chronologický výčet 400 publikací a článků, které napsal v l. 1940-2004. K 80. narozeninám mu byla udělena Pamětní medaile Univerzity Palackého.

Před 165 lety - dne 1. srpna 1860 se narodil v Bříze u Hradce Králové prof. František POLÍVKA, botanik, profesor a ředitel české reálky.

Po maturitě na gymnáziu v Hradci Králové studoval UK v Praze. V r. 1886 přišel do Olomouce, kde trvale zakotvil. Učil na Slovanském gymnáziu, vyučoval přírodopis, matematiku a fyziku. Byl řádným profesorem. Poté, co byla v r. 1902 založena česká reálka, stal se jejím prvním ředitelem. V l. 1902-13 byl souběžně též inspektorem pro české školy v Olomouci. První knihu Etymologický slovníček latinského názvosloví přírodopisného (1883) vydal v Praze a o pět let později vyšla v Olomouci publikace Pod drobnohledem. Ve výročních zprávách Slovanského gymnázia v l. 1890-91 bylo pojednání Cizopasně rostliny jednosubné. V jeho tvorbě inspirované olomouckým knihkupcem a nakladatelem Romualdem Prombergem měla jedinečný význam spolupráce s vynikajícím ilustrátorem Adolfem Kašparem. Díky tomuto tvůrčímu trojlístku vznikly hodnotné a celostátně využívané učebnice Rostlinopis (1896) a Živočišchopis (1897). Vrcholem jeho tvorby se stala unikátní čtyřdílná Názorná květena země koruny české 1899-1903. V r. 1912 vyšel Klíč k úplné květeně země koruny české, který se dočkal několika reedicí. Zemřel 2. července 1923 v Olomouci. Na paměť této významné osobnosti byla pojmenována v Olomouci ulice.

Před 105 lety - dne 1. srpna 1920 se narodil v Jesenci-Ladíně prof. ThDr. František VYMĚTAL, teolog a vysokoškolský učitel.

Na kněze byl vysvěcen v Olomouci v r. 1949. Zprvu byl kaplanem ve Velkém Týnci a Veselí na Moravě. Od r. 1976 působil v Olomouci jako kanovník a generální vikář. Byl profesorem a později děkanem Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty v Litoměřicích. V posledních letech vypomáhal v olomoucké duchovní správě, kde také zemřel dne 17. srpna 2000. Pohřben byl v rodšti.

Před 130 lety - dne 3. srpna 1895 se narodil v Tučapech František VYSTRČIL, malíř, čs. důstojník - legionář.

Maturoval na České reálce v Olomouci v r. 1914. Měl malířské nadání a velký vliv na něj měl prof. kreslení Karel Wellner, který jej připravoval k přijímacím pohovorům na AVU s tím, že ho bude všemožně podporovat. Ke studiím nedošlo, protože vypukla 1. sv. válka. Bojoval u Zborova a Bachmače. Jako ruský legionář prošel sibiřskou anabází až do Vladivostoku a do vlasti se vrátil až v r. 1921. Po návratu působil u dělostřelectva v Olomouci. Aktivně se věnoval též jezdeckému sportu na Lazecké dráze a ve volných chvílích maloval převážně akvarely z olomouckého prostředí. Ve 30. l. působil na Slovensku, kde se oženil. V r. 1937 byl jmenován podplukovníkem. Po r. 1938 se vrátil do Olomouce, kde bydlel spolu s rodinou až do konce války. Poté měnil často svůj pobýště a zemřel 16. prosince 1974 v Lubici u Kežmaroku. Jeho syn Otakar Vystrčil, který se narodil r. 1935 v Košicích, se profesně věnoval malířství a stal se z něj významný výtvarný pedagog, který trvale zakotvil na Hané.

Před 40 lety - dne 7. srpna 1985 zemřel v Kuníně u Nového Jičína MVDr. Prokop Večeřa - veterinární lékař, hipolog.

Pocházel ze Skrbně, kde se narodil 13. září 1908. V r. 1920 přešel z prostějovského gymnázia do sekundy Slovanského gymnázia Olomouc. Jeho rodina přesídlila z Čehovic na Prostějovsku do Seničky u Litovle. I když mu sedlačením bylo při studiu přítěží, měl je docela rád. Umožňovalo mu totiž denně pracovat s koňmi, které miloval. Až do maturity je každé ráno před odchodem na lokálku chodil pozdravit do stáje. Sestry dostaly věnem hospodářství a on přešel do Brna studovat veterinární vysokou školu. Byl zde žákem velkých osobností naší veterinární medicíny prof. MVDr. Antonína Klobouka, rodáka z Velkého Týnce, a prof. MVDr. Josefa Taufera. Pod jejich vedením si osvojl pracovní postupy vědecké práce a tvůrčí přístup ke genetice aplikované v chovatelské praxi, již později uplatňoval zejména v zootechnice výkonných jezdeckých koní. Absolvoval i dvouletou vyšší jezdeckou školu ve Vojenském jezdeckém učilišti v Pardubicích. V hodnosti kapitána velel při mobilizaci v r. 1938 jezdecké eskadroně na východoslovenských hranicích s Maďarskem. Veškerý svůj volný čas věnoval sportovní jízdě. Za války vedl chov v hřebčíně Nemošice a od r. 1945 působil v Kladruzech nad Labem. V r. 1949 byl jmenován ředitelem Ústavu pro chov koní v Hostouni na Šumavě. Měl za úkol převést ho z vojenské správy do resortu zemědělství a tehdy ze strategických důvodů ho přemístit na bezpečnější místo ve vnitrozemí. Vybral si Albertovec u Opavy. Coby ředitel šel svým podřízeným příkladem a do své sedmdesátky denně jezdil. Působil i jako rozhodčí jezdeckých soutěží, na Albertovci organizoval jezdecké dny, navštěvoval desetitisícovými zástupy diváků. Byl rovněž ředitelem a hlavním organizátorem řady významných mezinárodních jezdeckých závodů. Pěkný vztah k rodné Hané projevoval zcela

spontánně. Ať s rodinou přijížděl autem na Hanou z kterékoli světové strany, vždy v okruhu do třiceti kilometrů od Olomouce mluvil výhradně hanácky...

Před 50 lety - dne 8. srpna 1975 zemřel v Olomouci Jan JANÁSEK, archeolog a literát.

Pocházel z Kroměřížska. Narodil se 25. listopadu 1918 v Žeranovicích. R. 1926 nastoupil do cukrovaru v Doloplazích na Prostějovsku. Od r. 1952 pracoval v Holici u Olomouce. Protože dlouhá léta spolupracoval s olomouckým muzeem, byl aktivní ve Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci, zejména v oboru historie. Jako student publikoval příspěvky s Jiřím Wolkrem a Eduardem Valentou ve Sborníku českých studentů na Moravě a ve Slezsku. Redigoval také tři ročníky Holického sborníku. Spolupracoval s prof. Josefem Skutilem a od 30. l. se podílel na výzkumech Drahanenské vrchoviny. Působil v Kvasicích, Doloplazích a Náměšti na Hané.

Před 155 lety - dne 11. srpna 1870 se v Grygově narodil Jan ŠRÁMEK, teolog a politik.

Pocházel z chudé zemědělské rodiny. Otec mu zemřel již ve třech letech. Díky přízní některých kněží mohl absolvovat arcibiskupské gymnázium v Kroměříži, kde v r. 1888 maturoval. Poté studoval teologickou fakultu v Olomouci, kde byl v r. 1892 vysvěcen na kněze. V l. 1893-99 byl kaplanem v Novém Jičíně, poté administrátorem v Životištích u Opavy a kaplanem ve Všechnovicích na Kroměřížsku. V roce 1902 odešel do Brna, aby se věnoval politickoorganizační práci. Souběžně působil v l. 1905-18 na brněnském biskupském alumnátě, zprvu jako docent a od r. 1911 jako profesor křesťanské sociologie. Po vzniku ČSR byl zvolen předsedou Čs. strany lidové. Byl poslancem a ministrem

československých koaličních vlád. R. 1912 získal titul Msgre, r. 1927 byl jmenován PhDr.h.c. na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Olomouci. V r. 1939 uprchl se svým spolupracovníkem F. Hálou do Polska, odtud do Francie a po její porážce do Anglie. Byl předsedou obou londýnských emigrantských vlád. Po r. 1945 byl až do února 1948, kdy podal demisi, místopředsedou vlády. Následující měsíc se pokusil o útěk do zahraničí, ale byl zatčen a až do konce života internován. Z místa poslední internace na záměčku Roželově v Brdech byl těžce nemocný pod cizím jménem hospitalizován v nemocnici na Bulovce v Praze, kde zemřel 22. dubna 1956. Pochován byl tajně za asistence StB ve Velkém Týnci do hrobu své matky. V r. 1991 byly jeho tělesné pozůstatky exhumovány a 12. října 1991 byly uloženy se všemi poutami na velehradském hřbitově.

Před 20 lety - dne 20. srpna 2005 zemřel v Bratislavě prof. Ladislav VYCHODIL, věhlasný scénograf a vysokoškolský pedagog.

Pocházel z Hané. Narodil se 28. února 1920 v Hačkách u Konice. Děťství a mládí prožil v Náměšti na Hané, kam se rodina přestěhovala v r. 1931. Do r. 1938 studoval českou reálku v Olomouci a po maturitě odešel studovat techniku do Prahy, kdy byl žákem profesora Cyrila Boudy. V té době s oblibou maloval krajinné motivy svého rodného kraje. Vzpomínal na Náměšť, kde se jako student podílel na místním ochotnickém podnikání. Koncem 30. l. se v Praze seznamoval s vrcholy meziválečné divadelní avantgardy české. Po uzavření českých vysokých škol v r. 1939 se vrátil domů, aby unikl nucené práci v nacistickém Německu a pomáhal otci v dílně. V r. 1941 odešel studovat do Brna na uměleckopřemyslovou školu k prof. Josefu Vydrovi. Když v r. 1942 vzniklo Beskydské divadlo se sídlem v Hranicích, stal se v něm na tři sezóny vedoucím výpravy. Přitom však každé dva týdny jezdil do Prahy za Františkem Tröstrem (1904-68), avantgardním českým scénografem, aby od něho získal poznatky pro svou jevištní výtvarnou činnost. V r. 1945 odešel zpět do Prahy, aby pokračoval v přerušném studiu, ale na doporučení prof. Tröstra byl jmenován šéfem výpravy Slovenského národního divadla v Bratislavě. Od začátku hledal ten správný vztah ke slovenským divadelním umělcům a výtvarníkům. V r. 1951 podnikl studijní cestu do Maďarska a o rok později byl pověřen vyučováním scénografie na divadelní fakultě Vysoké školy múzických umění v Bratislavě. V r. 1965 získal na Bienále výtvarných umění v Sao Paulo zlatou medaili jako nejlepší zahraniční scénograf a zlatou medaili prezidenta Spojených států brazilských za nejlepší národní expozici. V l. 1945-99 vytvořil divadelní výpravu k téměř šesti stům operám a činohrám na Slovensku a k padesáti k inscenacím v divadlech českých, nejvíce v Praze, Ostravě a Brně, ale také ve Zlíně. Věhlas získal i v zahraničí. Navrhoval výpravy v Polsku, Maďarsku, Rakousku, Belgii, Německu, Švédsku, Finsku, Sovětském svazu, USA, Bulharsku a Jugoslávii. V r. 1969 dostal zlatou medaili VŠMU v Bratislavě. Po smrti F. Tröstra (1968), profesora divadelní fakulty AMU v Praze, dočasně vedl katedru scénického výtvarnictví. R. 1972 podnikl studijní a přednáškovou cestu do Ameriky a za dva roky vyučoval dva měsíce na univerzitě v Santa Barbara v Kalifornii. Vedl též dlouhodobé kursy scénografie na Kubě a v Mexiku. V r. 1975 byl jmenován národním umělcem a v r. 1977 jmenován profesorem divadelní fakulty VŠMU v Bratislavě. V r. 1987 získal zlatou medaili na Pražském quadrienále. I když na Slovensku zdomácněl, na své kořeny nezapomínal. Spolupracoval nejen s českými scénami, ale rád se vracel do Náměště na Hané. V r. 1988 zorganizoval a vedl archeologický výzkum náměštského hradu. Po velké výstavě fotografií k 75. výročí TJ Sokol, kterou připravil, zorganizoval v roce 1991 i III. sjezd náměštských rodáků. Redigoval Sborník k 850. letům Náměště na Hané, kde dokázal soustředit na této práci odborníky z celé Moravy. Po úspěchu se sjezdem rodáků navrhl ustavení Klubu přátel Náměště na

Hané a okolí, spolku zcela výjimečného v širokém kraji. Tento spolek od svého ustavení vydával vlastní časopis Náměšť na Hané a okolí.

Před 65 lety - dne 20. srpna 1960 tragicky zemřel v Bělkovicích Josef KOUDELÁK, učitel, editor, folklorista a spisovatel hanáckého venkova.

Pocházel ze Seničky, kde se narodil 26. února 1906. Po obecné škole v rodišti absolvoval reálné gymnázium v Litovli a pak absolvoval Učitelství v Olomouci. Jeho první pedagogické kapitoly se začaly psát v r. 1926. Vyučoval na obecných školách v Července, ve Slavětíně u Litovle, na Divčím měšťanské škole v Novém Jičíně, v Renotách u Litovle, Uničově, v Náměšti na Hané, Šternberku, Štarnově. V l. 1958-60 působil jako ředitel ZŠ v Bělkovicích. Od studií psal básně, fejetony a drobné příspěvky do novin a časopisů. Opěvoval život na Hané. V několika románových pracích (S větrem o závod, Skála puká, Vítězná chudoba, Radlice Boží, Zlatá Srdce, Krůpěje, Náš rod) zobrazil vesnický život v této úrodné oblasti. Ve středu jeho literárního zájmu byli prostí venkovští lidé a jejich sociální a hospodářské poměry. Spolu s Josefem Vacou a Josefem Vrbkou zpracoval ve dvou publikacích na dvě stě pověstí s názvem Pověsti z kraje básníka F. S. Procházky (1939-40). Z r. 1948 je jím uspořádaná vlastivědná publikace Štarnov pod Šternberkem z minulosti k přítomnosti. Jeho sběratelství lidových pověstí a zkazek vyústilo ve 40. a 50. l. ve vlastní pohádkovou tvorbu. Výbor z jeho poezie i prózy vydaný v Seničce (2000) přehledně uspořádal spisovatelův syn Ing. Aleš Koudelák. Na rodném domě byla umístěna pamětní deska.

Před 80 lety - dne 21. srpna 1945 zemřel v Olomouci prof. František HADERKA, středoškolský pedagog, národní pracovník a publicista.

Pocházel z Kroměříže, kde se narodil 3. července 1886. Po maturitě na gymnáziu v rodišti odešel studovat FF UK v Praze. Po promoci r. 1909 začal působit v Olomouci jako suplující profesor na české reálce, kde učil - kromě válečných let 1914-18 - češtinu a němčinu. V l. 1919-20 učil též na dívčím gymnáziu a v l. 1920-21 na učitelském ústavu. Poté byl jmenován definitivním profesorem a vrátil se na reálku, kde učil do r. 1926. Pak odešel do Šumperka, kde byl jmenován ředitelem české reálky a působil zde do r. 1934. Tentýž rok byl jmenován ředitelem Slovanského gymnázia v Olomouci. V Olomouci byl též aktivně činný v Národní jednotě. Od r. 1923 pravidelně publikoval v Lidových novinách, byl činný též ve Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci, psal pedagogické spisy. Od r. 1935 byl jednatelem Ústředního výboru Národní jednoty, později členem Národní rady v Praze i její odbočky v Brně. Pohřben je na ústředním hřbitově v Olomouci. Jeho náhrobek je ozdoben bronzovým reliéfem od Julia Pelikána.

Před 175 lety - dne 23. srpna 1850 se v Citově u Přerova narodil Ludevít R. PAZDÍREK, hudební skladatel, nakladatel a učitel.

Největší vliv na jeho hudební vzdělání měl tatínek Josef (1813-96), učitel a hudebník, jehož kapela byla známa po celém kraji. Absolvoval učitelský ústav v Olomouci a poté od r. 1868 učil v rodišti, následně v Roštíně, r. 1879 se stal nadučitelem v Horní Moštěnici. V témže roce zde založil hudební nakladatelství, kterému se plně věnoval, a o deset let později se vzdal i učitelsví. Nakladatelství přestěhoval za dva roky do Bučovic a r. 1897 do Olomouce, kde působil čtrnáct let. Poté se přestěhoval do Brna, kde i 30. dubna 1914 zemřel. Prvým jeho nakladatelským počinem byl Malý koledníček (1879). Vydával obřadní příručky, chrámovou hudbu českých skladatelů, díla hudebních pedagogů a řadu dalších hudebnin. Po jeho smrti se nakladatelské činnosti věnoval jeho syn Oldřich (1887-1944).

Před 120 lety - dne 28. srpna 1905 se narodil v Olomouci Otakar LENHART, amatérský malíř, ilustrátor, fotograf a filmař.

Byl synem malíře Jindřicha Lenharta (1878-1955) a bratrem sochaře Karla (1904-78). Vyučil se písmomalířem. V r. 1928 absolvoval Školu bytového průmyslu v Olomouci. K fotografování jej přivedla nutnost fotografovat bratrovy sochy. Od r. 1930 byl členem Českého klubu fotografů amatérů. V r. 1931 absolvoval portrétní kurz Karla Hájky (1900-78) a po seznámení s Jaroslavem Nohelem (1914-77) se věnoval výhradně experimentální a reklamní fotografii. Malovat začal ve 30. l. a filmovat v 50. l. Jeho filmy většinou s výtvarnou či vlastivědnou tematikou získaly několik ocenění. Od r. 1970 byl aktivním členem fotografické sekce Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci, která v r. 1981 vydala s jeho ilustracemi Rimbaudovu sbírku Opilý koráb. V r. 1965 vyšla v Ostravě s jeho záběry a texty Jaromíra Tomečka fotografická publikace Jeseníky. Nejznámější filmy, které natočil, aby dokladoval lidové zvyky a obyčeje Hané, jsou např. Vázání hanáckého šátku (1954), Olomoucká a šternberská keramika (1965), Vožení krále (1966). V r. 1980 natočil ještě film o fotografiích Ivo Přecha. Zemřel 3. srpna 1992 v rodišti.

Před 125 lety - dne 28. srpna 1900 se narodil na Svatém Kopečku PhDr. Oldřich LETFUS, klavírista a hudební skladatel.

Vyrůstal v rodině hudebního pedagoga Adolfa Letfuse (1862-1927). Studoval Slovanské gymnázium v Olomouci, kde maturoval v r. 1919. Poté odešel do Prahy, kde absolvoval konzervatoř a hudební vědu FF UK. V l. 1919-21 byl žákem J. B. Foerster. Od r. 1931 hrál v jazzovém duu s E. Schulhoffem. Spolupracoval Československým rozhlasem. Hojně také koncertoval v zahraničí, a to v Belgii a Holandsku. Po r. 1945 založil vlastní trymtickou skupinu, která doprovázela každodenní živě vysílaný ranní tělocvik. Složil několik klavírních symfonických a komorních skladeb, mj. i symfonickou báseň Divoženka podle námětu Františka Kožíka, jež měla rozhlasovou premiéru v r. 1942. Zemřel 2. února 1959 v Krompachu.

Rubriku připravila Hana Ševčíková

KOUZELNÁ MÍSTA

Příběh Boutique hotelu Radun

I když v našem měsíčníku téměř pravidelně hýčkáme rubriku Tip na výlet, dovolují si ji doplnit o ještě jedno nepravdělné okénko. Rád bych vás v něm totiž zaváděl na místa, která mají svou mimořádnou historii a především zcela specifické kouzlo.

A tak kolaudačním rozhodnutím z 22. srpna 1928 začíná historie Radunu, rodinného penzionu se stravováním, živým společenským ruchem a vyžitím hostů. Vila Radun se od počátku vymykalá běžným zvyklostem díky angažovanosti a vizionářství majitele, řídícího

i po znárodnění Radunu dál aktivně, a jak je zřejmé z dochovaných údajů a vyprávění i pozitivně, fungoval ve svém městě, dokonce, aby dostal svému slovu, ještě splácel úvěr za dům, který již obhospodařovali komunisté. Umí si to dnes někdo z nás představit? Tu morální a osobnostní sílu? Vnitřní hodnoty, úcta k sobě i ostatním místo připoutanosti k věcem, domům a svému podnikání.

Když jsme před 11lety koupili chátrající prvorepublikovou budovu, netušili jsme, co nám ten dům přinese. První fáze bylo studium bílého funkcionalismu a nadšení z něj, následovalo studium první republiky v Luhačovicích a nadšení z ní, třetí fází bylo pátrání po rodině původního majitele a nadšení z nich, pak úžas a následně veliká pokora.

tak opět přitáhl rodinu s učitelským prvkem. Právník a učitelka – to je přece ideální kombinace následníků po rodině kantora Martiníka.

Každý den zde nacházíme sílu genia loci, která možná vznikla daleko před tím, než na louce u lesa byly postaveny vily Bílé Čtvrti. Nad námi je zde hora, kopec jménem Obětová a citliví lidé a též miminka se zde cítí velice dobře. Kdo ví, čím toto místo prošlo v průběhu vývoje člověka, kdo ví, co zde doopravdy hledal učitel Martiník a jeho navracující se významní i světu neznámí hosté. Každý den chceme být pokračovateli vizí mladého učitele z 20. let minulého století, jeho názory a filosofie osvěty a dobra je nám tak blízké. Snad hosté našeho hotelu RADUN cítí toto pokračování, cítí zde naši rodinnou pohodu, snad je pro ně příběh venkovského učitele motivací.

Každý den se snažíme přinášet zpět do dnešní doby úslušnost, slušnost a pocitovost, vše v duchu slov pana řídícího učitele Martiníka: „Věnujeme Vám a Vašemu osvícení plnou pozornost.“

Jana a Marek Nesázalovi

První návštěvu učiním tam, kam míří kroky mnoha Týneckáků – do **prvorepublikového hotelu Radun, který najdete v luhačovické Bílé Čtvrti**. A mými průvodci minulostí i současností nebude nikdo jiný než současní majitelé **paní a pan Jana a Marek Nesázalovi**. Než jim dám slovo, musím o nich i o celém hotelovém týmu napsat pár slov. Opravdu pár, protože říkají téměř vše. Všichni jsou mimořádně pozorní, přátelští a laskaví, takže se zde každý host cítí jako ve svém domově. Pro tuto chvíli je to z mých pochval vše, protože...

Příběh Boutique čtyřhvězdičkového hotelu RADUN začíná

Příběh začíná zcela idylicky na severní Moravě seznámením a láskou mladého učitele Josefa Martiníka a dívky Marie. Mladá paní Martiníková občas churavěla na plíce a průdušky i rozhodli se a měli odvahu k velkému životnímu kroku.

učitele, který mimochodem nepřestal při provozu svého penzionu aktivně učit. Josef Martiník byl ztělesněním staré dobré kantorské osobnosti. Všeuměl, aktivista, nositel osvěty a kultury, jedním slovem buditel. Cvičil s hosty na terase, hrál na klavír a zpíval, vedl pěvecký sbor, maloval obrazy, pozitivně se zapojoval do dění ve městě i v lázeňství. Společně se svou ženou a rozvětveným příbuzenstvem tvořili tým rodinné firmy. Jeho všudypřítomnost přitahovala opakovaně na dovolenou do vily Radun významné osobnosti tehdejší doby: umělce, vysokoškolské profesory, továrníky, ředitele bank, politiky. Ze známých uměleckých jmen to byly například Ljuba Hermanová či Nataša Gollová. Pan Josef Martiník se osobně znal s T. G. Masarykem nebo Maximem Gorkým. Přišly však rány osudu. Jak se s nimi tento vzor lidského učitele popal? Co se dělo s jeho postoji k životu, když byla dvakrát rodina Martiníková ze svého

Radun v roce 1929

Našli jsme potomky rodiny Martiníkových, seznámili se s jejich dcerou, vnučkou a právnickou. Napsal nám dokonce syn Radun z Kanady! Nadšen, že jeho dům a filosofie rodičů má pokračovatele. Při jejich vyprávění trochu nesměle nacházíme paralely. Dům jim byl vrácen v restituci v dezolátním stavu a oni, nevědouc si s ním rady, jej prodali developerovi, který ovšem zjistil, že na tomto projektu nelze vydělat. Musel tedy najít kupce, který nepůjde prvoplánově po zisku a obrátce kapitálu, ale nadšeně „typu rodina Martiníková“, který zde zahledne svou budoucnost, budoucnost rodiny, svou osobní realizaci, trvalé hodnoty. Dům s lidským jménem RADUN si

Josef Martiník s dcerou v roce 1930

Nebudete u nás cizincem, ale vzácným naším hostem“. A my dodáváme: Váš návrat je naše krédo, neboť jako se člověk vrací domů, tak se vrací tam, kde je mu dobře a kde strávil příjemné chvíle své dovolené.

Jana a Marek Nesázalovi
Vstupní slovo Petr Hanuška

Bílá Čtvrť v roce 1928 a 1935

Změnili prostředí, změnili kraj a průmyslovou severní Moravu vyměnili za oázu mírného a čistého klimatu – tehdy ještě vesnické lázně Luhačovice. Z mladého učitele se v Luhačovicích brzy stal pan řídící učitel. Prodej zděděných polností a jeho dobré jméno, které zabezpečilo poskytnutí půjčky bankou, daly křídla jeho snům...

Dvacátá léta minulého století totiž přinesla do secesních, romantických a historizujících Luhačovic velký rozvoj a čerstvý vítr nové poválečné architektury a též – čistotu bílého funkcionalismu. Skupina stavebníků, jejímž členem byl také mladý nadšený řídící učitel Martiník, oslovila známého architekta Bohuslava Fuchse a ten navrhl nádherné bílé lázeňské vily, budoucí luhačovickou Bílou Čtvrť, zde něco zcela nového a nevídaného.

penzionu vysídlena, a to vždy okamžitým rozhodnutím a se dvěma malými dětmi?

Druhá světová válka přinesla i do Luhačovic strach o holý život. Do Radunu byla umístěna německá mládež a učitelova rodina vystěhována. Přesto se pan Martiník nadále angažoval ve škole i ve městě a na konci války byl za své aktivity ještě Němci uvězněn.

Po pár letech, kdy se z této zkušenosti tato statečná rodina vzpamatovala a opět ve svém hotýlku žila a usilovně pracovala, přišel rok 1948 a druhý verdikt: znárodněno. Směli si vzít každý jeden kufřík!

Máme krásný letáček, chystaný k nové sezóně 1948. Martiníkovi jej však již nepoužili. Často říkáme, že ten dům nás vychovává, učí a zavazuje, zavazuje nás odkaz původních majitelů. Kantor, který

Dcera Josefa Martiníka paní Škroblová předává novým majitelům autoportrét svého otce

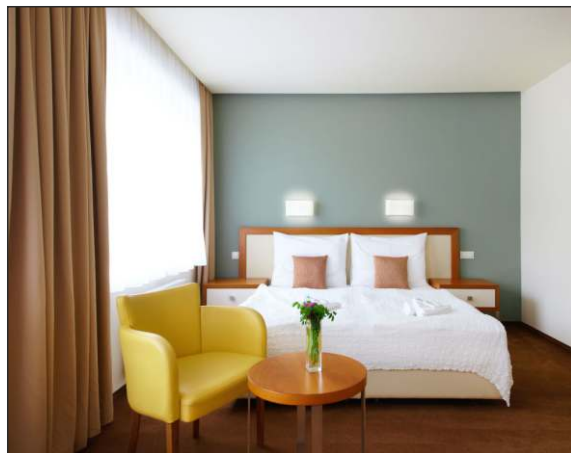

Hotel Radun z východu a jihozápadu

Píseň pro Masaryka

V roce 1913, ještě za Rakouska-Uherska, dlel prof. Masaryk se svou dcerou Alicí v hotelu Royal na ostrově Capri. V tomto hotelu byla mezinárodní společnost umělců, bankéřů, obchodníků, politiků, spisovatelů. U českého stolu s profesorem Masarykem a jeho dcerou byl sochař Sapík a pěvec Národního divadla v Praze Vávra. K jejich stolu byl jednoho dne přiveden ředitelem hotelu mladý učitel Josef Martiník (učiteloval v Luhačovicích). Byl výborným klavíristou a často v hotelu hrával na klavír a zpíval. Masaryk požádal učitele Martiníka, aby zahrál a zazpíval. Martiník se nedal dvakrát pobízet, sedl za klavír a hrál a zpíval naše české, slovácké a slovenské písně. Na všechny přítomné zapůsobila jejich vroucnost a citovost. Martiník měl veliký úspěch, společnost vyžadovala další přidávky a nejvíc se líbila píseň „Teče voda, teče“, kterou Masaryk před tím neznal. Tu musel učitel Martiník několikrát opakovat a stala se nejoblíbenější písní budoucího prezidenta Československé republiky. Přítomný Maxim Gorkij se slzami v očích řekl: „Národ, který má takové písně, nezahyne!“

Z vyprávění a vzpomínek pana Franka, spoluvězně Josefa Martiníka připravil Petr Hanuška

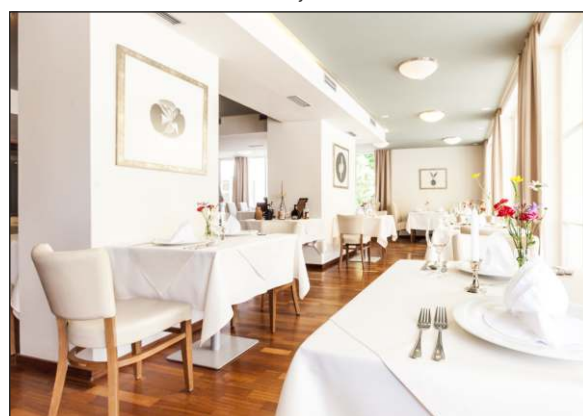
Pokoj

Pokoj

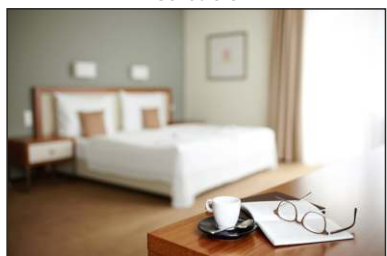
Recepce

Restaurace

Schodiště

Pokoj

Terasa

ARCHEOLOGICKÁ AKTUALITA

Tajemství z hlubin polského jezera: Dřevěná maska odhaluje slovanské bohy

V nedávné době objevili archeologové v polském jezeře Lednica raně středověkou slovanskou dřevěnou řezbu lidské tváře. Vzácný artefakt pochází z doby kolem roku 967 n. l. a nabízí jedinečný pohled do duchovního a uměleckého světa raně středověkých Slovanů. Předmět byl nalezen na ostrově Ostrów Lednicki, který je spojován s počátky polského státu. Odborníci tvrdí, že se

se jednalo o podpěrný trám, který ztužoval zeď a zadržoval těžkou zeminu. Tvář byla otočena směrem k jezeru, nikoli k osadě. Artefakt byl objeven během čtyřletého výzkumného projektu, který začal v roce 2021 poté, co suché počasí odhalilo dřevěné pozůstatky podél břehu jezera. Analýza letokruhů prokázala, že dub, ze kterého byl trám vyroben, byl pokácen kolem roku 967 n. l.,

tvořena s péčí a záměrem. Její velikost, styl a umístění naznačují, že mohla mít náboženský nebo ochranný význam a představuje božstvo, ochranného ducha nebo hrdinu, který střežil obyvatele oblasti.

Domnívají se také, že figurativní antropomorfní zobrazení mohla být ve slovanských kulturách běžnější, než se dříve předpokládalo. Tyto předměty se však obecně ztratily v historii, protože dřevo se v zemi rychle rozkládá. Dochovával se jen za velmi specifických podmínek – například v močálech nebo na dně jezer.

Lokalita Ostrów Lednicki nacházející se v západním Polsku, mezi Poznání a Hnězdnem, byla významným politickým a náboženským centrem raně

polské moci. Nacházelo se zde knížecí sídlo, kaple s křtícími bazény a silné opevnění. Historici se domnívají, že se zde pravděpodobně konaly některé z prvních křesťanských obřadů v Polsku. Lokalita je zkoumána již více než 40 let, což z ní činí nejdéle trvající podvodní archeologický projekt v Polsku. Mezi předchozí nálezy patří pozůstatky středověkých mostů a zbraní. Žádný z nich však neměl takový symbolický význam jako vyřezávaná dřevěná tvář, která poskytuje vzácný důkaz o tom, jak duchovní víra a umělecké tradice formovaly každodenní život v raných slovanských komunitách během formování polského státu.

Vendula Vránová

jedná o první objev svého druhu v regionu. Řezba, o rozměrech 13,5 x 10 cm, je umístěna na 1,34 metru dlouhém dubovém trámu, který byl kdysi součástí ohrazení osady. Pravděpodobně

což jej pevně zařazuje do doby dynastie Piastovců. Řezby lidských postav a obličejů z tohoto období jsou ve slovanských oblastech extrémně vzácné. Vědci se domnívají, že rytina byla vy-

Ostrów Lednicki dnes

Ostrów Lednicki je dnes součástí Muzea prvních Piastovců na Lednici. Pro návštěvníky je to místo, kde se mohou doslova dotknout historie a skvělý tip na výlet.

Playba na ostrov: Na ostrov se dostanete malým trajektem, což je pro návštěvníky, zejména pro děti, atraktivní zážitek.

Ruiny hradiště: Můžete si prohlédnout pozůstatky původních hradeb a kamenného paláce s kaplí. Relikty budov a dřevěných mostů, které spojovaly ostrov s pevninou, jsou dodnes viditelné a dávají představu o tehdejší rozsahu stavby.

Muzejní expozice: V budovách na pevnině se nacházejí expozice s archeologickými nálezy, které názorně přibližují život v raném středověku.

LIDOVÉ OKÉNKO

Zajímavosti z kulinařské historie hub

Houby – tajemné plody lesa, které po staletí, ba tisíciletí, provázejí lidstvo nejen v kuchyni, ale i v léčitelských, legendách a umění. Od prehistorických ohnišť po císařské hostiny, houby vždy tvořily důležitou součást jídelníčku a kultury. Pojdme se vydat na kulinářskou cestu časem a prozkoumat, jak se tyto tiché dary přírody zapsaly do lidských dějin.

Archeologické doklady hub jsou vel-

mi vzácné, protože samotné houby se obvykle špatně zachovávají. Nicméně, existují určité nálezy, které naznačují, že lidé v pravěku před mnoha tisíci lety houby využívali a konzumovali. Mezi tyto doklady patří například stopy hub nalezené v keramice, na kamenných nástrojích nebo v organickém materiálu, jako je rašelina.

Spolehlivě podložena je například přítomnost dvou kusů hub u Ötziho, př-

rodní mumie muže, který žil ve 4. tisíciletí př. n. l. v Alpách. Kloboučky hub se dochovaly v původním tvaru a jde o březovník obecný. Zamlada jsou plodnice prý jedlé, také má ale tato houba projímavé účinky. Předpokládá se, že ji Ötzi využíval ne na jídlo, ale proti parazitům. První prokazatelně velkou érou hub je antika. Staří Egypťané pokládali houby za rostliny nesmrtelnosti od boha Usira a vyhrazovali je vládnoucímu rodu. Velkou oblibu měly houby, lanýže, hříby a pýchavky, u starověkých Řeků a Římanů. Zaznamenána je obliba hub zejména u bohatších vrstev. Lanýže se před přípravou loupaly a hříby se i nakládaly.

Několik **římských receptů** najdeme v Apiciově kuchařce (*De re coquinaria libri decem*). První možnost je podusit houby ve víně s koriandrem a před servírováním bylinu odstranit. Jiný recept je doporučuje uvařit ve vývaru a posolit. Další radí podusit krájené houby a pak ochutit pepřem, libečkem, medem, olejem a vývarem. Apicius popisuje také sedm různých úprav konkrétně lanýžů, například s pepřem, římským kmínem, mátou, celerem, routou a octem, případně zabalené ve vepřové bláně.

A co **česká houbová tradice**? O houbření najdeme zmínku už v Dalimilově kronice (poč. 14. st.). Další, častější zmínky, pocházejí z pozdního středověku a raného novověku. V českých zemích měla společnost k houbám úplně jiný přístup než starověcí Egypťané a Římané. Zatímco tam byly houby pro urozené, u nás je mnohem více konzumoval prostý lid.

Místní knihy z 15.-17. století uvádějí rozličné recepty. Častá byla kombinace hub s vejci, která v podobě míchaných vaj-

ček vlastně přežívá dodnes. Lidé houby například rozkrájeli a s použitím vejce z nich nadělali šišky či placky, které smažili. K houbám se dávala zelená petrželka, máslo či smetanová omáčka. Když byl půst, vejce a máslo se vyměnily za mandlové, makové či konopné mléko. Ke koření hub se užívaly pepř, kmín, šalvěj či jalovec.

V roce 1554 přichází z Itálie do Prahy italský lékař a botanik Pietro Andrea Mattioli. O dekadu později vychází český překlad jeho díla *Herbář neboli Bylinář*. Kromě rostlin se z ní dozvídáme i o deseti druzích hub, které Evropané v 16. století jedli – patří mezi ně smrž, hříby, liška jedlá, pečárka (žampion) či kotrč. Například smrž byl houbu gurmánů. Smrž se posypal nadrceným pepřem a opek, poté uvařil s máslem a kořením, bohužel zde nespecifikovaným. Smrže se pekly také v horkém popelu, někteří lidé je jedli i syrové se solí.

Tradice vyžívání hub není jen evropskou záležitostí. Například je velmi silná v **Číně** – jak v medicíně, tak i v kuchyni. Podle archeologů začala před nejméně 6000 lety. Už tehdy se používaly houby z rodu *Ganoderma*, dnes známé jako reiši.

Jak vidíme, houby provázejí lidstvo napříč kulturami a staletími – od pravěkých lovců-sběračů, přes starověké civilizace, až po středověkou Evropu a vzdálenou Čínu. Od skromných počátků v jídelníčku prostých lidí po exkluzivní delikatesy pro elitu, houby si vždy našly své místo. Jejich kulinární i duchovní význam přetrval do dnešních dnů, a tak i nadále obohacují naše stoly a inspirují fantazii.

Vendula Vránová

Římská podlahová mozaika datovaná do 4. st. n. l. zobrazující divočáka a houby

KAPSÁŘ

Letošní červen byl celosvětově třetí nejteplejší v dosavadních záznamech, v průměru bylo o 0,47 stupně Celsia tepleji oproti červnovému průměru v období let 1991 až 2020. Informovala o tom ve středu unijní meteorologická služba Copernicus, která zároveň upozornila, že obě zemské polokoule zažily teplotní extrémy. Služba globální teploty vzduchu při zemském povrchu srovnává se záznamy datovanými od roku 1850.

Vítězem 57. ročníku ankety Zlatá hokejka pro nejlepšího českého hráče uplynulé sezony se podle očekávání stal David Pastrňák. Útočník Bostonu má za sebou další povedený ročník, v NHL znovu překročil stobodovou hranici a reprezentoval Česko na mistrovství světa. Druhý skončil Martin Nečas a třetí Roman Červenka.

Zachytit perfektní snímek tornáda je snem každého lovce bouřek a přesně to se podařilo v červnu britskému fotografu Davidu Mayhewovi v americkém státu Nebraska. Tam se vytvořila během jednoho odpoledne hned dvě, přičemž to druhé dosahovalo rychlosti až 217 kilometrů za hodinu a způsobilo rozsáhlé škody v okolí. Mayhewovi se podařilo dorazit k bouři předtím, než se vytvořil větrný trychtýř. Z bezpečné vzdálenosti pak vyfotil monumentální snímek bouřkového mraku s tornádem.

Teploty v některých evropských zemích přesáhly o víkendu čtyřicet stupňů Celsia. Ve Španělsku naměřili v předposlední červnový den 46 stupňů, což je nový španělský teplotní rekord pro měsíc červen. Teplota tak překonala maximum z roku 1965.

Archeologové Univerzity Hradec Králové (UHK) a Muzea východních Čech v Hradci Králové (MVC) objevili v trase budoucí dálnice D35 keltské sídliště. Jde o nálezy, který nemá v českém kontextu doposud obdoby. O významu a bohatství nalezené lokality svědčí i to, že místo muselo být pod dohledem policie, aby nedošlo k jeho vyrobavání.

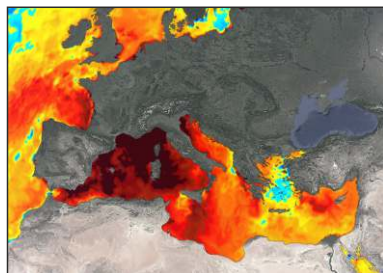
Britská královská rodina vyřadí z provozu vlakovou soupravu, kterou využívala pro cesty po Británii. Vlak je čtyřicet let starý a potřebuje rozsáhlou rekonstrukci, k té už ale nedojde kvůli vysokým nákladům jak na opravu, tak provoz vlaku.

Sedmašedesátiletá Jean Hillová z Velké Británie usnula počátkem května na lehátku na zahrádce a zůstala naprosto v šoku z toho, co následovalo. Přestože bylo venku teprve 20 °C, a tedy šlo jen o běžný jarní den, dostala otavu sluncem, která se odborně nazývá polymorfní světelná erupce. Jde o nejběžnější typ alergie způsobené UV-A paprsky.

Už před rokem a půl bylo vše avizováno, ale teprve 2. července byla podepsána smlouva. Představitelé NHL ve švýcarském Curychu definitivně stvrdili se šéfy Mezinárodní hokejové federace (IIHF) účast svých hráčů pod pěti kruhy v Miláně a Cortině d'Ampezzo.

Po celé Evropě platí rekordní počet výstrah, moře může místy dosáhnout teploty až 30 stupňů, vzduch až kolem 40 stupňů. Stav na počátku července.

59. Mezinárodní filmový festival v Karlových Varech, uctil zemřelého ředitele Jiřího Bartoška zahajovacím filmem Musíme to zarámovat! Bartoška tu vzpomíná na Havla, Douglase i své herecké začátky.

Několikahodinový výpadek elektřiny, který v pátek 4. července postihl části Česka, ukázal, že v přenosové soustavě by mělo být více regulujících prvků, a překážkou jsou i desetiletá povolovací řízení. Fotovoltaiky nejsou levné, protože do sítě se kvůli nim bude muset masivně investovat, řekl Novinkám ředitel strategie brněnského EGU Michal Maceňauer.

Kardinál Dominik Duka, emeritní pražský arcibiskup, v kázání na cyrilometodějské pouti ve slovenské Nitře prosil Slováky o odpuštění za Čechy, kteří je poučují o demokracii a svobodě. Uvedla to slovenská média. Očte arcibiskupe, jdete ruku v ruce s bývalým prezidentem Václavem Klausem do slepé názorové uličky. Je mi vás upřímně líto!

Počet obětí bleskových záplav v centrální části Texasu vzrostl na nejméně osmdesát dva, dalších nejméně čtyřicet jedna lidí je podle guvernéra státu pohřešováno, psala v prvních červencových dnech agentura AP.

Je směšné, že miliardář Elon Musk zakládá novou politickou stranu, řekl podle agentury Reuters novinářům americký prezident Donald Trump. Třetí strana ve Spojených státech jen přispěje ke zmatku, míní šéf Bílého domu. Bude se jmenovat Amerika.

Festival Beats for Love v ostravských Dolních Vítkovicích navštívilo zhruba o dva tisíce lidí víc než vloni. Za čtyři dny přišlo na festival elektronické a taneční hudby 164 tisíc návštěvníků.

Komunistická strana RF na svém sjezdu označila za chybnou přelomovou zprávu týkající se sovětského diktátora Stalina O kultu osobnosti a jeho důsledcích, kterou přednesl v roce 1956 na XX. sjezdu sovětských komunistů Stalinův nástupce Nikita Chruščov. Proměny Ruska v totalitní stát opět pokročily!

Dalajlama slaví devadesátiny - a otázka jeho nástupce je palčivější než kdy předtím. Dávno pryč jsou časy, kdy Tibetem kráčeli svatí poslové a s bubínkem a rú-

žencem pátrali po převtělenci. Dnes na tibetské nebe vrhá stín pekingská rudá. - Z paluby Mezinárodní vesmírné stanice (ISS) se podařilo zdokumentovat vzácný nadoblačný blesk, tzv. skřítek. Jedná se o výboj vázaný na bouřky s vysokou elektrickou aktivitou. Rudí nebo též červení skřítki (anglicky red sprites) jsou krátké výtrysky studeného plazmatu trvající pouze zlomek sekundy. V běžném životě se dá fenomén připodobnit ke chladnému doutnavému výboji uvnitř zářivky. Zatímco obvyklá bouřková oblačnost dosahuje výšky maximálně 20 km nad zemský povrch, nadoblačné blesky projdou atmosférou do nadmořské výšky až okolo 100 km, díky čemuž jsou viditelné na vzdálenost stovek kilometrů od samotné bouřky.

Lékaři z fakultní nemocnice v čínské provincii Chu-nan přijali pacienta s velkými bolestmi, jenž se nacházel v přímém ohrožení života. Příčinou byl zhruba třicetcentimetrový úhoř, jenž volně „plaval“ v jeho břišní dutině.

Kateřina Siniaková slaví ve Wimbledonu premiérový triumf na grandslamových turnajích v mixu. Po boku Nizozemce Sema Verbeeka vyhrála všech pět utkání, ve kterých dvojice ztratila pouze jeden set. Česko-nizozemský tandem ve finálovém souboji přehrál 7:6, 7:6 Luisu Stefaniovou z Brazílie a domácího Joea Salisburyho.

Paříž bude novým sídlem koalice ochotných - zemí podporujících Ukrajinu. Ozámili to britský premiér Keir Starmer a francouzský prezident Emmanuel Macron. Sídlo se bude každý rok střídát s Londýnem. Koalice chce zřídit koordináční buňku také přímo v Kyjevě. Doufám, že tam budeme vždy patřit i my!

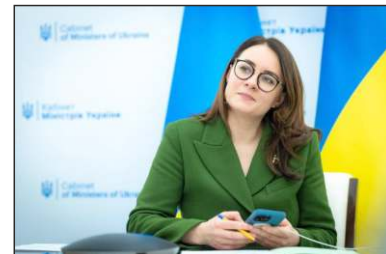
Masivní invazi slunéčkovitého hmyzu začíná v těchto dnech Velká Británie, zejména její jižní oblasti. Jak prozrazují četné záběry na sociálních sítích, berušky jsou prakticky všude - ve vzduchu, na plátech a také na lidech.

Kanadská společnost Central European Petroleum (CEP) oznámila objev obřího ložiska ropy a zemního plynu v Baltském moři v Polsku poblíž hranice s Německem. Informuje o tom polský server TVP World, podle něhož v ložisku může být až 33 milionů tun ropy a kondenzátu a 27 miliard metrů krychlových plynu.

Spojené státy americké převezly do Británie několik termonukleárních gravitačních bomb B61-12. S odkazem na informované zdroje o tom píše server UK Defence Journal, podle něhož se tak na území Spojeného království vrátily jaderné zbraně poprvé od roku 2008.

Čtvrtý den poté, co byla Julija Svyrydenko jmenována ukrajinskou premiérkou, zrušila hned několik ministerstev: národní jednoty, agrární politiky, přírody a pro strategická průmyslová odvětví. Začala neprodleně plnit svůj slib: kabinetu předepsala přísnou „diету“ - jeho zeštíhlení má přinést obrovské úspory. Jde o největší rekonstrukci ukrajinské vlády od začátku velké ruské invaze na Ukrajinu.

Ještě před dvěma týdny zvládl velkolepou show a na pódiu děkoval za podporu svým fanouškům. Dnes, 22. července v podvečer, rodina Ozzyho Osbourne oznámila, že rocková legenda odešla v 76 letech. „S hlubokým zármutkem, který slova jen těžko vyjádří, oznamujeme, že náš milovaný Ozzy Osbourne dnes ráno zemřel. Byl obklopen svou rodinou a láskou. V této těžké chvíli prosíme všechny o respektování soukromí naší rodiny,“ uvedli v prohlášení.

Rozhodnutí amerického prezidenta Donalda Trumpa odejít z UNESCO nabídně Číňanům další možnost rozšířit svůj vliv v OSN. Peking se snaží využít toho, že Spojené státy odmítají multilateralismus omezují své aktivity ve Spojených národech a dalších mezinárodních organizacích a celkově ubírají na zahraniční pomoci. Upozornil na to list Financial Times.

Třiatřicetiletá Petronela přivedla na svět v košické porodnici jednovaječná trojčata. Nemocnice informovala, že se jedná o unikát a pravděpodobnost takového případu je extrémně nízká - přibližně jedna ku 100 milionům porodů.

Připravil Petr Hanuška

Září v Moravském

7. ne 10:00 RPP	●	Hurvínkova cesta do Tramtárie / Divadlo Spejbla a Hurvínka Praha	Pohádka
		Výtvarné dílny ve foyer	
14:00 OPP	●	Hurvínkova cesta do Tramtárie / Divadlo Spejbla a Hurvínka Praha	Pohádka
		Výtvarné dílny ve foyer	
8. po 19:00 A	●	Ivan Hrozný	S. Prokofjev, L. Vaculík Balet
9. út 19:00 L	●	Ivan Hrozný / Senioři -30% /Arter -50%	S. Prokofjev, L. Vaculík Balet
10. st 19:00 C	●	Ivan Hrozný / Derniéra	S. Prokofjev, L. Vaculík Balet
19:00	●	Dokud nás lež nerozdělí / Sedmička	J. DiPietro Činohra
11. čt 19:00	●	Nedotknutelní	O. Nakache, É. Toledano Činohra
		Dramaturgický úvod od 18:15 hod.	
12. pá 19:00	●	Dokud nás lež nerozdělí / Sedmička	J. DiPietro Činohra
13. so 16:00 ZO	●	Konečně jsi doma!	M. Sýkora Činohra
14. ne 16:00 YO	●	ELA! / Dramaturgický úvod od 15:15 hod.	F. Tailor, T. Syrovátka Činohra
16. út 19:00 B	●	Natěrač	D. Churchill Činohra
17. st 19:00	●	Koule	D. Drábek Činohra
18. čt 19:00 D	●	Chvilky / Senioři -30% /Arter -50%	B. Parkanová Činohra ^o
19. pá 19:00 P	●	Tosca / Premiéra	G. Puccini Opera*
20. so 19:00 X	●	Tosca	G. Puccini Opera*
21. ne 14:30 NO	●	Andělé mezi námi	F. Langer Činohra
22. po 19:00 K	●	Brouk v hlavě	G. Feydeau Činohra
24. st 19:00	●	Kytice	K. J. Erben Činohra
		Rodinné divadlo / Arter -50% /Dramaturgický úvod od 18:15 hod.	
26. pá 19:00 V	●	Královský dvůr / Skrytá tajemství	W. Kilar, P. Glass Balet
		King's Court / Hidden Secrets / Arter -50%	
28. ne 19:00	●	Královský dvůr / Skrytá tajemství	W. Kilar, P. Glass Balet
		King's Court / Hidden Secrets	

* v italském originále s českými a anglickými titulky

** v maďarském originále s českými titulky

*** v českém a polském originále s českými a anglickými titulky

^o představení bez přestávky

www.moravskedivadlo.cz
tel.: 585 500 500

divadle Olomouc

